

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za **Međunarodnopravnu oblast** na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 4.juna 2021. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR MARINA JOVIĆEVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 08. 06. 1987. godine u Podgorici. Osnovnu školu („Radojica Perović“) završila sam sa odličnim uspjehom i priznanjem „Luča“. Gimnaziju („Slobodan Škerović“) završila sam u Podgorici sa odličnim uspjehom. Studijske 2006/2007 godine upisala sam Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore. Osnovne studije završila sam u maju 2009. godine sa prosječnom ocjenom 9,67. Studijske 2009/2010 godine upisujem specijalističke studije na Ustavnompravnom smjeru Pravnog fakulteta UCG, koje završavam u junu 2010. godine sa prosječnom ocjenom 10 (A). Magistarske studije upisujem 2010/2011 godine, takođe na Ustavnompravnom smjeru Pravnog fakulteta UCG i završavam ih sa prosječnom ocjenom 10 (A). Magistarsku tezu pod naslovom „Odgovornost šefa države pred ustavnim sudom u uporednom pravu i u Crnoj Gori“ odbranila sam sa ocjenom „A“. Doktorske studije upisujem 2012/2013 studijske godine na Fakultetu pravnih nauka Univerziteta Donja Gorica, na smjeru Pravo EU, koje završavam 2018. godine sa prosječnom ocjenom 10 (A). Doktorsku disertaciju pod naslovom: „EU konstitucionalizam: izvori prava u Evropskoj uniji u svijetlu uporedne ustavnosti“ odbranila sam 19. decembra 2018. godine sa odlikom.

Tokom studija sam više puta nagrađivana. Kao student Pravnog fakulteta sa prosječnom ocjenom „A“ u studijskoj 2006/2007 godini, dobitnik sam nagrade „Oslobođenja Podgorice – 19. decembar“. Dobitnik sam i godišnjih nagrada Pravnog fakulteta UCG za najbolje studente na svakoj godini studija. Prve nagrade na Konferenciji o ljudskim pravima Ujedinjenih Nacija u Crnoj Gori 2008. godine za rad iz oblasti ljudskih prava, kao i „Atlas“ nagrade. Takođe, nagrađena sam od strane Univerziteta Crne Gore kao najbolji student Pravnog fakulteta u studijskoj 2009/2010 godini. U toku studija bila sam korisnik stipendija za uspješne studente - Fondacije Konrad Adenauer i Ministarstva vanjskih poslova Vlade Crne Gore „Vojvoda Gavro Vuković“.

Učestvovala sam na većem broju domaćih i međunarodnih naučnih konferencija, skupova i seminara (uključujući i učešća sa referatima), kao što su: Konrad Adenauer Stiftung „Škola evropskog prava“, Budva, 2010; Kopaonička škola prirodnog prava, 2009. i 2010. godine; Konrad Adenauer Stiftung međunarodna konferencija o vladavini prava, Ohrid, 2009; Konferencija o ljudskim pravima povodom proslave šezdesetogodišnjice usvajanja Univerzalne deklaracije o ljudskim

pravima, Podgorica, 2008; Regionalna konferencija „Procesi pridruživanja zemalja Zapadnog Balkana Evropskoj uniji“, Skoplje, 2012; Konrad Adenauer Stiftung radionica „Crna Gora u procesu evropskih i evroatlantskih integracija“, Budva, 2013; Međunarodna konferencija Instituta Diritto Costituzionale Comparato „Models of Constitutional Justice“, Bolonja, 2014; SEELS Međunarodna konferencija „EU Cluster of Excellence in European and International Law“, Univerzitet u Sarlandu, Sarbriken, 2015; Contemporary Constitutionalism IACL Roundtable, 2015; „Škola prava Evropske unije“ Fakulteta pravnih nauka Univerziteta Donja Gorica, Bar, 2016; „Dani slovenačkih pravnika“, Portorož, 2017; brojne konferencije i skupovi u organizaciji Pravnog fakulteta UCG itd.

Usavršavala sam se i kroz više studijskih posjeta evropskim univerzitetima, organizovanih kroz različite projekte i saradnje: Pravni fakultet „Justinijan I“ Univerziteta u Skoplju, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Centralnoevropski univerzitet u Budimpešti, Evropa Institut Univerziteta u Sarlandu, Univerzitet Regents u Londonu, Univerzitet u Ljubljani.

Učestvujem u međunarodnom naučnom projektu podržanom u okviru Erasmus+ programa – „Legal Clinics in Service of Vulnerable Groups: Enhancing the Employability of Law Students through Practical Education“ (ENEMLOS), čiji je nosilac Pravni fakultet UCG, u svojstvu člana projektnog tima.

Objavila sam autorsku monografiju i više članaka u naučnim i stručnim časopisima i imala dva referata na međunarodnim skupovima. Govorim engleski i služim se francuskim jezikom.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Radni odnos na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore zasnovala sam u februaru 2011. godine, kada sam birana za saradnika u nastavi na ustavnopravnoj grupi predmeta. Tokom desetogodišnjeg radnog iskustva izvodila sam časove vježbi na brojnim predmetima: u toku cjelokupnog angažmana na predmetu Ustavno pravo, a u toku studijskih 2017/2018 i 2018/2019 godina na predmetima Međunarodno pravo ljudskih prava, Međunarodne organizacije, Međunarodno humanitarno pravo i Međunarodno krivično pravo (na specijalističkim studijama). U studijskim 2011/2012, 2012/2013 i 2013/2014 godinama bila sam angažovana i u odjeljenjima Pravnog fakulteta u Bijelom Polju i Budvi.

Od decembra 2018. godine u zvanju sam saradnika u nastavi sa doktoratom.

Tokom prethodne (2019/2020) i tekuće (2020/2021) studijske godine angažovana sam za izvođenje nastave pod mentorstvom, na predmetima sa Međunarodnopravne katedre: Osnovi prava Evropske unije (na specijalističkim studijama) i Evroatlantske integracije (na specijalističkim i master studijama).

Do sada nisam birana u akademsko zvanje.

1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M3 Monografija nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jovićević M. (2012) <i>Odgovornost šefa države pred ustavnim sudom u uporednom pravu i u Crnoj Gori</i> , Podgorica: Centar za ustavno pravo. Recenzenti: Prof. dr Dragan Bataveljić, Univerzitet u Kragujevcu; prof. dr Milan Marković, UCG. ISBN: 978-9940-619-00-8	4	4
Radovi u naučnim časopisima			

Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa po SCOPUS-ovom rangiranju: 236/648)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Jovičević M. (2019) <i>Constitutional and Legal Foundations for Local Self-Government in Montenegro</i> , Lex Localis – Journal of Local Self-Government, Vol. 17, No. 3, pp. 493-511. https://doi.org/10.4335/17.3.493-511(2019) ISSN: 1581-5374 Print / 1855-363X Online	1.5 * 8	12
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Jovičević M. (2013) <i>Specifičnosti odgovornosti predsjednika Crne Gore</i> , Pravni zbornik, 1-2/2013, str. 239-257, Podgorica: Udruženje pravnika Crne Gore. ISSN 0350-6630	2	2
2.	Jovičević M. (2016) <i>Ugovor iz Lisabona i delegirani pravni akti</i> , Pravni zbornik, 1/2016, str. 101-116, Podgorica: Udruženje pravnika Crne Gore. ISSN 0350-6630	2	2
3.	Jovičević M. (2009) <i>Ljudska prava: vječiti izazov države i pojedinca</i> , Zbornik Pravnog fakulteta u Podgorici, 39/2009, str. 186-191, Podgorica: Pravni fakultet UCG. ISSN 0350-5626	2	2
4.	Jovičević M. (2013) <i>Izbor i razrješenje sudija u svijetlu važećeg Ustava Crne Gore i predloženih Amandmana</i> , Zbornik Pravnog fakulteta u Podgorici, 42/2013, str. 306-322, Podgorica: Pravni fakultet UCG. ISSN 0350-5626	2	2
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Jovičević M. (2009) <i>Ljudska prava: vječiti izazov države i pojedinca</i> , Konferencija o ljudskim pravima u organizaciji UN u Crnoj Gori i Pravnog fakulteta UCG. Objavljeno u: Zbornik Pravnog fakulteta u Podgorici, 39/2009, str. 186-191 (već bodovano u kategoriji Q6)	2	0
Uredivačka i recenzentska djelatnost			
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Stanković M., Vuletić V. (2019) <i>Amendments to the Serbian Law on Local Self-Government 2018 – Goals and Achievements</i> , Lex Localis – Journal of Local Self-Government, Vol. 17, No. 4, pp. 917-938. https://doi.org/10.4335/17.4.917-938(2019) ISSN: 1581-5374 Print / 1855-363X Online (Q2 Scopus) (potvrda o recenziranju priložena u konkursnoj dokumentaciji)	2	2
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	Erasmus+ projekat <i>Legal Clinics in Service of Vulnerable Groups: Enhancing the Employability of Law Students through Practical Education (ENEMLOS)</i> (2019-2022), u svojstvu člana tima za upravljanje projektom (priložena potvrda)	4	4

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave	UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA	
1.	Odluka Vijeća Pravnog fakulteta br. 01-925 od 17. 06. 2021. godine	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		8		30
2. PEDAGOŠKI RAD		1		5
UKUPNO		9		35

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu Odluke Senata Univerziteta Crne Gore, kojom sam imenovan za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za Međunarodnopravnu oblast na Pravnom fakultetu, i nakon detaljnog pregleda konkursnog materijala, konstatuju da se na Konkurs objavljen 4. juna 2021. godine prijavila jedna kandidatkinja, te podnosim izvještaj o ispunjenosti uslova u pogledu stepena obrazovanja, naučnoistraživačkog i pedagoškog rada prijavljene kandidatkinje, dr Marine Jovičević.

Dr Marina Jovičević završila je Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore 2009. godine, sa prosječnom ocjenom 9,67. Specijalističke i magistarske studije završila je takođe na Pravnom fakultetu UCG, na Ustavnom pravnom smjeru. Magistarski rad, koji je kandidatkinja i objavila, nosi naslov: "Odgovornost šefa države pred ustavnim sudom u uporednom pravu i u Crnoj Gori". Stepen doktora nauka stekla je odbranom doktorske disertacije na temu: "EU konstitucionalizam: izvori prava u Evropskoj uniji u svijetlu uporedne ustavnosti". Srednja ocjena na specijalističkim, magistarskim i doktorskim studijama je A (10). Tokom studija je bila dobitnik brojnih priznanja za najbolje studente: Univerziteta Crne Gore, Pravnog Fakulteta, Glavnog grada, Ujedinjenih nacija u Crnoj Gori i drugih. Usavršavala se kroz više studijskih posjeta evropskim univerzitetima, organizovanih kroz različite projekte i saradnje, a učestvovala je i na većem broju domaćih i međunarodnih naučnih i stručnih konferencija i skupova.

Dr Marina Jovičević, u pogledu stepena obrazovanja, ispunjava sve uslove da bude izabrana u akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Na osnovu neposrednog uvida u publikovane radove i naučnoistraživački rad dr Marine Jovičević, može se zaključiti da su oblasti njenog istraživanja raznovrsne. Naučnoistraživački rad dr Marine Jovičević odvija se pretežno u oblasti ustavnog prava, u okviru koje se kandidatkinja naročito interesuje za uređenje i organizaciju vlasti, zaštitu ustavnosti i zakonitosti, federalizam. Pohadanjem doktorskih studija na smjeru Pravo EU i istraživanjem i izradom doktorske disertacije, dr Jovičević proširuje svoje naučno interesovanje na oblast prava Evropske unije, u domenu tzv. EU konstitucionalizma, što ukazuje na to da kandidatkinja svojim naučnoistraživačkim radom prati vrlo aktuelno i naučno izazovno pitanje projektovanja ustavne doktrine na međunarodnopravni poredak, koje se među naučnim autoritetima u savremenoj pravnoj i političkoj nauci naročito aktualizuje. Dr Jovičević je objavila veći broj naučnih radova iz svoje oblasti, a u nastavku će biti posebno analizirana tri rada, koja se svojom tematikom, metodologijom i naučnoistraživačkim kvalitetom osobito izdvajaju.

Monografija "Odgovornost šefa države pred ustavnim sudom u uporednom pravu i u Crnoj Gori" cjelovito obrađuje institut odgovornosti šefa države u uporednom i domaćem pravu, naročito odgovornosti predsjednika republike, budući da je monarh politički i pravno neodgovoran. Predsjednik republike po pravilu nije politički odgovoran, a za njegove akte odgovaraju premapotpisom ministri odnosno vlada. On ima obavezu poštovanja ustava i zakona i on za to odgovara. Opseg i osnov ove odgovornosti je od zemlje do zemlje različit a u pojedinim zemljama i neprecizan. Pokretanje postupka za povrede ustava i zakona koje predsjednik učini svojim službenim radnjama i aktima najčešće je prepušteno parlamentu odnosno njegovim domovima. Odlučivanje o odgovornosti je u nadležnosti ustavnog suda, parlamenta ili drugog specijalnog sudskog organa. Sankcija je u ovom slučaju: uklanjanje šefa države sa službenog položaja odnosno razrješenje. Što se tiče uloge ustavnog suda, kako autorka ističe, preovladavaju rješenja i praksa da ustavni sud ili daje

mišljenje ili konačno odlučuje o odgovornosti šefa države. Bilo da konačnu odluku donosi ustavni sud i/ili parlament, kojom se potpuno odlučuje, autorka zapaža da se njome narušava princip dvostepenosti, jer u nijednoj stvari nijedan organ ne smije da odlučuje konačno već se, u načelu, mora obezbijediti drugostepeno odlučivanje. Pored ovog, dr Jovičević preispituje i druga pitanja, kao što je pitanje povrede ustava i zakona vršenjem krivičnog djela, odnosno utvrđivanje krivice predsjednika u postupku pred ustavnim sudom i posljedice takve odluke/mišljenja. Dr Jovičević zaključuje da je politička diskvalifikacija šefa države ključni cilj pokretanja postupka njegove odgovornosti, što potvrđuju, kako autorka ističe, konkretni primjeri iz, doduše, dosta siromašne prakse.

U Pravnom zborniku Udruženja pravnika Crne Gore dr Marina Jovičević je objavila članak pod naslovom "Specifičnosti odgovornosti Predsjednika Crne Gore", kojim iskazuje dosljedan interes za bavljenje institutom odgovornosti šefa države, naročito u domaćem pravu, ispitujući kroz ovaj rad niz nepreciznosti i otvorenih pitanja koja nisu do kraja utvrđena, iako je procedura utvrđivanja odgovornosti Predsjednika Crne Gore naizgled potpuno regulisana. Predsjednik Crne Gore je, prema Ustavu, odgovoran za "povredu Ustava", a autorka ispituje šta se sve podrazumijeva pod "povredom Ustava", kao i ko odlučuje o njegovoj odgovornosti. Predsjednik nije politički odgovoran ali je pravno odgovoran, tj. u slučaju povrede Ustava može biti razriješen. Pravom se, prema tome, postiže politička sankcija tj. razrješenje. Dr Jovičević analizira proceduru utvrđivanja odgovornosti Predsjednika Crne Gore, istražujući tri faze ovog postupka: pokretanje postupka u Skupštini, proceduru pred Ustavnim sudom Crne Gore, konačno odlučivanje u Skupštini. Dr Jovičević ističe da, iako po slovu Ustava Ustavni sud "odlučuje", on ipak ne donosi odluku već mišljenje, a Skupština konačno odlučuje o razrješenju. Mišljenje Ustavnog suda je stručno i jedino meritorno, ali ono ne obavezuje u potpunosti Skupštinu. Autorka ističe da Skupština ne mora razriješiti Predsjednika ako Ustavni sud utvrdi da je povrijedio Ustav. Zato što, prema mišljenju dr Jovičević, Ustavni sud nema legitimitet u toj mjeri da može da razriješi Predsjednika koji je legitimitet dobio od građana: na izborima. Njihov legitimitet imaju samo Skupština i Predsjednik, koji je biran neposredno od strane građana. Autorka ističe da se time što se Predsjednik teže bira (neposredno od strane građana) a lakše razrješava (u parlamentu) slabi njegov položaj. Sa druge strane, Skupština ne može razriješiti Predsjednika ako Ustavni sud utvrdi da nema povrede Ustava. Dr Jovičević zaključuje da položaj Predsjednika odnosno njegovo učešće u izboru sudija Ustavnog suda ne ide na ruku nezavisnosti Ustavnog suda, a ni uloga Predsjednika u vršenju zakonodavne vlasti ne ide u prilog objektivnosti predstavničkog tijela kada odlučuje o njegovoj odgovornosti. Autorka preispituje i jednostепенost u donošenju odluke o odgovornosti šefa države, jer to predstavlja lošu garanciju objektivnosti odlučivanja i prava "osuđenog" pa i poštovanja osnovnih ustavnih načela i to ne samo nezavisnosti i samostalnosti suda, već i podrazumijevajuće dvostепенosti kao opšteg principa postupanja državnog organa i odlučivanja o nečijim pravima.

Jedan od naučnoistraživačkih rezultata dr Marine Jovičević naročito vrijedan pažnje jeste naučni članak sa naslovom "Constitutional and Legal Foundations for Local Self-Government in Montenegro", a kvalitet ovog rada potvrđuje njegova publikacija u renomiranom časopisu Lex Localis, indeksiranom na SSCI listi časopisa, u Q2 kategoriji. U ovom radu kandidatkinja ispituje ustavnopravni položaj lokalne samouprave u Crnoj Gori, a u analizi polazi od teorijskih razmatranja kao pouzdanog istraživačkog osnova, ispitujući dalje, kroz posebna poglavlja: osnovni oblik, bitna obilježja i djelokrug lokalne samouprave, oblike učešća građana u njenom ostvarivanju, zaštitu lokalne samouprave i druga pitanja. Autorka se u istraživanju koristi komparativnim metodom, imajući u vidu uporednoustavna rješenja, a fokus istraživanja je na principima lokalne samouprave predviđenim Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi iz 1985. godine. Osnovni zaključci rada su sljedeći: ustavnopravni položaj lokalne samouprave u Crnoj Gori ne uvažava u potrebnoj mjeri značaj lokalne samouprave kao oblika ograničavanja vlasti i dijela sistema u kom građani učestvuju u

vršenju vlasti, budući da ne daje istinske garancije i mehanizme zaštite autonomije lokalne samouprave, već više samo njenu proklamaciju; ustavne odredbe nisu dovoljno jasne i precizne već veoma restriktivne i uopštene u postavljanju osnova lokalne samouprave; Ustav ne utvrđuje okvire autonomije lokalne samouprave, samim tim što, prije svega, ne utvrđuje njene autonomne, izvorne kompetencije, kao ni druge garancije njene samostalnosti, sa prostorom za dalju decentralizaciju putem zakona. Autorka ističe da se, neutvrđivanjem ovlaštenja lokalne samouprave, kao ni brojnih drugih pitanja, stvara mogućnost centralizacije putem zakona i preuzimanja od strane države ovlaštenja koja joj po prirodi pripadaju. Dr Jovičević zaključuje da takvo ustavno uređenje lokalne samouprave nije u saglasnosti sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, jer brojna načela sadržana u Povelji nisu jasno inkorporirana u Ustav već u zakone, iako bi bilo cjelishodnije da su implementirana najvišim pravnim aktom, jer je ovako zakonodavac slobodan u regulisanju načelnih pitanja i smanjenju ovlaštenja lokalne samouprave. Autorka pak ukazuje da postojeći set zakona uvažava ove zahtjeve i dosljedno sprovodi decentralizaciju i daje dobar okvir za dalji razvoj lokalne samouprave. Stoga, lokalna samouprava u Crnoj Gori, iako nema zasluženu ustavnopravnu poziciju, ima u važećim zakonima utemeljene kvalitetne osnove i garancije autonomije i njene zaštite. Ipak, s obzirom na podložnost zakona promjenama, a uvažavajući istovremeno i komparativnu praksu, dr Jovičević smatra da su najvažnija pitanja lokalne samouprave morala biti uređena Ustavom.

Naučnoistraživački rad dr Marine Jovičević obuhvata i druge djelatnosti, a značajno je istaći njeno učešće u međunarodnom naučnom projektu kojim rukovodi Univerzitet Crne Gore, na čelu sa Pravnim fakultetom kao koordinatorom, koji za cilj ima uspostavljanje praktičnog, kliničkog obrazovanja studenata Pravnog fakulteta (ENEMLOS – Legal Clinics in Service of Vulnerable Groups: Enhancing Employability of Law Students through Practical Education).

Na osnovu ukupne naučnoistraživačke djelatnosti, zaključujem da kandidatkinja u potpunosti ispunjava uslove potrebne za izbor u akademsko zvanje docenta kada je naučnoistraživački rad u pitanju.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Rezultati pedagoškog rada kandidatkinje Marine Jovičević se mogu ocijeniti kao izuzetno uspješni. Dr Marina Jovičević učestvuje u izvođenju nastave na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore od studijske 2010/2011 godine. Tokom desetogodišnjeg saradničkog angažmana izvodila je vježbe na predmetima sa Ustavopravne i Međunarodnopravne katedre, a u tekućoj i tokom prethodne dvije studijske godine izvodi nastavu (predavanja) pod mentorstvom, na predmetima Osnovi prava Evropske unije i Evroatlantske integracije. Na svim studentskim anketama zavrjedila je visoke ocjene za pedagoški pristup u radu sa studentima, a uspjeh u pedagoškom radu potvrdilo je i Vijeće Pravnog fakulteta, odlučujući o dodjeli poena kandidatkinji za pedagošku sposobnost. Na osnovu navedenih podataka i neposredne saradnje sa kandidatkinjom, kroz koju sam se uvjerio u njen odgovoran i savjestan pristup radu sa studentima, zaključujem da dr Marina Jovičević ispunjava sve uslove u pogledu pedagoške osposobljenosti.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		8		30
2. PEDAGOŠKI RAD		1		5
UKUPNO		9		35

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu stepena obrazovanja, naučnih referenci i pedagoškog iskustva kandidatkinje, imajući istovremeno u vidu i konačno mišljenje Naučnog odbora o klasifikacionoj bibliografiji kandidatkinje, konstatujem da dr Marina Jovičević ispunjava sve uslove potrebne za izbor u akademsko zvanje. Saglasno sa tim, sa

zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta da se dr Marina Jovičević izabere u zvanje docenta na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Dr Ranko Mujović, redovni profesor
Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTKINJE

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, u pogledu stepena obrazovanja kandidatkinje dr Marine Jovičević, koja se prijavila na Konkurs za izbor u akademsko zvanje objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" dana 4. juna 2021. godine, za Međunarodnopravnu oblast na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, konstatuje se sljedeće:

- kandidatkinja dr Marina Jovičević upisala je Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore 2006. godine, a diplomirala je 2009. godine sa prosječnom ocjenom 9,67;

- kandidatkinja je 2010. godine završila specijalističke studije, sa prosječnom ocjenom 10;

- zvanje magistra pravnih nauka stekla je na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore 2012. godine, odbranivši magistarski rad sa temom: "Odgovornost šefa države pred ustavnim sudom u uporednom pravu i u Crnoj Gori";

- doktorirala je 2018. godine na Fakultetu pravnih nauka Univerziteta Donja Gorica, odbranivši doktorsku disertaciju sa temom: "EU konstitucionalizam: izvori prava u Evropskoj uniji u svijetlu uporedne ustavnosti".

Dr Jovičević je od 2011. godine saradnica u nastavi na Pravnom fakultetu UCG.

Na osnovu navedenih činjenica konstatuje se da kandidatkinja dr Marina Jovičević ispunjava sve propisane uslove u pogledu stepena obrazovanja potrebnog za izbor u akademsko zvanje.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Na osnovu detaljnog uvida u klasifikacionu bibliografiju i priložene radove, zaključujem da naučnoistraživački rad kandidatkinje dr Marine Jovičević odlikuje interdisciplinarni pristup oblastima interesovanja i širina naučnoistraživačkih tema. Kandidatkinja je autor osam naučnih radova, među kojima je jedna autorska naučna monografija kao i naučnoistraživački rezultati objavljeni u domaćim i međunarodnim naučnim časopisima. Kao posebno značajan, izdvajam rad koji se po svom metodološkom i naučnoistraživačkom kvalitetu naročito ističe – članak publikovan u časopisu *Lex Localis – Journal of Local Self-Government*, indeksiranom na SSCI listi renomiranih časopisa, u kategoriji Q2, pod naslovom "Constitutional and Legal Foundations for Local Self-Government in Montenegro".

Jedan od naučnih radova kandidatkinje dr Marine Jovičević koji ističem je članak "Ugovor iz Lisabona i delegirani pravni akti", objavljen u Pravnom zborniku Udruženja pravnika Crne Gore, koji ukazuje da se u fokusu pažnje kandidatkinje Jovičević nalaze i veoma aktuelna pitanja iz oblasti evropskog prava i tzv. internacionalizacije ustavnosti, kao jednog novog nivoa ustavne debate, naučno veoma izazovne. To ukazuje da kandidatkinja svojim naučnim interesovanjem prevazilazi tradicionalne okvire ustavnopravne naučne discipline, primjenjujući interdisciplinarni pristup i proširujući svoje interesovanje u oblast evropskog prava. U ovom članku obrađuje se pitanje zakonodavne delegacije, pravnog instituta koji predstavlja svojevrsnu anomaliju principa podjele vlasti, budući da podrazumijeva prenošenje ovlaštenja sa zakonodavne na izvršnu vlast, a smješteno je u okvir Evropske unije i podjele vlasti među njenim institucijama, u svijetlu uvođenja (Ugovorom iz Lisabona) pojma delegacije i kategorije "delegiranih akata" u okviru akata koje usvajaju institucije Evropske unije. U istraživanju ove teme autorka polazi sa uporednopravne osnove, imajući u vidu uporednoustavne modele zakonodavne delegacije, sa ciljem istraživanja analogija ali i specifičnosti modela na nivou Evropske unije, kao osobene postnacionalne tvorevine, a imajući u vidu i rješenja ranijeg neratifikovanog "Ustava za Evropu". Autorka na početku ispituje postupak, uslove i ograničenja delegacije zakonodavnih ovlaštenja

sa Evropskog parlamenta i Savjeta na Komisiju, istražujući i identifikujući potom određene pravne i političke posljedice uvođenja ovog instituta. Dr Jovičević ukazuje na više teorijskih i normativnih dilema koje se javljaju: pitanje hijerarhije među pravnim aktima Unije odnosno njihove pravne snage, budući da se svi akti (uredbe, direktive i odluke) usvajaju i kao zakonski i kao delegirani (podzakonski) akti. Takođe, pitanje distinkcije akata koje Komisija usvaja po osnovu delegacije (delegiranih akata) i drugih akata koje Komisija usvaja (izvršnih akata), što dopušta mogućnost međuinstitucionalnih sporova pred Sudom pravde Evropske unije. Ukazuje se na posljedice poput značajnog povećanja stepena kontrole izvršne vlasti nad cijelim legislativnim procesom. Autorka sa pravom postavlja i pitanje opravdanosti odsustva demokratskog legitimiteta velikog broja akata koji se usvajaju po osnovu delegacije. Dr Jovičević zaključuje da se u ovakvoj tipologiji pravnih akata, koja implicira hijerarhiju pravnih akata i subordinaciju institucija, ogleda namjera tvorca Lisabonskog ugovora da pravni poredak i organizaciju vlasti u EU urede po uzoru na ordinarnu državnu vlast, te time unaprijede višedecenijski proces "konstitucionalizacije" Evropske unije.

Rad koji takođe izdvajam je članak "Ljudska prava: vječiti izazov države i pojedinca", objavljen u Zborniku Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, u kom autorka pruža teorijsku analizu značaja, razvoja i različitih koncepcija osnovnih ljudskih prava i sloboda – od ideje i koncepta "darivanih" prava koja su svoje prvobitne garancije našla u srednjovjekovnim poveljama i dokumentima do savremene ustavne i međunarodnopravne zaštite ljudskih prava, ali i savremenih izazova njihovoj zaštiti. Dr Jovičević ovu temu analizira na temelju sinteze prepoznatih teorijskih gledišta, uz istovremeni doprinos teorijskoj raspravi o ljudskim pravima kroz originalan naučni izraz, postavljajući pred sobom niz naučnih i praktičnih dilema, poput pitanja o "najvažnijim" ljudskim pravima, novim vrijednostima a time i "novim pravima" ili prethodnim tj. priznatim pravima koja u savremenim okolnostima mijenjaju svoju sadržinu i značaj, te savremenim uzrocima kršenja i zloupotrebe prava i sloboda.

U naučnoj monografiji sa naslovom "Odgovornost šefa države pred ustavnim sudom u uporednom pravu i u Crnoj Gori" obrađuje se institut političke i pravne odgovornosti šefa države u komparativnom ustavnom pravu - tamo gdje se ova odgovornost povjerava ustavnom sudu, i u ustavnom sistemu Crne Gore, kao jednom od onih koji predviđaju ustavnosudsku kontrolu i ocjenu ustavnosti i zakonitosti. Rješenja ustavnih sistema su različita kako u pogledu okvira, osnova i tipova odgovornosti tako i u pogledu proceduralnih i ostalih pitanja vezanih za model odgovornosti šefa države. U svijetlu tih teorijsko-normativnih rješenja autorka sveobuhvatno istražuje pitanja: pojma i pravne prirode odgovornosti šefa države a osobito političke i pravne odgovornosti šefa države u republici; nadležnosti ustavnog suda i dejstva njegovog arbitriranja, bilo da on donosi mišljenje ili odluku, te šta čini specifičnost postupka pred ustavnim sudom. Zatim, ko sve podliježe odgovornosti, sem šefa države, te koje su pretpostavke te odgovornosti. Posebno poglavlje autorka posvećuje odgovornosti predsjednika Crne Gore i ulozu Ustavnog suda Crne Gore. Pored sveobuhvatne slike o ovom institutu u komparativnom i domaćem pravu, dr Jovičević daje pregled brojnih nedostataka, praznina i nepreciznosti koje zahtijevaju dalje normativno uobličavanje ovog instituta, a posebna vrijednost ovog rada je u konkretnim prijedlozima za unaprijeđenje modela.

U cilju sagledavanja naučnoistraživačke djelatnosti kandidatkinje Jovičević, neophodno je istaći i njeno učešće u realizaciji naučnog projekta finansiranog u okviru Erasmus+ programa Izgradnja kapaciteta na polju visokog obrazovanja, čiji je koordinator Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore – *Legal Clinics in Service of Vulnerable Groups: Enhancing the Employability of Law Students through Practical Education (2019-2022)*, u kom dr Jovičević učestvuje u svojstvu člana projektnog tima. Takođe, zapaženo je da njene aktivnosti na naučnoistraživačkom planu obuhvataju i recenzentski angažman, budući da kandidatkinja prilaže potvrdu o recenziranju naučnog članka publikovanog u časopisu *Lex Localis – Journal of Local Self-Government*, koji je indeksiran na SSCI listi (u Q2 kategoriji).

Cijeneći ukupne naučnoistraživačke rezultate dr Marine Jovičević, konstatujem da kandidatkinja u potpunosti ispunjava kvantitativne i kvalitativne kriterijume naučnoistraživačkog rada za izbor u zvanje docenta koji su definisani Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Kandidatkinja dr Marina Jovičević je 2011. godine izabrana za saradnika u nastavi na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, a od 2018. godine je u zvanju saradnika u nastavi sa doktoratom. Tokom dosadašnjeg desetogodišnjeg iskustva u radu sa studentima i učešća u nastavi, dr Jovičević je izvodila časove vježbi na brojnim predmetima iz ustavnopravne i međunarodnopravne grupe predmeta. Tokom prethodne dvije studijske godine dr Jovičević je izvodila nastavu pod mentorstvom, na predmetima sa Međunarodnopravne katedre – Osnovi prava Evropske unije i Evrotlantske integracije. Dugogodišnje iskustvo ukazuje na to da je dr Jovičević osposobljena za pedagoški rad sa studentima, što je preporučuje za dalje napredovanje u akademskom radu. Tome u prilog govore i studentske ankete iz proteklih godina, koje visoko ocjenjuju ne samo stručnost i kvalitet izvođenja nastave već i pedagošku sposobnost kandidatkinje. Kvalitet pedagoškog rada dr Marine Jovičević potvrđen je i Odlukom Vijeća Pravnog fakulteta.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		8		30
2. PEDAGOŠKI RAD		1		5
UKUPNO		9		35

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priložene dokumentacije, naučnih i pedagoških referenci kandidatkinje ocjenjujem da dr Marina Jovičević **u svemu ispunjava uslove** za izbor u zvanje *docenta*, a koji su propisani Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

Zbog svega navedenog, sa zadovoljstvom, predlažem da se kandidatkinja dr Marina Jovičević **izabere u zvanje docenta** na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENTKINJA,
Prof. dr Aneta Spaić

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-1171/2-1 od 24. 09. 2021. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za Međunarodnopravnu oblast na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Na Konkurs objavljen 4. juna 2021. godine, prijavila se dr Marina Jovičević.

U pogledu stepena obrazovanja prijavljene kandidatkinje, nakon detaljnog pregleda dokumentacije konstatujem da dr Marina Jovičević ispunjava sve uslove potrebne za izbor u zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore.

Dr Marina Jovičević upisala je Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore 2006. godine a diplomirala 2009. godine sa prosječnom ocjenom 9,67. Specijalističke studije, na Ustavnopravnom smjeru Pravnog fakulteta UCG, završila je 2010. godine sa prosječnom ocjenom 10. Magistrirala je 1. juna 2012. godine na Pravnom fakultetu UCG (Ustavnopravni smjer) sa odlikom, odbranivši magistarski rad na temu: "Odgovornost šefa države pred ustavnim sudom u uporednom pravu i u Crnoj Gori". Doktorsku disertaciju, pod naslovom "EU konstitucionalizam: izvori prava u Evropskoj uniji u svijetlu uporedne ustavnosti", odbranila je sa odlikom na Fakultetu pravnih nauka Univerziteta Donja Gorica, 19. decembra 2018. godine.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Na osnovu detaljnog pregleda priloženih radova kandidatkinje dr Marine Jovičević, ocjenjujem njen naučnoistraživački rad vrlo uspješnim. Njena naučnoistraživačka djelatnost usmjerena je pretežno na oblast ustavnog prava, a u sferi njenog naučnog interesovanja je i pravni i politički sistem Evropske unije, sa aspekta ustavne i federalističke rasprave o evropskim integracijama i projektu koji, uz težnje za približavanjem federalnom državnom uređenju, prati integracije još od njihovog začetka. Rezultati sveobuhvatnog istraživanja ove teme sačinjavaju njenu doktorsku tezu, a dosljedan interes za bavljenje ovim pitanjem vidljiv je i kroz rad sa naslovom "Ugovor iz Lisabona i delegirani pravni akti", objavljen u časopisu Pravni zbornik, Udruženja pravnik Crne Gore.

Naučni rad u Q2 kategoriji "Constitutional and legal foundations for local self-government in Montenegro" objavljen u časopisu Lex Localis, indeksiranom na SSCI listi, predstavlja naročito naučni doprinos kandidatkinje Jovičević, te stoga zaslužuje poseban osvrt i pažnju. U ovom radu analiziraju se položaj i osnovi lokalne samouprave u Crnoj Gori, postavljeni Ustavom Crne Gore iz 2007. godine kao i nizom zakonskih propisa. Ova analiza učinjena je naročito u odnosu na principe lokalne samouprave utvrđene Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi Savjeta Evrope iz 1985. godine, koju je Crna Gora potpisala 2005. i ratifikovala 2008. godine. Dr Jovičević nastoji da ispita da li je koncept lokalne samouprave u Crnoj Gori u saglasnosti sa ovim međunarodnopravnim standardima, postavljajući na početku pouzdanu teorijsku osnovu, a potom dajući i sveobuhvatnu analizu položaja lokalne samouprave. Autorka ističe da je ustavno uređenje lokalne samouprave sadržinski skromno i vrlo upušteno i necjelovito, te da lokalna samouprava, kao demokratski institut i dio sistema vlasti najbliži građanima, nije dobila ustavnu zaštitu koju zavrjeđuje i potrebne garancije njene autonomije. Izostalo je, iako zadato standardima Savjeta Evrope, ustavno regulisanje nekih značajnih pitanja i načela lokalne samouprave, pa su, time, izostala ograničenja za zakonsku regulativu. Ističe se da pitanja kao što su: nadležnosti lokalne samouprave, načini učešća građana u vršenju lokalne vlasti, način izbora organa opštine, načela zaštite lokalne samouprave i dr. nisu uređena Ustavom već je njihovo regulisanje prepušteno zakonodavcu. Autorka zaključuje da crnogorski model lokalne samouprave nije u potpunosti u saglasnosti sa standardima Savjeta Evrope, budući da nisu ustavnim odredbama jasno primijenjeni svi principi Evropske povelje. Poseban kvalitet ovog rada je u konkretnim normativnim rješenjima koja autorka predlaže, a koja bi doprinijela jačanju lokalne samouprave i daljoj decentralizaciji. Lokalnu samoupravu treba ojačati na najvišem nivou, što podrazumijeva određena poboljšanja Ustava, kroz ustavne amandmane. Neka od mogućih poboljšanja koja autorka predlaže su: ukidanje monotipskog i time uvođenje višetipskog modela lokalne samouprave, sa različitim obimom ovlaštenja različitih oblika lokalne samouprave; inkorporacija odredbi o teritorijalnim promjenama i obaveza konsultovanja lokalnog stanovništva; inkorporacija drugih osnovnih principa lokalne samouprave u skladu sa Evropskom poveljom, kao što je utvrđivanje osnovnih lokalnih ovlaštenja i odgovornosti kao i izvora lokalnih prihoda, ili izbor opštinskih organa. Takođe, autorka smatra da bi izmjene Zakona o teritorijalnoj organizaciji bile opravdane, u cilju povećanja broja jedinica lokalne samouprave. Rad pruža cjelovitu analizu modela lokalne samouprave kod nas, a njegov značaj se ogleda posebno u tome što lokalna samouprava u Crnoj Gori nije u dovoljnoj mjeri bila predmet istraživanja u pravnoj nauci - pogotovo po usvajanju važećeg Ustava, pa je autorka svojim interesom za ovo pitanje nesumnjivo dala doprinos naučnim saznanjima koja već postoje.

U članku "Izbor i razrješenje sudija u svijetlu važećeg Ustava Crne Gore i predloženih Amandmana", objavljenom u Zborniku Pravnog fakulteta, kandidatkinja je pisala o veoma važnom pitanju nezavisnosti sudske vlasti i najvažnijem preduslovu te nezavisnosti - načinu postavljanja tj. izbora sudija, kao i prestanka sudijske funkcije, posebno razrješenjem odnosno po odluci nadležnog organa - u uporednom pravu, dajući pregled uporednih modela izbora i razrješenja sudija uz analizu prednosti i nedostataka četiri najčešća modela, ali i sa posebnim osvrtom na ustavni sistem Crne Gore. Dr Jovičević daje kritički osvrt na ustavna rješenja kao i na prijedloge amandmanskih rješenja (prije usvajanja Amandmana 2013. godine, kojima je izvršena reforma pravosuđa). Dr Jovičević naročito preispituje rješenje koje je i usvojeno Amandmanima a po kome je izbor sudija u potpunosti povjeren Sudskom savjetu odnosno distanciran od predstavničkog tijela, ističući prigovor nedostatku legitimiteta Sudskog savjeta (osim djelimičnog, indirektnog) a samim tim i legitimnosti izbora sudija, koji su vršioći vlasti koja pripada građanima, koji je vrše neposredno ili preko svojih

predstavnik. Sudska vlast, kako autorka ističe, ne smije biti nelegitimna već mora imati izvorni građanski legitimitet ili posredni od strane parlamenta. Dr Jovičević skreće pažnju i na to da Sudski savjet, ne samo što nema direktan legitimitet, nema ni pravnu i političku odgovornost, a autorka preispituje i sastav Sudskog savjeta prema ustavnom rješenju, prije usvajanja Amandmana. Iako se, u skladu sa preporukama Evropske unije, išlo ka distanciranju od drugih grana vlasti u cilju poboljšanja nezavisnosti sudstva i otklanjanja političkih uticaja, autorka smatra i zaključuje da bi složeniji tj. višefazni postupak izbora sudija u kom učestvuju i Sudski savjet i Skupština bio bolji, tako da se izbjegnju politički uticaji ali i opasnost od sudokratije odnosno od toga da sudije biraju sudije.

Članak "Ugovor iz Lisabona i delegirani pravni akti" obrađuje institut delegiranog zakonodavstva u sistemu podjele vlasti u Evropskoj uniji, koji podrazumijeva prenos zakonodavnih ovlaštenja sa Evropskog parlamenta i Savjeta na Komisiju. Ova mogućnost predviđena je reformama sprovedenim Ugovorom iz Lisabona a autorka ispituje uslove i postupak delegacije kao i obilježja pravnih akata koji se usvajaju po osnovu delegacije. Ukazuje se na neopravdano veliko povećanje kompetencija Komisije i njenu povećanu kontrolu nad cijelim zakonodavnim procesom, a autorka preispituje i nedostatak demokratske kontrole nad usvajanjem ovih akata koji su u materijalnom smislu jednaki zakonodavnim i, samim tim, od opšteg značaja. Autorka skreće pažnju na brojne dileme koje proizilaze iz uvođenja nove vrste akata, koji se usvajaju kroz zakonodavnu delegaciju. Dr Jovičević ovu temu istražuje u kontekstu jedne šire problematike, kojom se bavi i u okviru svog doktorskog rada - takozvanog EU konstitucionalizma, a reformisani izvori prava Evropske unije, koji u velikoj mjeri oponašaju nacionalni obrazac, formalni su izraz višedecenijskog političkog procesa obilježenog jakim državotvornim aspiracijama, te time predstavljaju pouzdan istraživački okvir. Rad karakteriše sistematičnost u istraživanju i izvođenju zaključaka i prijedloga kao i složena metodologija koja uključuje i uporedni metod - u odnosu na uporednoustavne modele delegiranog zakonodavstva i sa osvrtom na rješenja ranijeg "Ustava za Evropu".

Analizirajući ukupne naučnoistraživačke rezultate dr Marine Jovičević, zapaža se i njeno angažovanje u oblasti recenziranja naučnih radova. Uvidom u klasifikacionu bibliografiju i priložene potvrde, konstatuje se da je kandidatkinja recenzirala naučni članak "Amandments to the Serbian Law on local self-government 2018 - goals and achievements", publikovan 2019. godine u časopisu Lex Localis (Q2 kategorija).

Značajno je istaći i učešće kandidatkinje Jovičević u međunarodnom naučnom projektu finansiranom u okviru Erasmus+ programa Izgradnja kapaciteta na polju visokog obrazovanja, čiji je koordinator Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore - *Legal Clinics in Service of Vulnerable Groups: Enhancing the Employability of Law Students through Practical Education (2019-2022)*, u svojstvu člana projektnog tima.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Marina Jovičević ima višegodišnje iskustvo u radu sa studentima i njihovoj edukaciji. Njeno angažovanje u nastavi započeto je u februaru 2011. godine na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, kada je birana za saradnika. Od decembra 2018. godine u zvanju je saradnika u nastavi sa doktoratom. Tokom dosadašnjeg angažovanja, dr Marina Jovičević izvodila je časove vježbi na predmetima iz ustavnopravne grupe predmeta, a tokom nekoliko studijskih godina i časove vježbi na grupi međunarodnopravnih predmeta. Tokom posljednje dvije studijske godine, dr Jovičević je, uz moje mentorstvo, veoma uspješno izvodila nastavu na predmetima na specijalističkim i master studijama međunarodnopravnog usmjerenja: Osnovi prava Evropske unije (specijalističke studije) i Evroatlantske integracije (specijalističke i master studije). Kroz neposrednu saradnju sa dr Marinom Jovičević, uvjerio sam se u njenu posvećenost radu sa studentima, a kvalitet njenog pedagoškog rada potvrđen je i kroz kontinuirano visoke ocjene u anonimnim studentskim anketama.

Iz navedenih podataka se zaključuje da dr Marina Jovičević, u pogledu pedagoške osposobljenosti, ispunjava sve uslove potrebne za izbor u akademsko zvanje.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		8		30
2. PEDAGOŠKI RAD		1		5
UKUPNO		9		35

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu navedenih dostignuća na naučnoistraživačkom, stručnom i pedagoškom planu i ličnog uvjerenja u sposobnost kandidatkinje za naučni i pedagoški rad koje sam stekao kroz neposrednu saradnju sa njom, zaključujem da dr Marina Jovičević ispunjava sve uslove za izbor u prvo akademsko zvanje, propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje. Iz tog razloga, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta da dr Marinu Jovičević izabere u zvanje docenta Univerziteta Crne Gore za Međunarodnopravnu oblast.

RECENZENT

Dr Nebojša Vučinić, redovni profesor
Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore

R E F E R A T

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Kvantitativna ekonomija** na Ekonomskom fakultetu u Podgorici.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 25.06.2021. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR MILENA LIPOVINA-BOŽOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 10.04.1983. godine u Cetinju, gdje sam završila osnovnu školu i Gimnaziju kao nosilac diplome „Luča 1“. Ekonomski fakultet u Podgorici upisala sam 2001. godine i na smjeru „Preduzetništvo i preduzetničke finansije“ diplomirala u junu 2005. godine sa prosječnom ocjenom 9,95/10. Postdiplomske studije na Ekonomskom fakultetu, Univerziteta u Beogradu upisala sam 2005. godine, smjer „Ekonometrija“, a magistarski rad pod nazivom „Modeliranje uticaja stranih direktnih investicija na ekonomski rast zemalja Zapadnog Balkana upotrebom serija panela“ odbranila sam u maju 2008. godine. Doktorske studije na Ekonomskom fakultetu u Podgorici upisala sam u decembru 2008. godine. Rad na temu "Ekonometrijski modeli za prognozu makroekonomskih indikatora na primjeru Crne Gore" odbranila sam u julu 2014. godine. Centralna banka Crne Gore mi je 2015. godine dodijelila nagradu za najbolju doktorsku disertaciju odbranenu u Crnoj Gori u 2014. godini.

Tokom studija bila sam dobitnik mnogobrojnih nagrada među kojima se izdvajaju: nagrade od strane Ekonomskog fakulteta u Podgorici za postignuti uspjeh tokom studija (2002, 2003, 2004 i

2005); nagrada „19. decembar“ Opštine Podgorica za najboljeg studenta Ekonomskog fakulteta u školskoj 2004/2005. godini; nagrada „10 za 10“ Atlas fondacije. Tokom studija bila sam dobitnik stipendija Ministarstva prosvete i nauke za talentovane studente.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Radni odnos zasnovala sam 2005. godine na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, kao saradnik u nastavi za oblast kvantitativna ekonomija. Tokom dosadašnjeg radnog iskustva izvodila sam nastavu na sljedećim disciplinama: Matematika, Statistika, Ekonomska statistika, Finansijska matematika, Makroekonomija, Makroekonomija za preduzetnike. Na Studijama Menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju izvodila sam nastavu na predmetima: Matematika za biznis i Statistika za biznis. Godine 2012, u sklopu programa dvojne diplome koji su realizovali Ekonomski fakultet u Podgorici i Univerzitet Nice Sophia Antipolis iz Francuske, izvodila sam nastavu na francuskom jeziku za predmete Matematika i Statistika. U akademskoj 2019/20 i 2020/21 angažovana sam kao gostujući predavač na Filozofskom fakultetu, na predmetu Napredne statističke metode u psihologiji. Pored angažmana u nastavi na navedenim predmetima, od 2013. do 2014. godine, bila sam jedan od koordinatora za međunarodnu mobilnost studenata, kao i član Komisije za kvalitet na Ekonomskom fakultetu.

Od januara do marta 2020. godine bila sam angažovana kao konsultant UNDP-a na procjeni kapaciteta Ministarstva održivog razvoja i turizma za potrebe aplikacije na jednom međunarodnom projektu. Od marta 2020. godine angažovana kao nacionalni konsultant UNDP-a u Sekretarijatu Savjeta za inovacije i pametnu specijalizaciju.

Član sam tima nacionalnih eksperata za akademski integritet u okviru projekta Savjeta Evrope „Osnaživanje kapaciteta institucija visokog obrazovanja u Crnoj Gori za promovisanje etičkih vrijednosti i obezbjeđivanje akademskog integriteta“.

Na sjednici Vlade Crne Gore, 17. decembra 2020. godine, imenovana sam za državnu sekretarku u Ministarstvu ekonomskog razvoja za praćenje razvojnih ekonomskih politika.

Pohađala sam više specijalističkih kurseva među kojima se posebno izdvajaju "Techniques and tools for short-term macroeconomic forecasting", Cass business school, London, UK (2012), "Macroeconometric forecasting" koji organizuje IMF (2018) i "Research methods in economics" koji je organizovala Centralna banka Crne Gore (2007).

Autor sam većeg broja naučnih i stručnih radova, od kojih se neki nalaze u SCI, SCOPUS i drugim bazama. Pored toga, učestvovala sam na značajnom broju međunarodnih konferencija u zemlji i inostranstvu. Bila sam i učesnik u izradi nekoliko projekata. U cilju usavršavanja, u proteklom periodu, boravila sam na brojnim eminentnim fakultetima i institucijama, među kojima se posebno izdvajaju: Ekonomski fakultet u Udinama, Italija, 2005 (3 mjeseca); Ekonomski fakultet u Ljubljani, 2008 (1 mjesec); "Katz Business School", University of Pittsburgh, Pitsburg, SAD, 2008 (1 mjesec); Greenwich University, London, UK, 2009 (4 mjeseca); Univerzitet "Nice Sophia Antipolis", Nica, Francuska, 2010/11 (20 mjeseci); Univerzitet za ekonomiju i biznis u Beču (WU), Austrija, 2013 (3 mjeseca). Aktivno govorim engleski i francuski jezik, a služim se i italijanskim jezikom.

Moje oblasti naučnog interesovanja su: kvantitativne metode u ekonomiji i menadžmentu, makroekonomska analiza, makroekonomsko modeliranje i prognoziranje, primijenjena statistika i ekonometrija.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST		BROJ BODOVA	
Autorske naučne monografije		UKUPNO ZA REFERENCU	
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	UKUPNO ZA KANDIDATA
1.	Novović-Burić, M., Lipovina-Božović, M., Kaščelan, V., Kaščelan, Lj. (2019), <i>Application of computer methods in evaluation of citizens' confidence in Montenegrin insurance companies</i> , in: Kočović J., Tomašević M., Jovanović Gavrilović B., Boričić B., Petrović E. and Koprivica M. (eds.), <i>Contemporary trends in insurance at the beginning of the forth</i>	6	3

	<i>industrial revolution</i> , Monograph, Chapter 16, pp. 265-286, ISBN: 978-86-403-1589-0, University of Belgrade, Faculty of Economics, Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta u Beogradu (CID)		
Radovi u naučnim časopisima			
Q2 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	UKUPNO ZA KANDIDATA
1.	Bačović, M., Jačimović, D., Lipovina-Božović, M. i Ivanović, M. The Balkan Paradox: Are wages and labour productivity significant determinants of FDI inflows? <i>Journal of Balkan and near Eastern Studies</i> (2020) Vol 3, Issue 1, pp 144-162. https://doi.org/10.1080/19448953.2020.1818039	12	4
2.	Lipovina-Božović, M. , Kaščelan, L. i Kaščelan, V. A Support Vector Machine approach for predicting progress toward environmental sustainability from information and communication technology and human development. <i>Environmental and Ecological Statistics</i> (2019). Vol 26, Issue 3, pp 259-286. https://doi.org/10.1007/s10651-019-00427-2	12	12
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	UKUPNO ZA KANDIDATA
1. ¹	Lipovina-Božović, M. i Ivanović, M. (2018). Capital flows in Montenegro: SVAR model. <i>Proceedings of Rijeka Faculty of Economics: Journal of Economics and Business</i> , 36 (2), 647-675. https://doi.org/10.18045/zbefri.2018.2.647	9	9
2.	Burić, M.N., Smolović, J.C., Lipovina-Božović, M. i Filipović, A.L. (2017). Impact of economic factors on life insurance development in Western Balkan Countries. <i>Proceedings of Rijeka Faculty of Economics: Journal of Economics and Business</i> , 35 (2), 331-352. https://doi.org/10.18045/zbefri.2017.2.331	9	3
3.	Smolović, J., Lipovina-Božović, M. i Vujošević, S. (2017). GARCH models in value at risk estimation: empirical evidence from the Montenegrin stock exchange. <i>Economic Research-Ekonomska Istraživanja</i> 30. 1-22. https://doi.org/10.1080/1331677X.2017.1305773	9	4,5
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	UKUPNO ZA KANDIDATA
1.	Novović -Burić, M., Bačović, M., Cerović, J., Lipovina-Božović, M. (2017), <i>Factors influencing life insurance market development in Montenegro</i> , Periodica Polytechnica Social and Management Sciences, 25(2), Online ISSN : 1587-3803, pp. 141-149. doi: https://doi.org/10.3311/PPso.10049 .	4	1
2.	Jovović, M., Femić-Radosavović, B. i Lipovina-Božović, M. (2017). Comparative Analysis of Results of Online and Offline Customer Satisfaction & Loyalty Surveys in Banking Services in Montenegro, <i>Journal of Central Banking Theory and Practice</i> , Central bank of Montenegro, vol. 6(2), pages 65-76. doi: 10.1515/jcbtp-2017-0013	4	1,33
3.	Lipovina-Božović, M. , Cerović-Smolović, J. i Muhadinović, M. (2017) Montenegro: the highest level of preparation for EU membership among negotiating states. <i>SEE-6 Economic Outlook</i> , 3 (1): 20-26, e-ISSN 1849-8884.	4	4
4.	Lipovina-Božović, M. i Cerović-Smolović, J. (2016) Evidence on Economic Growth and Financial Development in Montenegro, <i>Management</i> , University of Primorska, Faculty of Management Koper, vol. 11(4), pages 349-365. http://www.fm-kp.si/zalozba/ISSN/1854-4231/11_349-365.pdf	4	4
5.	Radović, M., Lipovina-Božović, M. i Đurašković, J. (2015) Beyond The Formal Economy: Evaluating The Level of Informal Employment In Montenegro. <i>Journal Global Policy and Governance</i> 4 (1), 117-135. https://doi.org/10.14666/2194-7759-4-1-007	4	2
6.	Cerović, J., Lipovina-Božović, M. i Vujošević, S. (2015). A Comparative Analysis of Value at Risk Measurement on Emerging Stock Markets: Case of Montenegro. <i>Business Systems Research</i> , 6 (1), 36-55. https://doi.org/10.1515/bsrj-2015-0003	4	2
7.	Lipovina-Božović, M. , Smolović, J. i Vujošević, S. (2015). Forecasting inflation in Montenegro using univariate time series models. <i>Business and Economic Horizons</i> . 11. 51-63. doi:10.15208/beh.2015.05.	4	4
8.	Cerović-Smolović, J. i Lipovina-Božović, M. (2014) Improving the competitiveness of the construction market of Montenegro as a basis for attracting capital investments. <i>Serbian Project Management Journal</i> 4 (1), 21-30. ISSN 2217-7256.	4	2
9.	Lipovina-Božović, M. (2013) A Comparison Of The Var Model And The PC Factor Model In Forecasting Inflation In Montenegro, <i>Economic Annals</i> , Faculty of Economics, University of Belgrade, vol. 58 (198), pages 115-136. DOI:10.2298/EKA1398115L	4	4
10.	Cerović J., Lipovina-Božović, M. (2012) Business competitiveness as a key factor of modern business: construction market of Montenegro as an	4	2

¹ Časopis " Proceedings of Rijeka Faculty of Economics: Journal of Economics and Business " iz kategorije Q3, po rednim brojem 1 i 2, nije na SSCI listi od 2019. godine. U prilogu dostavljam dokaz da je, u trenutku objavljivanja, bio na SSCI listi.

	example, Serbian Project Management Journal, Volume 2, Issue 2, Dec 2012. ISSN 2217-7256.		
11.	Konjević, D., Lipovina-Božović, M. (2004) Law regulation in Montenegro – a stimulus or barrier for development of tourism?, Household Survey, No. 10, ISSP, Podgorica. ISSN 1451-4850.	4	2
12.	Lipovina-Božović, M. (2003). Tourism in Montenegro – dilemmas and challenges, Household Survey, No. 9, ISSP, Podgorica. ISSN 1451-4850.	4	4
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	UKUPNO ZA KANDIDATA
1.	Lipovina-Božović, M. (2015), Ekonometrijski modeli za prognozu makroekonomskih indikatora na primjeru Crne Gore, Bankar, No. 30. ISSN: 1800-7465.	2	2
2.	Lipovina-Božović, M., Cerović, J. (2013). „Prognoziranje do efikasnog donošenja odluka“, Preduzetnik, No. 9, Faculty of Economics Podgorica., ISSN: 1800-8429	2	2
3.	Lipovina-Božović, M., Cerović, J. (2012). »Ekonometrija – zašto je važna za ekonomiste?«, Preduzetnik, No. 8, Faculty of Economics Podgorica. ISSN: 1800-8429	2	2
4.	Lipovina-Božović, M., Cerović, J. (2012). Savremeni trendovi u primijenjenim istraživanjima: metodološki osvrt na ekonometriju panela, Preduzetnik, No. 7, 43-48, Faculty of Economics Podgorica. ISSN 1800-8429	2	2
Radovi na naučnim konferencijama			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	UKUPNO ZA KANDIDATA
1.	Lalević-Filipović, A., Novović-Burić, M i Lipovina-Božović, M. (2019) Finansijsko izvještavanje MMPS kroz vizuru računovodstvene zajednice u Crnoj Gori- istraživački pristup.XIV Međunarodni kongres računovođa i revizora Crne Gore, Bečići, oktobar 2019. ISBN 978-9940-9399-1	2	0,66
2.	Bačović, M., Lipovina-Božović, M. (2010) Knowledge Accumulation and Economic Growth”, Faculty of Economics, University of Montenegro and ASECU, ISBN: 978-86-80133-54-6, strane: 37-50	2	1
3.	Lipovina-Božović, M. i Božović, B. (2009) Foreign direct investment and macroeconomic stability in Montenegro: impact of global financial crisis. Economic policy and global recession 1, Faculty of Economics-Publishing Centre, Belgrade, 365-380. ISSN: 978-86-403-1011-6	2	2
4.	Lipovina-Božović M. i Novović, M. (2009) Macroeconomic preconditions for the development of insurance market in Montenegro”, International Conference on accounting and finance in transition- European and Asian experience and public considerations, 7th ICAFT conference proceedings, Greenwich University Press, London. ISBN 978-186166-263-7	2	2
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu		UKUPNO ZA REFERENCU	UKUPNO ZA KANDIDATA
1.	Bačović, M., Jačimović, D., Lipovina-Božović, M. , Ivanović, M. (2019) FDI inflows, wages and labour productivity in middle-income Balkan countries. VII REDETE Conference Banja Luka, oktobar 2019.	0,5	0,166
2.	Novović-Burić, M. i Lipovina-Božović, M. (2019) Assessing the level of understanding of insurance terms and the degree of confidence of citizens in the insurance industry: Survey from Montenegro. ICAMSS, International conference on administration management and social studies. Public administration reform: book of abstracts. Sarajevo, BiH. ISSN: 2637-3157	0,5	0,25
3.	Kaščelan, V., Novović-Burić, M.,Kaščelan, Lj. i Lipovina-Božović, M. (2019) Analiza informisanosti i poverenja crnogorskih građana u industriju osiguranja primenom kompjuterskih metoda. XVII Međunarodni simpozijum – Osiguranje na pragu IV industrijske revolucije, Zlatibor, maj 2019.	0,5	0,125
4.	Lipovina-Božović, M. i Cerović-Smolović, J. (2016) Evidence on Economic Growth and Financial Development in Montenegro. MIC 2016: Managing Global Changes, Abstracts of the Joint International Conference Pula, Croatia. ISSN 1854-4312	0,5	0,5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		30		82,531
2. UMJETNIČKI RAD				
3. PEDAGOŠKI RAD				
4. STRUČNI RAD				
UKUPNO		30		82,531

ИЗВЈЕШТАЈ РЕЦЕНЗЕНТА

I ОЦЈЕНА УСЛОВА

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА У ПОГЛЕДУ СТЕПЕНА ОБРАЗОВАЊА

Милена Липовина-Божовић дипломирала је на Економском факултету Универзитета Црне Горе са просјечном оцјеном 9,95. Магистрала је на Економском факултету Универзитета у Београду одбранивши магистарски рад из области економетрије. Године 2014. године одбранила је на Економском факултету Универзитета Црне Горе докторску дисертацију под називом *Економетријски модели за прогнозу макроекономских индикатора на примјеру Црне Горе*. Тиме је стекла академско звање доктора економских наука. Кандидаткиња Липовина-Божовић добитница је награде Централне банке Црне Горе за најбољу докторску дисертацију у 2014. години. У погледу стеченог образовања, констатујем да кандидат др Милена Липовина-Божовић у потпуности испуњава све услове предвиђене Статутом Универзитета Црне Горе и Мјерилима за избор у академска и научна звања.

АНАЛИЗА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ (УМЈЕТНИЧКОГ) РАДА

Увидом у достављену документацију др Милене Липовина-Божовић може се утврдити да је кандидаткиња објавила четири рада у часописима који су у тренутку објављивања рада били на SCI/SCIE листи, од чега су два рада у категорији Q2, а остали су у категорији Q3. Кандидаткиња је коаутор поглавља објављеног у монографији *Contemporary trends in insurance at the beginning of the fourth industrial revolution*. Кандидаткиња је објавила и већи број радова у часописима који нису индексирани на SCI/SCIE/SSCI/A&HCI листама, али су многи из Сцопус базе. Др Милена Липовина-Божовић имала је и четири научна рада на међународним скуповима која су штампана у цјелини, као и четири саопштења на међународним научним скуповима.

У поглављу објављеном у поменутој монографији, гдје је др Липовина-Божовић други аутор, анализирају се резултати анкете чији је циљ да се утврди повјерење становника Црне Горе у осигуравајуће куће које послују у Црној Гори. Током анализе примјењене су неке напредније методе статистичке анализе, уз употребу IBM Statistics софтверског пакета.

У раду који је објављен у Спрингеровом часопису *Environmental and Ecological Statistics* креиран је Support Vector Mahine Model, који представља допринос у примјени непараметарске технике која се односи на регресије са векторима подршке (support vector regression). Наиме, у литератури која се бави испитивањем утицаја информационих технологија и хуманог развоја на перформансе одрживе животне средине, најчешће се користи стандардна регресиона анализа која пати од проблема мултиколинearности и нелинеарне зависности. Тиме сепоказује широко познавање софистицираних статистичких техника и њихова адекватну примјену у различитим областима економије.

У раду *Capital flows in Montenegro: SVAR model* анализирани су интерни и екстерни фактори који утичу на токове капитала са акцентом на специфичности у малим економијама каква је Црна Гора. До одговора на сложена економска питања, дошло се конструкцијом и примјеном посебног економетријског модела. Наиме, примјен је структурни векторски ауторегресивни модел који има велику употребну вриједност у примјењеним макроекономским истраживањима и пружа могућност да се кроз статистичке поступке декомпозиције варијансе и функције импулсивног одзива установе узрочно-последичне везе међу анализираним појавама.

АНАЛИЗА ПЕДАГОШКЕ ОСПОСОБЉЕНОСТИ

Др Милена Липовина-Божовић засновала је 2005. године радни однос на Економском факултету у Подгорици, као сарадник у настави за област квантитативна економија. Изводила је вјежбе из Математике, Статистике, Економске статистике, Финансијске математике, Макроекономије и Макроекономије за предузетнике. На Студијама менаџмента у Подгорици и у Бијелом Пољу изводила је вјежбе на предметима Математика за бизнис и Статистика за бизнис.

Посебном одлуком Сената Универзитета Црне Горе ангажована је као предавач на Филозофском факултету у Никшићу у лјетњем семестру академске 2019/20 године, на предметима Напредне статистичке методе и Квантитативне методе у психологији.

II ВЕРИФИКАЦИЈА БОДОВАЊА

ЗБИРНИ ПРЕГЛЕД УКУПНОГ БРОЈА РЕФЕРЕНЦИ ПО ОБЛАСТИМА ДЈЕЛАТНОСТИ И БОДОВА

ДЈЕЛАТНОСТ	Број радова			Број бодова		
	Прије избора	Послије избора	Укупно	Прије избора	Послије избора	Укупно
1. НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД			30			82,531
2. УМЈЕТНИЧКИ РАД						
3. ПЕДАГОШКИ РАД						
УКУПНО			30			82,531

ИИИ МИШЉЕЊЕ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

Узимајући у обзир критеријуме Мјерила за избор у академска и научна звања, а у складу са Законом о високом образовању, Статутом Универзитета Црне Горе, а на основу наведених чињеница, евидентно је да др Милена Липовина-Божовић задовољава све услове за избор у звање доцента на Економском факултету Универзитета Црне Горе.

На основу свега наведеног, са задовољством предлажем Сенату Универзитета Црне Горе да др Милену Липовина-Божовић изабере у академско звање доцент за област Квантитативна економија.

РЕЦЕНЗЕНТ

Доц. др Божидар Поповић
Подгорица

ИЗВЈЕШТАЈ РЕЦЕНЗЕНТА

На основу одлуке Сената Универзитета Црне Горе одређен сам за рецензента, по konkursu објављеном у дневном листу "Побједа" од 25.06.2021. године, за избор у академско звање за област Квантитативна економија на Економском факултету у Подгорици, на који се пријавила кандидаткиња др Милена Липовина-Божовић.

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, podnosim Izvještaj recenzenta.

I Ocjena uslova

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Milena Lipovina Božović rođena je na Cetinju 10.04.1983., gdje je završila osnovnu školu i gimnaziju sa diplomom "Luča 1". Diplomirala je na Ekonomskom fakultetu Podgorica u junu 2005. godine na smjeru „Preduzetništvo i preduzetničke finansije” sa prosječnom ocjenom 9,95. Postdiplomske studije, smjer „Ekonometrija”, završila je 2008. godine na Ekonomskom fakultetu u Beogradu. Doktorsku disertaciju pod nazivom „Ekonometrijski modeli za prognozu makroekonomskih indikatora na primjeru Crne Gore”, odbranila je na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, 2014. godine. Dobitnica je brojnih nagrada, uključujući nagradu „19. decembar” Opštine Podgorica za najboljeg studenta Ekonomskog fakulteta školske 2004/05 godine.

Angažman na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crna Gora, kolegicna dr Milena Lipovina Božović započela je 2005. godine kao saradnik u nastavi za oblast kvantitativna ekonomija. Izvodila je

vježbe iz sljedećih disciplina: Matematika, Statistika, Ekonomska statistika, Finansijska matematika, Makroekonomija, Makroekonomija za preduzetnike. Na studijskom programu Menadžment izvodila je vježbe iz predmeta Matematika za biznis i Statistika za biznis. Trenutno je državna sekretarka u Ministarstvu ekonomskog razvoja.

Na osnovu blagovremene prijave i druge dostavljene dokumentacije i provjere usklađenosti konkursne dokumentacije sa Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, konstatujem da kandidatkinja dr Milena Lipovina Božović ispunjava sve formalne uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Pravilima, te Mjerilima za izbor u naučna i akademska zvanja koja se odnose na stepen obrazovanja za izbor u zvanje.

ANALIZA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

Dr Milena Lipovina Božović objavila je 5 radova na SCI/SSCI listi koji pripadaju oblasti kvantitativna ekonomija, primijenjena statistika, ekonometrija i makroekonomska analiza, modeliranje i prognoziranje, pa se može zaključiti da je fokus njenog naučno-istraživačkog rada u skladu sa predmetima za koje je raspisan konkurs. I više od toga, pokrivene su i druge oblasti ekonomske nauke. Dva od njih se nalaze u kategoriji Q2. Kandidatkinja je u okviru svojih radova uspješno primjenjivala naučne metode i pokazala sposobnost za samostalnim istraživanjem i interpretiranjem naučnih rezultata, što evidentno ukazuje da je riječ o mladom i perspektivnom istraživaču, vrsnom poznavacu problematike iz oblasti kvantitativne ekonomije.

Pored toga, kandidatkinja je aktivno učestvovala na velikom broju međunarodnih i domaćih naučnih skupova, simpozijuma, konferencija i seminara, na kojima je imala izlaganja i pokazala sposobnost da metodološki postavlja i elaborira najsloženije naučne probleme.

U cilju potvrde da je kandidatkinja svojim naučnim opusom u potpunosti obuhvatila oblast definisanu samim Konkursom, posebno izdvajam sljedeća četiri rada sa SCI/SSCI liste, kojima je dr Milena Lipovina Božović pokazala svoje kompetencije naučnoj i stručnoj javnosti.

1. Lipovina-Božović, M., Kaščelan, L. i Kaščelan, V. A Support Vector Machine approach for predicting progress toward environmental sustainability from information and communication technology and human development. *Environmental and Ecological Statistics* (2019). Vol 26, Issue 3, pp 259-286. <https://doi.org/10.1007/s10651-019-00427-2>

Informacione i komunikacione tehnologije (ICT) i ljudski razvoj (HD) važni su promotori napretka ka održivosti životne sredine. Uticaj ovih faktora najčešće se ispituje korišćenjem standardne regresione analize. Kako na regresiju negativno utiču multikolinearnosti i nelinearne zavisnosti, u ovom radu sa vrlo aktuelnom problematikom zaštite živote sredine i održivog razvoja, autori predlažu neparаметarsku metodu- Support Vector Machine model (SVM) za predviđanje rasta ekoloških performansi, zasnovanu na različitim prediktorima (ICT i HD indeksi, rast stanovništva, indikator ekonomskog razvoja). Predviđanje je napravljeno na makro nivou na uzorku od 139 zemalja. Postignuta je prediktivna tačnost SVR (Support Vector Regression) modela od 80,4%. Model predviđa rast ekoloških performansi od 1,5% na svakih 1% povećanja ICT indeksa, dok povećanje HD indeksa od 1% proizvodi povećanje ekoloških performansi od 4,3%. Rezultati senzitivne analize potvrđuju da su učinci oba prediktora pojačani kada djeluju u interakciji. Ovo je prva studija koja je primijenila metod prediktivnog mašinskog učenja na analizu uticaja ICT i HD na performanse životne sredine i empirijski je potvrdila njegovu efikasnost. Dobijeni rezultati doprinose postojećoj literaturi i mogu biti od koristi kreatorima politika koji rade na održivom razvoju.

2. Smolović, J., Lipovina-Božović, M. i Vujošević, S. (2017). GARCH models in value at risk estimation: empirical evidence from the Montenegrin stock exchange. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja* 30.1-2 <https://doi.org/10.1080/1331677X.2017.1305773>

U ovom radu razmatra se adekvatnost korišćenja generalizovanog modela autoregresione uslovne heteroskedastičnosti (GARCH) za mjerenje rizika na crnogorskom tržištu kapitala prije i za vrijeme globalne finansijske krize. Autori su istraživali da li su GARCH modeli tačni u procjeni vrijednosti pod rizikom- VaR (Value at Risk)

na tržištima u razvoju, kao što je crnogorsko. Motivacija za ovo istraživanje je želja da se kvantifikaciji i upravljanju rizikom u Crnoj Gori pristupi metodologijom koja do tada nije korišćena za tržišta u razvoju. Analiziran je dnevni prinos crnogorskog berzanskog indeksa MONEX za period januar 2004- februar 2014.godine. Rezultati testiranja su pokazali da nijedan od osam razmatranih modela nije prošao Kupiec-ov test sa 95% nivoo povjerenja, dok samo ARMA (autoregresioni model pokretnog prosjeka) (1,2)-N GARCH model nije prošao Kupiec-ov test s nivoom povjerenja od 99%. Christoffersenov test sa nivoom povjerenja od 95% zadovoljila su 3 modela. Autori zaključuju da su ta tri modela prikladna za generisanje klastera volatilitosti, s obzirom da nijedan nije prošao Kupiec-ov test zbog velikog broja izuzetaka (exceptions). Nijedan od analiziranih modela nije prošao ni Pirsonov Q test sa nivoom povjerenja od 90%, 95% ili 99%.

3. Baćović, M., Jaćimović, D., Lipovina-Božović, M. i Ivanović, M. The Balkan Paradox: Are wages and labour productivity significant determinants of FDI inflows? *Journal of Balkan and near Eastern Studies* (2020) Vol 3, Issue 1, pp 144-162. <https://doi.org/10.1080/19448953.2020.1818039>

Iako su balkanske zemlje sa srednjim dohotkom privukle značajan priliv stranih direktnih investicija (SDI), nivo tog priliva je i dalje znatno niži od evropskog prosjeka. Zarade i produktivnost rada imale su značajan uticaj na priliv SDI u zemljama Evropske unije (EU). Autori u ovom radu, primjenom panel VAR (Vector Auto Regression) modela, istražuju značaj pomenutih varijabli u zemljama Balkana. Utvrdili su da u zemljama Balkana prilivi SDI negativno reaguju na šokove u produktivnosti rada, što je u suprotnosti sa iskustvima zemalja EU. U zemljama EU rast bruto zarada negativno utiče na priliv SDI, dok se u zemljama Balkana detektuje paradoksalan scenario, da povećanje zarada pozitivno utiče na priliv SDI.

4. Burić, M.N., Smolović, J.C., Lipovina-Božović, M. i Filipović, A.L. (2017). Impact of economic factors on life insurance development in Western Balkan Countries. *Proceedings of Rijeka Faculty of Economics: Journal of Economics and Business*, 35 (2), 331-352. <https://doi.org/10.18045/zbefri.2017.2.331>

Tržište životnog osiguranja u zemljama Zapadnog Balkana nerazvijeno je u odnosu na druge evropske zemlje, ali se u posljednjoj deceniji umjereno razvija pod uticajem različitih faktora, prije svega ekonomskih, ali i demografskih, političkih i drugih. Autori u ovom radu analiziraju i ukazuju na najznačajnije ekonomske faktore koji imaju značajan uticaj na kupovinu proizvoda životnog osiguranja. Da bi se dokazala hipoteza da razmatrani ekonomski faktori značajno utiču na tražnju za proizvodima životnog osiguranja, analiza panela podataka se koristi za ispitivanje uticaja BDP-a, stope nezaposlenosti, zarada i kamatnih stopa na ukupnu premiju životnih osiguranja na Zapadnom Balkanu u periodu od 2005. do 2015. godine. Rezultati analize su pokazali da navedeni ekonomski faktori uglavnom utiču na ukupnu premiju životnog osiguranja u zemljama Zapadnog Balkana. Autori su zaključili da BDP i plate imaju značajan i pozitivan uticaj na potražnju za životnim osiguranjem, dok je uticaj stope nezaposlenosti i kamatne stope negativan.

Na osnovu uvida u radove iz klasifikacione bibliografije, može se konstatovati da je dr Milena Lipovina Božović bila posvećena naučnom istraživanju u prethodnom periodu, razmatrajući složene naučne probleme, te da je taj rad bio veoma uspješan. Dakle, kandidatkinja u potpunosti ispunjava sve propisane kvantitativne i kvalitativne kriterijume u oblasti naučno-istraživačkog rada za izbor u zvanje docent na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

U pogledu pedagoške djelatnosti, ističem da kandidatkinja dr Milena Lipovina Božović posjeduje adekvatno pedagoško iskustvo, što potvrđuje i njen dugogorišnji angažman u nastavi na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, što je navedeno u prvom dijelu ovog izvještaja. Uz to, bila je angažovana kao predavač na Filozofskom fakultetu u Nikšiću na predmetima Napredne statističke metode i Kvantitativne metode u psihologiji.

Dugogodišnja saradnja sa kandidatkinjom, od njenog saradničkog angažmana na zajedničkim disciplinama, koautorstva na naučnim i stručnim radovima, zajedničkog učešća na kongresima, daju mi za pravo da konstatujem da se radi o odgovornoj i veoma kvalitetnoj kandidatkinji, koja ima korektan, stručan, savjestan i

nadasve profesionalan pristup studentima i kolegama. U potpunosti je posvećena svojim obavezama, što svjedoče i dobre ocjene koje su joj putem ankete dali studenti.

Na osnovu prethodno navedenog, jasno je da se radi i o pedagoški kvalifikovanom kandidatu, te zaključujem da kandidatkinja dr Milena Lipovina Božović i po ovom zahtjevu ispunjava sve kriterijume za izbor u zvanje docent, utvrđene Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

OCJENA STRUČNOG RADA

Stručni angažman kandidatkinje dr Milene Lipovine Božović potvrđuje priložena klasifikaciona bibliografija, iz koje se jasno uočavaju njene sadržajne i brojne aktivnosti, bilo da je riječ o angažmanima na Univerzitetu Crne Gore (saradnik u nastavi, koordinator mobilnosti studenata, član komisije za kvalitet na fakultetu), ili na drugim važnim institucijama (UNDP, Savjet Evrope, Centralna banka Crne Gore, Cass business school, a naročito u Vladi Crne Gore).

Uzimajući u obzir sve prethodno navedeno o njenom angažovanju u stručnoj sferi, nesumnjivo se nameće zaključak da dr Milena Lipovina Božović i po ovom osnovu ispunjava sve kriterijume za izbor u zvanje docent.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		30		82,53
3. PEDAGOŠKI RAD				
4. STRUČNI RAD				
UKUPNO		30		82,53

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženog konkursnog materijala, lične saradnje i poznanstva, konstatujem da kandidatkinja ispunjava sve uslove predviđene Mjerilima za izbor u zvanje, pa mi čini izuzetnu čast i veliko zadovoljstvo da predložim Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Milenu Lipovinu Božović izabere u zvanje docent za oblast Kvantitativna ekonomija na Ekonomskom fakultetu u Podgorici.

Uvjeren sam da je riječ o osobi visokog ličnog integriteta, koja će dati značajan doprinos razvoju Ekonomskog fakulteta i Univerziteta Crna Gora.

RECENZENT

Prof. dr Vladimir Kaščelan, s.r.
Ekonomski fakultet, Univerzitet Crna Gora

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, br. 03-1183/2, od 24.09.2021. godine imenovan sam za člana recenzentske komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Kvantitativna ekonomija na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Na konkurs koji je objavljen u dnevnom listu „Pobjeda”, dana 25.06.2021. godine, za izbor u akademsko zvanje za oblast Kvantitativna ekonomija na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, prijavila se kandidatkinja – dr Milena Lipovina-Božović.

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, podnosim sljedeći izvještaj.

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Milena Lipovina-Božović rođena je na Cetinju 10.04.1983.godine, gdje je završila osnovnu školu i gimnaziju sa diplomom „Luča 1”. Diplomirala je na Ekonomskom fakultetu

Podgorica u junu 2005. godine na smjeru „Preduzetništvo i preduzetničke finansije” sa prosječnom ocjenom 9,95/10. Postdiplomske studije, smjer „Ekonometrija”, završila je 2008. godine na Ekonomskom fakultetu u Beogradu. Doktorsku disertaciju pod nazivom „Ekonometrijski modeli za prognozu makroekonomskih indikatora na primjeru Crne Gore”, odbranila je na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, 2014. godine. Dobitnica je brojnih nagrada, među kojima se posebno ističu: nagrada „19. decembar” Opštine Podgorica za najboljeg studenta Ekonomskog fakulteta školske 2004/05 godine i nagrada CBCG za najbolju doktorsku disertaciju odbranenu u Crnoj Gori 2014. godine.

Angažman na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crna Gora, koleginica dr Milena Lipovina Božović započela je 2005. godine kao saradnik u nastavi na katedri za kvantitativnu ekonomiju. Tokom svog angažmana na Univerzitetu, izvodila je vježbe iz sljedećih disciplina: Matematika, Statistika, Ekonomska statistika, Finansijska matematika, Makroekonomija, Makroekonomija za preduzetnike. Na studijskom programu Menadžment izvodila je vježbe iz predmeta Matematika za biznis i Statistika za biznis.

U akademskoj 2019/20 i 2020/21 bila je angažavana kao gostujući predavač na Filozofskom fakultetu, na predmetu Napredne statističke metode u psihologiji i Kvantitativne metode u psihologiji. Trenutno je državna sekretarka za ekonomske razvojne politike u Ministarstvu ekonomskog razvoja.

Na osnovu blagovremene prijave i druge dostavljene dokumentacije, te provjere usklađenosti konkursne dokumentacije sa Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, konstatujem da kandidatkinja dr Milena Lipovina-Božović ispunjava sve formalne uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Pravilima, te Mjerilima za izbor u naučna i akademska zvanja koja se odnose na stepen obrazovanja za izbor u zvanje.

ANALIZA NAUČNO- ISTRAŽIVAČKOG RADA

Iz priložene bibliografije zaključuje se da se radi o kandidatkinji sa značajnim naučno-istraživačkim opusom. Naime, dr Milena Lipovina-Božović objavila je rezultate svojih istraživanja u mnogobrojnim domaćim i stranim časopisima, od kojih su 2 rada objavljena u naučnim časopisima sa Q2 SCI/SCIE/SSCI liste i 3 rada u naučnim časopisima sa Q3 SCI/SCIE/SSCI liste. Većina radova pripada oblasti primijenjena ekonometrija, makroekonomska analiza, makro modeli, prognoziranje i primijenjena statistička analiza. S tim u vezi, može se konstatovati da je fokus njenog naučno-istraživačkog rada u skladu sa raspisanim konkursom. Pored toga, kandidatkinja je aktivno učestvovala na velikom broju međunarodnih i domaćih naučnih skupova, simpozijuma, konferencija i seminara, na kojima je imala izlaganja.

Posebno izdvajam sljedeće radove sa SCI/SSCI liste, kojima je dr Milena Lipovina-Božović pokazala zapažene naučno-istraživačke kapacitete.

U radu „The Balkan Paradox: Are wages and labour productivity significant determinants of FDI inflows?” objavljenom u Journal of Balkan and Near Eastern Studies ispituje se da li zarade i produktivnost rada imaju značajan uticaj na prilive stranih direktnih investicija u zemljama Balkana, kao što je to slučaj u zemljama Evropske Unije. Pomoću panel vektorskog autoregresionog modela, autori su ocijenili da prilivi stranih direktnih investicija negativno reaguju na šokove u produktivnosti rada, što je suprotno od iskustva zemalja Evropske Unije. Naime, u zemljama Evropske Unije pokazalo se da rast bruto zarada negativno utiče na prilive stranih direktnih investicija, dok se u balkanskim zemljama pokazao paradoksalni scenario, da povećane zarade imaju pozitivan uticaj na prilive stranih direktnih investicija. Ovaj rad u zaključku daje dobre smjernice za stimulisanje priliva stranih direktnih investicija u zemljama Balkana.

U radu „A Support Vector Machine approach for predicting process toward environmental sustainability from information and communication technology and human development” objavljenom u časopisu Environmental and Ecological Studies upotrijebljen je novi pristup u analizi uticaja razvijenosti informaciono-komunikacionih tehnologija i nivoa humanog razvoja na globalnu ekološku održivost. Naime, na uzorku od 139 zemalja primijenjen je neparatarski SVM metod za predviđanje rasta ekoloških performansi na osnovu različitih prediktora - indeksa informaciono-komunikacione tehnologije i indeksa humanog razvoja, porasta stanovništva i indikatora ekonomskog razvoja, pa je formiran model za predikciju na makro nivou. Radom je na taj način pokazano da se ovaj pristup može koristiti kao alternativa klasičnom regresionom modelu koji se

pretežno koristi u ovoj oblasti istraživanja, što je svojevrsan metodološki doprinos rada, pored empirijskih rezultata.

U radu **“Capital flows in Montenegro: SVAR model”**, objavljenom u međunarodnom časopisu *Proceedings of Rijeka Faculty of Economics: Journal of Economics and Business* analizira se osjetljivost i ranjivost tokova kapitala u maloj, otvorenoj i euroizovanoj ekonomiji Crne Gore, sa ciljem da se procijeni u kojoj mjeri globalni šokovi mogu biti opasni za ovu ekonomiju. U tu svrhu formulisana je strukturni vektorski autoregresivni model koji je ocijenjen na empirijskim kvartalnim podacima za period 2005-2017. Rezultati istraživanja pokazali su da eksterni faktori (kamatne stope u eurozoni, rizik i sl.) značajno objašnjavaju varijaciju tokova kapitala u Crnoj Gori, dok je uticaj domaćih faktora manji. Ovaj rad daje naučni doprinos traganju za odgovorom na pitanje koji faktori, domaći ili inostrani, imaju veći uticaj na tokove kapitala, naročito u malim i otvorenim ekonomijama.

U radu **„Impact of economic factors on life insurance development in Western Balkans Countries“** autori ukazuju na uticaj ekonomskih, demografskih, političkih i ostalih faktora na razvoj tržišta životnog osiguranja u zemljama Zapadnog Balkana. U istraživanju je primijenjena analiza panel podataka. Rezultati istraživanja ukazuju da nivo BDP-a i plata imaju značajan i pozitivan uticaj na tražnju životnog osiguranja, dok je uticaj nezaposlenosti i kamatne stope, na tražnju životnog osiguranja, negativan.

Na osnovu analize radova prikazanih u klasifikacionoj bibliografiji može da se izvede zaključak da se dr Milena Lipovina-Božović veoma uspješno koristi savremenim instrumentima iz oblasti kvantitativne ekonomije, ali i u drugim naučnim oblastima u kojima je primjena istraživačkih metoda ključna za analizu, razumijevanje i primjenu rezultata istraživanja.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

U pogledu pedagoške djelatnosti, ističem da je dr Milena Lipovina-Božović bila angažovana na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore 14 godina, kao saradnik u nastavi za oblast Kvantitativna ekonomija i to na više različitih i zahtjevnih nastavnih disciplina. Kao njen Profesor na postdiplomskim studijama na Ekonomskom fakultetu u Beogradu mogu sa zadovoljstvom da konstatujem da se radi o kandidatkinji koja posjeduje izuzetan nivo stručnosti, profesionalnosti i odgovornosti. O nivou posvećenosti i pedagoškim rezultatima svjedoče i odlične ocjene koje su joj putem anketa u kontinuitetu davali studenti.

OCJENA STRUČNOG RADA

Stručni angažman kandidatkinje dr Milene Lipovine-Božović se jasno uočava iz priložene bibliografije. Tokom angažmana na Univerzitetu Crne Gore, pored nastave, učestvovala je i u drugim aktivnostima. Naime, bila je koordinator za mobilnost studenata i član komisije za kvalitet na Ekonomskom fakultetu. Dodatno, svoj stručni doprinos i kapacitet pokazala je i radeći u drugim institucijama, na veoma odgovornim pozicijama kao što su UNDP i Ministarstvo ekonomskog razvoja.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		30		82,53
3. PEDAGOŠKI RAD				
4. STRUČNI RAD				
UKUPNO		30		82,53

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženog konkursnog materijala, lične i profesionalne saradnje, mogu sa zadovoljstvom da konstatujem da se radi o talentovanom i kompetentnom istraživaču sa izvanrednim rezultatima u naučno-istraživačkom radu, kao i sa izraženim darom za pedagoški rad, te sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta

Crne Gore da dr Milenu Lipovina-Božović izabere u zvanje **docenta** za oblast Kvantitativna ekonomija na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Marko Backović,
redovni profesor
Podgorica

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Menadžment u kulturi** na Fakultetu dramskih umjetnosti na Cetinju..

Konkurs je objavljen u dnevnom listu “Pobjeda” od 28.06.2021. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR EDIN JAŠAROVIĆ**

BIOGRAFIJA

Rođen sam 09. 06. 1982. g. u Podgorici, Crna Gora gdje sam završio Gimnaziju »Slobodan Škerović« - filološki smjer.

Nakon toga upisao sam osnovne studije na Fakultetu dramskih umjetnosti - Cetinje, smjer za produkciju i dobio zvanje - **diplomirani producent**.

Poslijediplomske studije, završio sam 2009. g. na Univerzitetu umetnosti u Beogradu, na UNESCO katedri Interdisciplinarnih studija menadžmenta u kulturi i kulturne politike Balkana i dobio zvanje, **diplomirani menadžer u kulturi i medijima/master** gdje sam odbranio master rad pod naslovom: *„Menadžment crnogorskog narodnog pozorišta - mogućnosti transformacije sistema redizajnom organizacionih parametra“*.

Doktorsku disertaciju pod naslovom: *„Strategije razvoja lokalne kulturne politike u Crnoj Gori s aspekta kreativne ekonomije gradova“*, odbranio sam 2016. g. na Fakultetu dramskih umjetnosti u Beogradu, pod mentorstvom red. prof dr Milene Dragičević - Šešić, i stakao naučno zvanje **doktor nauka - umjetnost i mediji**.

U toku profesionalne karijere učestvovao sam u različitim međunarodnim i domaćim kulturnim projektima i bio član tri COST Akcije. U toku svog profesionalnog razvoja pohađao sam i specijalističke kurseve poput: *Open space technology seminar-a* pod nazivom *«International Cultural Leadership Project (ICLP)»* u Bukureštu, Rumunija pod pokroviteljstvom kancelarije British Council-a, 2008. g. Takođe, sam bio i stipendista italijanske regije Pulja, koju sam realizovao u L'aquili, Italija, 2005. g. U 2019. g. bio sam u studijskoj posjeti Britanskom filmskom institutu (BFI) u Londonu.

Uporedo sa mnogobrojnim nacionalnim projektima u kulturni i medijima bio sam i projektni menadžer CBC IPA projekta *“ArTVision”*, kao i projektni menadžer Erasmus + projekta *“Berlin-Cetinje-Rome” – Values of Europe*, (supported by Youth in Action Programa) koje je kao partner realizovao FDU - Cetinje.

Kao student bio sam stipendista Crnogorskog narodnog pozorišta, 2005. g. i dobitnik »Godišnje nagrade« CNP-a za izuzetan doprinos produkciji i organizaciji 2004. godine.

Dosadašnja naučna i akademska polja interesovanja orijentisao sam prema: menadžmentu u kulturi, kulturnoj politici, kulturnim industrijama i razvoju profesionalne umjetničke karijere.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Od 2006. g. na Fakultetu dramskih umjetnosti - Cetinje angažovan sam kao saradnik u nastavi na predmetu **Pozorišna produkcija** - osnovne studije.

U školskoj 2010/11. g. povjerena mi je nastava za predmet **Menadžment u kulturi I, II, III, IV**, na Studijskom programu Produkcija - osnovne studije.

U periodu od 2003. do 2007. i od 2008. do 2010. godine radio sam i kao izvršni producent u Crnogorskom narodnom pozorištu.

2008. g. bio sa direktor produkcije Atlas televizije d.o.o.

Od 2015 - 2021.g. godine angažovan sam po internom oglasu UCG na **Fakultetu likovnih umjetnosti**, za predmet **Menadžment u kulturi I i II**, na akademskim poslijediplomskim magistarskim studijama.

Od 2017 - 2021.g. angažovan sam po internom oglasu UCG-a na **Fakultetu političkih nauka**, za predmet **Evropski kulturni modeli** na specijalističkim studijama i za predmet **Medijska kultura** na osnovnim studijama.

Od 2021.g. angažovan sam po internom oglasu UCG-a na **Muzičkoj akademiji**, za predmet **Manadžment u kulturi I i II** ma master studijama.

Odlukom Univerziteta Crne Gore br. 03-76 od 12.01. 2017.g. izabran sam u zvanje **docenta** za oblast Menadžment u kulturni na FDU – Cetinje, gdje pored ostalog predajem i predmete: Kulturna politika, Interkulturni projekti, Kreativne industrije, Teoriju medija itd.

Od 13.04.2016. g. vršio sam dužnost **prodekana za nastavu**, a od 01.02.2018. g. imenovan sam za **prodekana za međunarodnu saradnju** na FDU – Cetinje

Od 2017 – 2020. g. bio sam **član Savjeta** Crnogorskog narodnog pozorišta.

Rješenjem Vlade Crne Gore od 27. 11. 2020. g. imenovan sam za **predsjednika Savjeta** JU Filmski centar Crne Gore.

Od 2019.g. član sam **Vijeća za umjetnost** Senata Univerziteta Crne Gore.

Dobitnik sam **priznanja Univerziteta Crne Gore** za postignute rezultate i doprinos razvoju naučno-istraživačke, umjetničke i stručne djelatnosti na FDU - Cetinje u toku 2018. g. Odlukom Upravnog odbora UCG-a od 20. jula 2020.g. imenovan sam za **dekana** Fakulteta dramskih umjetnosti - Cetinje za mandatni period do jula 2023.g.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jašarović, E; Alihodžić, E. (2018) <i>Revealing the Montenegrin Katun as a Place of Reusable Cognitive Technologies</i> . U: Održivi razvoj planinskih područja – iskustva, izazovi i perspective. Crnogorska akademija nauka i umjetnosti (Montenegrin Academy of Science and Arts), br. 148, volume 20. p. 199-208. Urednik: Milojica Jačimović. ISBN 978-86-7215-455-0, COBISS.CG-ID 371255136. Tekst je na engleskom.	2	2
Radovi u naučnim časopisima			
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jašarović, E. (2019) <i>A Contribution to the Theory of Performance Contract</i> , - Review Article. Život umjetnosti, Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, no. 104-2019, ISSN 0514-7794 (print edition) ISSN 1849-2207 (online edition) p. 114–125. The journal is indexed in reference databases: Web of Science Core Collection – Arts & Humanities Citation Index (since 2007), SCOPUS – SCImago Journal & Country Rank (since 2008) and EBSCO Art Source.	6	6
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jašarović, E. (2017) Predstavnik i ekspert ispred Ministarstva kulture Crne Gore na: 2 nd China and Central and Eastern European Counties Cultural and Creative Industry Forum & 11 th International Service Trade Forum, Peking, NR Kina od 28.05- 01.06. 2017.g. sa saopštenjem pod naslovom "Outline Research on Cultural Markets of Montenegro" i PPT prezentacijom pod naslovom "Impact study of Creative sector development on Montenegro" - tokom konferencije. Potpisnik MoU sporazuma u ime Ministarstva kulture Crne Gore o pristupanju mahanizmu unutar programske akcije "16+1"- New Beginning of the Cooperation in Cultural Industry između 16 zemalja Centralne i Istočne Evrope i NR Kine za razvoj kulturnih i kreativnih industrija, Peking, NR Kina. (po pozivu)	0.5	0.5
2.	Jašarović, E. Predstavnik i ekspert ispred Ministarstva kulture Crne Gore na: 4 th China and Central and Eastern European Counties Cultural and Creative Industry Forum, u Budimpešti, Mađarska od 03-05. juna 2019.g. U okviru plenarne sesije "Digital Culture – support of incubation and venture capital" predstavio saopštenje i PPT prezentaciju pod nazivom "Creative Industries in Montenegro".	0.5	0.5
3.	Jašarović, E. (2018) Presjedavajući sesije „Cultural tourism“i izlagač na 5 th International Scientific Conference – Trends in Development of Tourism and Hospitality, konferenciji gdje sam izlagao rad: „Cultural tourism in Montenegro as a branding strategy or a new platform for intersectoral collaboration“. Fakultet za turizam i hotelijerstvo, Univerziteta Crne Gore u Kotoru od 11-12. 10.2018.g.	0.5	0.5
4.	Jašarović, E. Predstavnik Univerziteta Crne Gore i FDU- Cetinje i potpisnik sporazuma o punopravnom članstvu i pristupanju Crne Gore Međunarodnom ITI/UNESCO institute (International Theatre Institute) koji predstavlja najveću globalnu mrežu visokoobrazovnih ustanova za izvođačke umjetnosti sa sjedištem u Šangaju, NR Kina. Potpisivanje sporazuma i prihvatanje punopravnog članstva FDU-a održano je tokom II	0.5	0.5

	<p>godišnje Generalne skupštine ITI/UNESCO mreže koja je tematski bila posvećena "Edukaciji u oblasti izvođačkih umjetnosti u globalizovanom kontekstu". Kao prodekan za međunarodnu saradnju predstavio sam dosadašnje razvojne perspektive fakulteta kao i novi reakreditovani program studija na FDU – Cetinje, te nakon izglasavanja Generalne skupštine ITI/UNESCO mreže potpisao sporazum o pristupanju kojim se Univerzitet Crne Gore priključuje ovoj prestižnoj asocijaciji koja predstavlja najveću globalnu mrežu za kooperaciju, razmjenu ideja, dijaloga, programa i kurikuluma svih relevantnih visokoškolskih ustanova za izvođačke umjetnosti, i koja trenutno okuplja preko 40 univerziteta iz cijelog svijeta. Više o priključenju FDU-a na konferenciji u Šangaju na oficijelnom sajtu UCG-a: https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1255/objava/32299-fdu-cetinje-primljen-kao-punopravni-clan-iti-unesco-medunarodne-mreze-visokoskolskih-ustanova-za-izvodacke-umjetnosti</p> <p>Više informacija o potpisivanju sporazuma i radu ITI/UNESCO mreže možete naći na linku: https://www.iti-worldwide.org</p>		
5.	<p>Jašarović, E. (2017) Učesnik međunarodne naučne konferencije "Participatory Governance in Culture: Exploring Practices, Theories and Policies. DO IT TOGETHER" u okviru koje je prezentovao saopštenje i rad pod nazivom: "Restructuring the broken relationship – the story of cultural NGOs in Montenegro. Konferencija je podžana od strane Zaklade Kultura Nova iz Rijeke, Hrvatska. Međunarodna interdisciplinarna konferencija rađena je u partnerstvu sa Rijeka 2020 programom Evropske prijestonice kulture kao i Evropskom kulturnom fondacijom, a u okviru projekta "Pristupi sudioničkom upravljanju u kulturi" koji je podržao UNESCO Međunarodni fond za kulturu raznolikost (IFCD). Hrvatski kulturni dom, od 22-24. Novembra, 2017. g.</p>	0.5	0.5
6.	<p>Jašarović, E. (2017) Učesnik III sesije na međunarodnoj konferenciji pod nazivom "Politike državnog i kulturnog identiteta u kontekstu savremenih međunarodnih odnosa" u okviru koje sam predstavio saopštenje "Kulturna diplomatija Crne Gore u vremenu društvene tranzicije – između spornog i mogućeg koncepta" u organizaciji Konrad Adenauer Stiftung, Ministarstva kulture Crne Gore i Ministarstva vanjskih poslova u Podgorici, Hotel Hilton od 20-21. Novembar, 2017. g.</p>	0.5	0.5
7.	<p>Jašarović, E. (2017) Moderator diskusije pod nazivom "Doprinos kulture održivom razvoju – istraživanja i perspektive" u okviru međunarodne konferencije "Kulturni diverzitet kao pokretač društvenog razvoja" u organizaciji Nacionalne komisije za UNESCO Crne Gore pri Ministarstvu kulture Crne Gore. Hotel Ramada, Podgorica, 24. Mart, 2017. g.</p>	0.5	0.5
K5 Saopštenje na nacionalnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<p>Jašarović, E. (2017) Koordinator konferencije sa uvodnim saopštenjem i moderator diskusije pod nazivom "Švedski sto – izvedbene prakse i izazovi novih produkcionih modela", u okviru regionalne naučne konferencije: Početi iznova – promjena teatarskog sistema u organizaciji Fakulteta dramskih umjetnosti i Ministarstva kulture Crne Gore, 5. jun, 2017.g.</p>	0.2	0.2
2.	<p>Jašarović, E. (2020) Učesnik konferencije sa uvodnim saopštenjem i moderator prikaza knjige, "Umetnost i kultura otpora" Milene Dragičević – Šešić na regionalnoj konferenciji pod nazivom, "Moć kulture – sjećanje na stvarnost" u organizaciji Fakulteta dramskih umjetnosti i Konrad Adenauer Stiftung u Hotelu Blue Kotor Bay, Stoliv/Kotor od 23-25. oktobar, 2020. g.</p>	0.2	0.2
3.	<p>Jašarović, E. (2019) Učesnik panel diskusije "Between creativity and entrepreneurship, na godišnjoj Montenegro Creative Forum konferenciji, pod nazivom "A step forward", u organizaciji Ministarstva kulture, kancelarije United Nation Development Programa Crna Gora (UNDP) i kancelarije British Councila u Crnoj Gori. Program Kreativna Crna Gora, "Živimo kulturu" u Muzičkom centru Crne Gore 8-9. oktobar 2019. g.</p>	0.2	0.2
S4 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<p>Jašarović, E. (2019) Autor istraživačkog i stručnog rada "Smjernice za razvoj kulturnih i kreativnih industrija u Crnoj Gori". Institut za preduzetništvo i ekonomski razvoj (IPER), Podgorica. Objavljeno uz pomoć UNESCO Međunarodnog fonda za kulturni raznolikost, unutar projekta "Mapiranje i razvoj kulturnih i kreativnih industrija u Crnoj Gori". (angažovanje po pozivu za potrebe projekta)</p>	1	1
R9 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<p>Jašarović, E. (2018) Recenzent stručne studije naučno-istraživačkog projekta: "Modeli lokalnih kulturnih politika kao osnova za povećanje kulturne participacije". Zavod za proučavanje kulturnog razvitka,</p>	0.5	0.5

	Beograd, Srbija. Obim i struktura rukopisa: broj str. 298, broj poglavlja 23. (angažovanje po pozivu za potrebe projekta)		
Ostala stručna djelatnost			
R16 Nagrada na međunarodnom konkursu, izbor u ekspertskim tijelima međunarodnih organizacija		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jašarović, E. Appointed Expert of the Think Tank of China and Central and Eastern European Countries for the development of Creative and Cultural Industries. Initiator: China Institute for Cultural Trade Research, Organizer: European Creative Culture (Belgium). Zvanje dodijeljeno u Multiburo meeting center Brussels Parlement, Belgium, 7-8. feb. 2019.	3	3
Projekti			
I11 Rukovođenje nacionalnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jašarović, E. Izvršni producent, sedmog po redu festivala "Otvoreni dani nauke" 2018. Ministarstvo nauke Crne Gore, od 9-11. oktobra, 2017.g. (preko 30 multimedijalnih programa u 8 crnogorskih gradova)	3	2
2.	Jašarović, E. Izvršni producent, osmog po redu festivala "Otvoreni dani nauke" 2018. Ministarstvo nauke Crne Gore, od 9-12. oktobra, 2018. g. (preko 40 multimedijalnih programa u 10 crnogorskih gradova)	3	2
3.	Jašarović, E. Izvršni producent, devetog po redu festivala "Otvoreni dani nauke" 2018. Ministarstvo nauke Crne Gore, od 01-05 oktobra, 2019.g. (preko 30 multimedijalnih programa u 10 crnogorskih gradova)	3	2

2 KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE REZULTATA U OBLASTI UMJETNOSTI

2 UMJETNIČKA DJELATNOST			
U 2.2 Premijerno izvođenje/prikazivanje umjetničkog djela na nacionalnim festivalima, smotrama, manifestacijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jašarović, E. Producent predstave " <i>Gospoda Bovari</i> " u režiji Zorana Rakočevića i po romanu Gistava Flobera u koprodukciji JU Centar za kulturu Plužine i Alternativne teatarske kompanije ATAK iz Podgorice. Projekat je realizovan uz pomoć sredstava Ministarstva kulture Crne Gore za podršku razvoja kulture na Sjeveru. Predstava je premijerno reprizirana u KIC-u "Budo Tomović" u okviru Manifestacije kamernih dramskih ostvarenja – MAKADO, 27. 01.2019. g.	do 5	3
2.	Jašarović, E. Producent predstave " <i>Persona</i> " u režiji Stevana Bodrože po motivima scenarija Ingmara Bergmana nastala u koprodukciji JU Centar za djelatnosti kulture "Vojislav Bulatović Strunjo" Bijelo Polje i Alternativne teatarske kompanije ATAK iz Podgorice i premijerno izvedena u Bijelom Polju 14.05.2019.g. Predstava je premijerno reprizirana na manifestaciji Barskog ljetopisa 15. 09.2019.g. Bar.	Do 5	3
3.	Jašarović, E. Producent predstave " <i>AURA</i> " u režiji Nevene Rajković po tekstu Sare Đurović, u koprodukciji JU "Zahumlje" iz Nikšića i Fakulteta dramskih umjetnosti - Cetinje. Projekat je realizovan uz pomoć finansijskih sredstava obezbijedenih putem Konkursa za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću Ministarstva finansija Crne Gore i Konkursa za sufinansiranje projekata i programa za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva Ministarstva kulture Crne Gore. Predstava je premijerno reprizirana u okviru manifestacije "Dani glumca", Nikšić 13.05.2019.g.	Do 5	2
U 2.4 Izlaganje umjetničkog djela na kolektivnim (žiriranim) izložbama, salonima ili manifestacijama u zemlji		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jašarović, E. Producent izložbe radova studenata umjetničkih fakulteta sa Cetinja (FDU, MA i FLU) u okviru ART@CMS Montenegro projekta čiji je povod zvanično pristupanje Crne Gore 2017.g. u punopravno članstvo CMS-u, jednom od najvećih Large Hadron Collider (LHC) eksperimenata u CERN-u, unutar podprograma "Art at CERN". Izložba je prethodno žirirana i otvorena u Crnogorskoj umjetničkoj galeriji "Miodrag Dado Đurić", Cetinje 10-11. oktobar, 2018. g. Projekat je podržan od strane Ministarstva nauke Crne Gore u okviru festivala "Otvoreni dani nauke", 2018.g. Više o projektu izložbe na:	do 5	5

	https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1255/objava/31261-predstavljeni-umjetnicki-radovi-studenata-fdu-i-flu-na-art-cms-izlozbi-u-umjetnickoj-galeriji-miodrag-dado-duric-na-cetinju-10-10-2018-g-u-12h		
U 3			
U 3.1 Ponovljeno izvođenje/prikazivanje autorskog umjetničkog djela u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jašarović, E. Producent predstave "Values of Europe", realizovana u okviru ERASMUS + projekta pod nazivom "Berlin-Cetinje-Rome" –Values of Europe i podržana okvirnim mehanizmom Youth in Action Programa, korisnik granta, Stiftung Theater und Kunst Diletta Benincasa iz Berlina. Predstavu je režirao Petar Pejaković, u verbalnim i dokumentarističkoj dramskoj formi koja je uključivala vunarabilne grupe mladih migranata (njih 12) iz Njemačke, Crne Gore i Italije. Premijerno izvođenje predstave realizovano je na Humbolt University u Berlinu, u sali Senata Humbolt Univerziteta u Berlinu (Senatssaal, Unted der Linden no.6.), Berlin, Njemačka 17.03.2017.g.	do 5	5
U 3.2 Ponovljeno izvođenje/prikazivanje autorskog umjetničkog djela u zemlji		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jašarović, E. Producent predstave i projekta "U vezi sa pukovnikom kome nema ko da piše" u režiji Petra Pejakovića prema motivima romana Gabriela Garsije Markesa i u koprodukciji Alternativne teatarske aktivne kompanije (ATAK) i JU Centar za kulturu Plav. Projekat je realizovan uz pomoć sredstava Ministarstva kulture Crne Gore za podršku razvoja kulture na Sjeveru. Premijerno prikazivanje predstave u JU Centar za kulturu Plav, 30. 01.2020. g. realizovano je u okviru projektne platforme „Sjeverne scene – razvoj publike i podsticanje pozorišne produkcije u centrima za kulturu na sjeveru Crne Gore“.	Do 3	1,5
2.	Jašarović, E. Producent predstave "Has anyone see the teacher Maria?", realizovana u okviru ERASMUS + projekta pod nazivom "Berlin-Cetinje-Rome" – Values of Europe i podržana okvirnim mehanizmom Youth in Action Programa, korisnik granta, Stiftung Theater und Kunst Diletta Benincasa iz Berlina. Predstavu je režirao Petar Pejaković, u verbalnim i dokumentarističkoj dramskoj formi koja je uključivala vunarabilne grupe mladih migranata (njih 12) iz Njemačke, Crne Gore i Italije. Ponovljeno izvođenje predstave pod nazivom u Crnoj Gori realizovano je prostorijama EU Info centra u Podgorici, 31. Oktobra, 2017.g. Vidjeti na linku: http://www.euic.me/has-anyone-seen-maria-the-teacher/	do 3	1,5
3.	Jašarović, E. Producent koreoperformansa „Let's go to Cetinje – European dance podium“. Projekat je realizovan uz podršku Ministarstva kulture Crne Gore, 23. 09. 2018. g. na Dvorskom trgu na Cetinju u okviru manifestacije obilježavanja „Dana evropske kulturne baštine 2018. g. Projekat koreodrame je predstavljao reinterpretaciju evropskih plesova koji su se igrali na cetinjskom dvoru i koji je aranžirala red. prof Sanja Garić u saradnji sa studentima studijskog programa Gluma, koji je bio u funkciji animacije građana.	Do 3	1,5
U 5			
U 5.1 Vođenje umjetničkih projekata, festivala i seminara		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jašarović, E. Umjetnički koordinator i producent ART@CMS Montenegro radionica za studente umjetničkih fakulteta sa Cetinja. ART@CMS Montenegro projekat pokrenut je povodom inicijative zvaničnog pristupanja Crne Gore 2017.g. u punopravno članstvo CMS-u, jednom on najvećih Large Hadron Collider (LHC) eksperimenata u CERN-u, unutar podprograma "Art at CERN". Projekat je realizovan u okviru festivala "Otvoreni dani nauke", 2018.g. Projekat je rezultirao i studijskom posjetom akceleratoru čestica u istraživačkom institute u CERN-u, Švajcarska i izložbom studentskog rada Ive Kasalice sa FDU-u Cetinje na kojoj je predstavila svoj rad 10.07.2019.g.u galeriji u KASK-u, u sklopu ESP-HEP 2019 (The European Physical Society Conference on High Energy Physics) u Gentu, Belgija.	do 4	4
2.	Jašarović, E. Urednik i selektor radova na: "Creative Industry ART MARKET-u" na: 33. Internacionalnom festivalu	do 4	2

	alternativnog teatra (FIAT), Kuslevova kuća, Podgorica, 2018.g. Izdanje foruma pod nazivom "Izazovi razvoja kreativnih industrija u Crnoj Gori", pratila je i izložba i prezentacija radova crnogorskih umjetnika koji su izlagali artefakte raznolikosti kulturnih izraza tokom deset dana festivala. Više o festivalu i selektovanim izlagačima u katalogu FIAT-a 2018. g. i na: https://www.fiat-montenegro.org/me/program/creative-industry-art-market		
3.	Jašarović, E. Programski urednik i moderator "Creative Industry FORUMA" na: 34. Internacionalnom festivalu alternativnog teatra 2019.g. (FIAT) gdje je održana konferencija pod nazivom "Prezentacija rezultata istraživanja i mapiranja kreativnih industrija u Crnoj Gori" uz pomoć Instituta za preduzetništvo i ekonomski razvoj (IPER), u Kolektoru – Saveza arhitekata Crne Gore, Podgorica 12. septembar, 2019. g. Više o rezultatima istraživanja na: https://iper.org.me/project/mapiranje-i-razvoj-kulturnih-i-kreativnih-industrija-u-crnoj-gori/	do 4	2
	Jašarović, E. Selektor Manifestacije kamernih dramskih ostvarenja MAKADO u KIC-u "Budo Tomović", 2019.g.	do 4	1
U 5.2 Učešće u radu žirija, selektorskoj komisiji, umjetničkom savjetu na takmičenjima, konkursima, manifestacijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Član Komisije Ministarstva kulture Crne Gore na Konkursu za sufinansiranje projekata i programa od značaja za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva u podkategoriji manifestacija, 2017. g.	do 4	2
2.	Član Komisije Ministarstva kulture Crne Gore na Konkursu za sufinansiranje projekata i programa od značaja za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva u podkategoriji manifestacija, 2018. g.	do 4	2
3.	Predsjednik konkursne komisije Ministarstva kulture Crne Gore za sufinansiranje projekata i programa iz oblasti kreativnih industrija i naučnih istraživanja u skladu sa Akcionim planom Programa "Kreativna Crna Gora: Identitet, imidž, promocija" u 2019. g.	do 4	2
4.	Stručni konsultant Ministarstva kulture za procjenu pristiglih prijava na konkurs u kategoriji posebnih tematskih okvira: podrške raznolikosti kulturnog izraza, uspostavljanja kulturnog proizvoda iz oblasti modnog dizajna, dizajna tekstila i uspostavljanja ICT proizvoda u skladu sa Akcionim planom Programa "Kreativna Crna Gora: Identitet, imidž, promocija" u 2019. g.	do 4	2
5.	Od 2017 – 2020. g. bio član Savjeta JU Crnogorsko narodnog pozorište.	do 4	2
6.	Od 2019.g. član sam Vijeća za umjetnost Senata Univerziteta Crne.	do 4	2
7.	Rješenjem Vlade Crne Gore od 27. 11. 2020. g. izabran za Predsjednika Savjeta JU Filmski centar.	do 4	4
8.	Član međuresorne radne grupe Ministarstva nauke za ocjenu prijava na Javni poziv za učešće umjetnika u predstavljanju rezultata naučno-istraživačkih projekata finansiranih iz budžeta na festivalu "Otvoreni dani nauke", 2017.g.	do 4	2
9.	Član komisije JU Filmskog centra Crne Gore za procjenu pristiglih prijava na konkurs za razvoj i produkciju u kategoriji dječijeg filma za 2020. g.	do 4	2
10.	Član komisije JU Filmski centar Crne Gore za procjenu pristiglih prijava na konkurs u kategoriji komplementarnih djelatnosti audio-vizuelnog sektora u 2020. g.	do 4	2
11.	Član Stručnog tima za izradu Programa razvoja kulture Prijestonice Cetinje 2022-2026. g. Opštine Cetinje.	do 4	4
11.	Član radne grupe za pripremu Prijedloga Zakona o visokom obrazovanju, ispred Univerziteta Crne Gore za potrebe Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta Crne Gore, u II kvartalu 2021.g.	do 4	2
U 6			
U 7.2 Objavljeni umjetničko-istraživački radovi u časopisima i publikacijama u zemlji		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jašarović, E. Tekst uvodnika za 34. broj Komune – časopisa za lokalnu samoupravu i njegovanje baštine Crne Gore (neprofitno glasilo), pod naslovom "Čija je naša baština", april 2020.g. ISSN 1800-9379	do 4	2

3. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Gostujući profesor			
P7 Gostujući profesor na inostranim univerzitetima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jašarović, E. Gostujući profesor na Fakultetu za umjetnost i humanistiku kao i na odsjeku Ekonomskog fakulteta za regionalnu ekonomiju od 1-15. marta 2018. g. na osnovu interinstitucionalnog ERASMUS + ugovora između Univerziteta Madere, Funšal, Portugal i Univerziteta Crne Gore kao dio ICM (International Credit Teachers Mobility) projekta koji se bavi istraživanjem i analizom komparativne prakse kulturnog turizma u Crnoj Gori i autonomnoj regiji Madera, Portugal.	5	5
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Milena Vujačić, <i>Kulturni turizam i razvoj lokalne kulturne politike evropskih gradova</i> . Završni specijalistički rad, Fakultet političkih nauka, na studijskom programu Evropske studije, Podgorica, 2021.g. br. indexa 138/19.	1	1
2.	Haris Sijarić, <i>Kulturni, ekonomski i politički aspekti projekta "Evropska prijestonica kulture"</i> . Završni specijalistički rad, Fakultet političkih nauka, na studijskom programu Evropske studije, Podgorica, 2017.g. br. indexa 16/143.	1	1
3.	Hristina Bošković, <i>Programi podrške za kulturu u službi razvoja kulturne diplomatije Savjeta Evrope</i> . Završni specijalistički rad, Fakultet političkih nauka, na studijskom programu Evropske studije, Podgorica, 2019.g. br. indexa 18/119.	1	1
4.	Đordija Bajrović, <i>Program Kreativna Evropa – analiza ekonomskih efekata programa</i> . Završni specijalistički rad, Fakultet političkih nauka, na studijskom programu Evropske studije, Podgorica, 2020.g. br. indexa 124/19.	1	1
5.	Sladana Lakićević, <i>Profilisanje crnogorskog kulturnog identiteta kao inkluzivne platforme – postreferendumske tendencije i pravci razvoja</i> . Završni specijalistički rad, Fakultet političkih nauka, na studijskom programu Evropske studije, Podgorica, 2017.g. br. indexa 16/140.	1	1
6.	Sabir Hadžiburić, <i>Ekonomski aspekti projekta "Evropska prijestonica kulture"</i> . Završni specijalistički rad, Fakultet političkih nauka, na studijskom programu Evropske studije, Podgorica, 2019.g. br. indexa 18/120.	1	1
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Odluka Vijeća Fakulteta dramskih umjetnosti – Cetinje br. 01-386 od 29.06.2021.g.	do 5	5
2.	Priznanje Univerziteta Crne Gore za postignute rezultate i doprinose razvoju naučno-istraživačkog, umjetničkog i stručnog rada na FDU – Cetinje u 2018.g.	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAZIVACKI RAD	12	17,8	18	22,6
2. UMJETNIČKI RAD	18	48,2	25	61,5
3. PEDAGOŠKI RAD	0	0	9	21
UKUPNO	30	66	52	105,1

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat Edin Jašarović je svoju doktorsku disertaciju pod naslovom: „Strategije razvoja lokalne kulturne politike u Crnoj Gori

s aspekta kreativne ekonomije gradova“ odbranio 2016. godine na Fakultetu dramskih umjetnosti u Beogradu, pod mentorstvom red. prof dr Milene Dragičević Šešić, i stekao naučno zvanje doktor nauka - umetnost i mediji. Konstatujem da u pogledu stepena obrazovanja kandidat Edin Jašarović ispunjava prvi uslov za izbor u akademsko zvanje (na osnovu koga je već dobio titulu docenta).

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Kako je oblast Menadžmenta u kulturi interdisciplinarno polje u kojem se ukrštaju društveno-humanističke nauke i umetnost, to su i radovi Edina Jašarovića podjednako značajni u oba polja te ću ja analizirati i njegov naučnoistraživački i njegov umetnički rad koji je relevantan za oblast za koju se bira (producentско delovanje u najširem području kulture, od izložbi vizuelnih umetnosti preko produkcije pozorišnih dela do menadžmenta festivala).

Naučnoistraživački rad: najznačajniji rad Edina Jašarovića u periodu od 2017. godine, kada je izabran u zvanje docenta na FDU – Cetinje do danas, jeste članak „A Contribution to the Theory of Performance Contract“ objavljen u međunarodnom časopisu (Q4) *Život umjetnosti* (Instituta za povijest umjetnosti, Zagreb). U njemu Edin Jašarović, naslanjajući se na opšta stanovišta teorije ugovora Ričarda Kejvsa o pregovaračkoj poziciji umetnika („nepotpun ugovor“ koji ne kompenzuje troškove ni umetničkog obrazovanja, ni kasnije tržišne vrednosti njegovog rada), posvećuje neophodnu pažnju ovoj zanemarenoj temi i unutar neoliberalne političke logike i unutar tradicionalne kulturne politike. Radna prava umetnika potpuno su zanemarena, te se ni direktni, a nekmoli posredni troškovi koje umetnik ima (ulaganje u umjetničko obrazovanje) ne tretiraju na odgovarajući način. Sve teme koje pokreće sa ovim člankom izuzetno su važne za menadžment u kulturi koji će na etički način prići kako teoriji izvođačkih ugovora, tako i njihovoj praktičnoj elaboraciji, te omogućiti studentima produkcije da uoče razlike u pregovaračkim pozicijama koje umetnicima danas stoje na raspolaganju, te da im pruže podršku kako u proceni rizika, tako i u efikasnijoj distribuciji primenjivanju i vrednovanju kako njihovih rezultata rada, tako i prethodno akumuliranog znanja, veština i obrazovanja. Ovaj rad uzeo je u obzir najrelevantniju literaturu u ovom domenu, od već klasičnih autora poput Pjera Burdijea, Dejvida Harvija i Manuela Kastelsa, do savremenih autora iz domena ekonomike kulture (Dejvid Trozbi, Rut Tausi) i onih koji se u našem regionu bave ovim pitanjima (Goran Tomka, Nada Švob Đokić, Jaka Primorac i dr.). Edin Jašarović ne zaboravlja ni autore koji se danas bave pitanjima „kognitivnih radnika“ i njihovom eksploatacijom, poput Bifo Berardija ili Jan Mulije-Butanga.

Drugi važan naučni rad objavljen je kao poglavlje „Revealing the Montenegrin Katun as a Place of Reusable Cognitive Technologies“ u monografiji od nacionalnog značaja (M4) *Održivi razvoj planinskih područja – iskustva, izazovi i perspektive* (Br. 148, volume 20, str. 199-208) u izdanju Crnogorske akademije nauka i umjetnosti. U njemu se autor bavi značajnim pitanjima menadžmenta u kulturi, od upotrebe i revitalizacije nematerijalnog kulturnog nasleđa do mogućnosti da to nasleđe doprinese dugoročnoj održivosti društvenih zajednica u geografski udaljenim područjima. Kako Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta nije donelo listu nacionalnih kvalifikovanih časopisa, smatram da se publikacije CANU moraju vrednovati na najviši mogući način, a to znači bar sa 2 boda. Time bi već Edin Jašarović ostvario neophodan minimum od 8 bodova za izbor za vanrednog profesora.

U istom periodu, dr Edin Jašarović je imao sedam saopštenja na međunarodnim naučnim skupovima (K4) koji su održani u Kini, Hrvatskoj i Crnoj Gori. Pored saopštenja koja se neposredno tiču Menadžmenta u kulturi (o tržištu kulturnih dobara u Crnoj Gori, uticaju kreativnog sektora na razvoj Crne Gore, kreativnim industrijama u CG, kulturnom turizmu u CG kao platformi za međuministarsku saradnju, dosadašnjim razvojnim perspektivama FDU – Cetinje i novom reakreditovanom programu studija, organizacijama civilnog društva koje se u CG bave kulturnim delatnostima, kulturnoj diplomatiji CG, i doprinosu kulture održivom razvoju CG), kandidat je svojim učešćem u ovim skupovima značajno doprineo razvoju crnogorske kulture i obrazovanja – u ime Ministarstva kulture CG u Pekingu je 2017. potpisao je sporazum o pristupanju mehanizmu unutar programske akcije “16+1” – Novi početak saradnje u oblasti kulturnih industrija između 16 zemalja Centralne i Istočne Evrope i NR Kine; a kao predstavnik Univerziteta Crne Gore i FDU- Cetinje u Šangaju je 2018. potpisao je sporazum o punopravnom članstvu i pristupanju Crne Gore Međunarodnom ITI/UNESCO institutu (International Theatre Institute) koji predstavlja najveću svetsku mrežu visokoobrazovnih ustanova za izvođačke umetnosti (preko 40 univerziteta iz celog sveta).

Kandidat je imao tri saopštenja na nacionalnim naučnim skupovima, od kojih su dva bila uvodna. Bio je i koordinator regionalne naučne konferencije „Početi iznova – promjena teatarskog sistema“ u organizaciji Fakulteta dramskih umjetnosti i Ministarstva kulture Crne Gore, 5. jun, 2017.g.

U stručnoj monografiji (S4) “Mapiranje i razvoj kulturnih i kreativnih industrija u Crnoj Gori”, u izdanju Instituta za preduzetništvo i ekonomski razvoj (IPER) Podgorica, objavio je istraživački i stručni rad “Smjernice za razvoj kulturnih i kreativnih industrija u Crnoj Gori”, što smatramo važnim doprinosom kako kulturnoj politici i praksi (u skladu sa društvenom odgovornošću univerzitetskih profesora), tako i širenju literature namenjene studentima menadžmenta i produkcije, kao i kontinuiranom profesionalnom obrazovanju donosilaca odluka u kulturnoj politici i praktičara u kulturi.

Po pozivu Zavoda za proučavanje kulturnog razvitka (Beograd), 2018. je recenzirao naučnu monografiju nastalu kao rezultat rada na istraživačkom projektu: “Modeli lokalnih kulturnih politika kao osnova za povećanje kulturne participacije” (298 strana, 23 poglavlja, Vesna Đukić i drugi autori). Ovaj poziv Edinu Jašaroviću potvrđuje njegov profesionalni naučni ugled u regionu.

Značajno je i to što je Edin Jašarović u februaru 2019. u Parlamentu Brisela (Multiburo meeting center) izabran za člana analitičkog centra (Think Tank) za saradnju Kine i zemalja Centralne i Istočne Evrope na razvoju kulturnih i kreativnih industrija (inicijator je China Institute for Cultural Trade Research, a organizator je bio European Creative Culture, Belgium) (R16). To je tek jedna od brojnih međunarodnih aktivnosti kandidata koja je direktno vezana za jedno od polja menadžmenta u kulturi – međunarodnu kulturnu saradnju i kulturnu diplomatiju.

U periodu 2017-2019. kandidat je bio izvršni producent (rukovodilac nacionalnog projekta) tri izdanja festivala “Otvoreni dani nauke” u organizaciji Ministarstva nauke Crne Gore (I11). U 2019. u okviru ovog festivala realizovano je preko 30 multimedijalnih programa u 10 crnogorskih gradova. Ovo smatramo izuzetno važnim oblikom delovanja u domenu popularizacije nauke i pravim primerom kako je nauči potrebna i umetnička „metodika i metodologija“, poput festivala kao kulturnih praksi koje se izučavaju, a i realizuju u domenu menadžmenta u kulturi i umetnosti.

Umetnička delatnost: u reizbornom periodu, od 2017. do danas, Edin Jašarović bio je producent tri pozorišne predstave koje su premijerno izvedene i kasnije reprizirane na festivalima od nacionalnog značaja (U2.2), te jedne značajne izložbe (U2.4). Kako ova dela smatramo izuzetno relevantnim za oblast Menadžmenta u kulturi za koju se kandidat bira, to ćemo ih ovde i posebno navesti.

1. Jašarović, E. Producent predstave “Gospođa Bovari” u režiji Zorana Rakočevića i po romanu Gistava Flobera u koprodukciji JU Centar za kulturu Plužine i Alternativne teatarske kompanije ATAK iz Podgorice. Projekat je realizovan uz pomoć sredstava Ministarstva kulture Crne Gore za podršku razvoja kulture na Sjeveru. Predstava je premijerno reprizirana u KIC-u “Budo Tomović” u okviru Manifestacije kamernih dramskih ostvarenja – MAKADO, 27. 01.2019. g.

2. Jašarović, E. Producent predstave “Persona” u režiji Stevana Bodrože po motivima scenarija Ingmara Bergmana nastala u koprodukciji JU Centar za djelatnosti kulture “Vojislav Bulatović Strunjo” Bijelo Polje i Alternativne teatarske kompanije ATAK iz Podgorice i premijerno izvedena u Bijelom Polju 14.05.2019.g. Predstava je premijerno reprizirana na manifestaciji Barskog ljetopisa 15. 09.2019.g. Bar.

3. Jašarović, E. Producent predstave “AURA” u režiji Nevene Rajković po tekstu Sare Đurović, u koprodukciji JU “Zahumlje” iz Nikšića i Fakulteta dramskih umjetnosti - Cetinje. Projekat je realizovan uz pomoć finansijskih sredstava obezbijedenih putem Konkursa za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću Ministarstva finansija Crne Gore i Konkursa za sufinansiranje projekata i programa za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva Ministarstva kulture Crne Gore. Predstava je premijerno reprizirana u okviru manifestacije “Dani glumca”, Nikšić 13.05.2019.g.

4. Jašarović, E. Producent izložbe radova studenata umjetničkih fakulteta sa Cetinja (FDU, MA i FLU) u okviru ART@CMS Montenegro projekta čiji je povod zvanično pristupanje Crne Gore 2017.g. u punopravno članstvo CMS-u, jednom od najvećih Large Hadron Collider (LHC) eksperimenata u CERN-u, unutar

podprograma "Art at CERN". Izložba je prethodno žirirana i otvorena u Crnogorskoj umjetničkoj galeriji "Miodrag Dado Đurić", Cetinje 10-11. oktobar, 2018. g. Projekat je podržan od strane Ministarstva nauke Crne Gore u okviru festivala "Otvoreni dani nauke", 2018.g.

Prve dve predstave su nastale u koprodukciji Alternativne teatarske kompanije ATAK iz Podgorice i opštinskih kulturnih centara u Plužinama i Bjelom Polju, čime je Edin Jašarović pokazao da kao producent razume potrebe i potencijale intersektorskog partnerstva i njihove važnosti za razvoj kulture na Severu Crne Gore.

Povodom stupanja Crne Gore 2017. u punopravno članstvo CMS (jedan od najvećih Large Hadron Collider LHC eksperimenata u CERN-u), kandidat je, unutar podprograma "Art at CERN", bio producent izložbe radova studenata umetničkih fakulteta sa Cetinja (FDU, MA i FLU). Izložba je prethodno žirirana i otvorena u Crnogorskoj umjetničkoj galeriji "Miodrag Dado Đurić" na Cetinju (U2.4), a prethodio joj je niz umetničkih radionica koje je kandidat osmislio i koordinirao (U5.1). Stoga smatram da sva ova četiri rada ispunjavaju sve uslove za bodovanje u domenu umetničke delatnosti sa kojima kandidat ostvaruje 13 bodova (neophodnih da dopuni 2 nedostajuća boda po Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja – za zvanje vanrednog profesora).

Kao i kad je reč o naučnoistraživačkoj delatnosti, i u domenu umetnosti dodatne aktivnosti i prakse Edina Jašarovića su brojne i ovde navodimo tek neke od njih.

U okviru projekta Erasmus+ koji je povezo mlade iz Nemačke, Crne Gore i Italije, producirao je predstavu "Values of Europe" u režiji Petra Pejakovića koja je u martu 2017. premijerno izvedena u sali Senata Humboldt Univerziteta u Berlinu (U3.1). Producirao je još dve pozorišne predstave i jedan koreopermans koji su izvedeni na scenama u Crnoj Gori (U3.2). Koreopermans „Let's go to Cetinje – European dance podium“ je doneo reinterpretaciju evropskih plesova koji su se igrali na cetinjskom dvoru, a koje je aranžirala red. prof. Sanja Garić u saradnji sa studentima studijskog programa Gluma. Uz podršku Ministarstva kulture Crne Gore, ti plesovi su u septembru 2018. inscenirani na Dvorskom trgu na Cetinju u okviru manifestacije obilježavanja „Dana evropske kulturne baštine“.

Zahvaljujući svom producerskom autoritetu koji je počeo da gradi već tokom studentskih dana na FDU – Cetinje, angažovan je i kao selektor festivala, urednik programa i član državnih komisija za evaluaciju različitih programa i projekata u kulturi. Između ostalog, član je stručnog tima Opštine Cetinje za izradu Programa razvoja kulture Prijestonice Cetinje 2022-2026., kao i član radne grupe za pripremu Prijedloga Zakona o visokom obrazovanju.

Pored već obrazloženih naučnoistraživačkih radova, kandidat je objavio i jedan stručni rad pod nazivom „Čija je naša baština“ koji je uvodnik u 34. broj *Komune – časopisa za lokalnu samoupravu i njegovanje baštine Crne Gore* (neprofitno glasilo).

Takođe, od 2017. do 2020., bio je član Savjeta JU Crnogorsko narodnog pozorišta, a Rješenjem Vlade Crne Gore od 27. 11. 2020. izabran je za Predsjednika Savjeta JU Filmski centar.

Naučnoistraživačka delatnost Edina Jašarovića jasno pokazuje njegovu usmerenost za one projekte koji imaju direktnog uticaja kako na teorijsku misao u domenu menadžmenta u kulturi, tako i na oblikovanje politika i razvoj profesionalnih praksi u oblastima menadžmenta u kulturi, kulturne politike, kulturnih industrija i razvoja profesionalnih umetničkih karijera, što ga u potpunosti kvalifikuje za izbor u akademsko zvanje za oblast Menadžment u kulturi. Za radove u kategorijama Q kandidat ima 6 bodova. U ostalim kategorijama kandidat ima 16.6 bodova, tako da za ukupnu

naučnoistraživačku delatnost ima 22.6 bodova (minimum je 15). Kako je naučnoistraživački rad docenta dr Edina Jašarovića izuzetno vezan i za njegov dugotrajni, posvećeni i obiman **umetnički, producerski rad** sa kojim je značajno doprineo razvoju crnogorske umetničke i šire kulturne scene, to smatramo da se bodovi stečeni u ovom domenu treba da pridruže ukupnom broju bodova. U kategoriji od važnosti za izbor vanrednog profesora (U2), kandidat ima 13 bodova, dok je u svim ostalim ostvario 48.5 bodova - ukupno 61.5 bodova.

Kako nedostajuća 2 „tvrda“ boda predstavljaju 25% bodova neophodnih za izbor u zvanje vanrednog profesora, to bi, imajući u vidu upravo takvu proporciju, bilo nužno da u umetničkom polju ostvari bar 3.75 U2 bodova. Kako je kandidat ostvario 13 U2 bodova, čime je praktično tri puta premašio neophodne nedostajuće bodove, tvrdim sa potpunim uverenjem da je kandidat zadovoljio uslove po Pravilniku koji je oštro razdvojio polje nauke od polja umetnosti, zaboravljajući nekoliko transdisciplinarnih oblasti istraživanja koja ukrštaju polja nauke i umetnosti. (Time su privilegovani naučnici ili umetnici koji interdisciplinarnost ostvaruju unutar svog polja, a nije predviđena mogućnost koja je već odavno deo praksi evropskog kulturnog prostora, transdisciplinarnog ukrštanja nauke i umetnosti.)

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Na Fakultetu dramskih umjetnosti – Cetinje, Edin Jašarović je u nastavi studijskog programa Produkcije angažovan još od 2006. godine. Od 2017., kao docent za oblast Menadžment u kulturi na FDU – Cetinje, predaje predmete: Kulturna politika, Interkulturni projekti, Kreativne industrije, Teorija medija itd.

Tokom više godina predavao je i na Fakultetu likovnih umjetnosti (2015-2021) i Fakultetu političkih nauka (2017-2021), a od 2021. angažovala ga je i Muzička akademija. Na specijalističkim studijama „Evropske studije“ Fakulteta političkih nauka, u okviru kojih od 2017. predaje predmet „Evropski kulturni modeli“, bio je mentor na šest završnih specijalističkih radova.

Tokom marta 2018. bio je gostujući profesor na Fakultetu za umjetnost i humanistiku, kao i na odsjeku Ekonomskog fakulteta za regionalnu ekonomiju Univerziteta Madere (Portugal).

Od 2016. vršio je dužnost prodekan za nastavu, a od 2018. je bio prodekan za međunarodnu saradnju, da bi od jula 2020. bio izabran na funkciju dekana, što očito pokazuje da je na prethodnim funkcijama vredno radio i ostvario značajne rezultate za Fakultet u celini, pokazavši veliku posvećenost Fakultetu i odgovornost za njegov razvoj.

Dobitnik je priznanja Univerziteta Crne Gore za postignute rezultate i doprinos razvoju naučno-istraživačke, umetničke i stručne djelatnosti na FDU - Cetinje u toku 2018. godine. Od 2019. član je Vijeća za umjetnost Senata Univerziteta Crne Gore.

Kandidat Edin Jašarović očigledno ima izvanredne pedagoške sposobnosti, što potvrđuje, pored pomenutog priznanja Univerziteta Crne Gore, i visoka ocena iskazana Odlukom Vijeća Fakulteta dramskih umjetnosti – Cetinje br. 01-386 od 29.06.2021.g. Stoga konstatujem da sa aspekta pedagoške osposobljenosti kandidat ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	12		17,8	18		22,6
2. UMJETNIČKI RAD	18		48,2	25		61,5
3. PEDAGOŠKI RAD	0		0	9		21
UKUPNO	30		66	52		105,1

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Edin Jašarović ostvario je 6 (Q1-4) bodova i 13 (U1-2) bodova, ukupno 19 „tvrđih“ bodova. Ako se prizna rad objavljen u publikaciji CANU sa dva boda, time bi kandidat već u prvoj kategoriji naučnog rada ostvario 8 bodova, ukupno 21 tvrdi bod. Međutim, ako Naučni

odbor i Senat odluče da prihvate ovu poslednju referencu, ističem da Edin Jašarović ima čak 13 tvrdih bodova za izbor u polju umetnosti (za vanrednog profesora neophodno je 15), te da ukupno gledajući ispunjava tražene uslove.

Kako se kandidat bira za predmet koji ukršta polja nauke i umetnosti, i u kojem je od izuzetne važnosti da se bavi naučnoistraživačkim radom ali i da razume i vodi procese umetničkog stvaralaštva kao producent-menadžer, to smatram da je

kandidat, ostvarujući znatno veći broj tzv. „tvrdih“ bodova, kao i bodova posmatranih u celini, zaslužio da bude unapređen, posebno imajući u vidu ukupan broj bodova kako u naučnoj (22.6, u odnosu na minimalan broj 15) tako i u umetničkoj delatnosti (61.5, u odnosu na minimalan broj 30). Dakle, u obe oblasti kandidat višestruko prevazilazi neophodni minimalan broj bodova, a sabiranjem referentnih tvrdih bodova koje je stekao u ove dve oblasti, takođe višestruko prevazilazi traženi minimum. Stekao je 21 bod – u nauci se traži 8, a u umetnosti 15.

Na osnovu svega izrečenog, zaključujem da docent dr Edin Jašarović ispunjava sve uslove i kriterijume Savjeta za visoko obrazovanje (2019) za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora za oblast Menadžment u kulturi na Fakultetu dramskih umjetnosti – Cetinje, Univerziteta Crne Gore. Stoga, sa velikim zadovoljstvom, predlažem Naučnom odboru i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Edina Jašarovića izabere u akademsko zvanje vanrednog profesora.

RECENZENT

dr Milena Dragičević Šešić, prof. emerita
Fakulteta dramskih umjetnosti
Univerziteta umetnosti u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat Edin Jašarović odbranio je 2016. godine doktorsku disertaciju „Strategije razvoja lokalne kulturne politike u Crnoj Gori s aspekta kreativne ekonomije gradova“ na Fakultetu dramskih umjetnosti u Beogradu, pod mentorstvom red. prof dr Milene Dragičević Šešić i stekao zvanje doktora nauka – oblast mediji i kultura. Na osnovu pregleda dostavljene konkursne dokumentacije, konstatajem da kandidat dr Edin Jašarović ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje u pogledu stepena obrazovanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMETNIČKOG) RADA

(Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Od samog početka svoje profesionalne karijere, kandidat dr Edin Jašarović posvećen je svestranom bavljenju kulturom i umetnošću, te je kroz svoje naučne i umetničke aktivnosti, ostvario rezultate u polju društvo-humanističkih nauka kao i u oblasti umetnosti. U pogledu kvalitativnih parametara za vrednovanje rezultata naučnoistraživačkog rada i stručnog rada, odnosno rada u oblasti umetnosti, kandidat u ovim kategorijama objedinjeno ispunjava uslov za izbor u akademsko zvanje, što pokazuje analiza odabranih radova.

Naučnoistraživački rad:

Odabrane reference koje predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izveštajnom periodu:

- **Jašarović, E.** (2019) *A Contribution to the Theory of Performance Contract*, - Review Article. Život umjetnosti, Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, no. 1042019.

Naslanjajući se na opšta stanovišta teorije ugovora o pregovaračkoj poziciji umetnika, autor u radu posvećuje pažnju ovoj temi unutar kulturne politike i menadžmenta u kulturi. U radu se analizira pregovaračka pozicija umetnika koja u većini slučajeva predstavlja „nepotpun ugovor“ kojim se ne mogu kompenzovati svi troškovi umetničkog obrazovanja te kasnije cene i tržišne vrijednosti njegovog rada. U radu se ističe potreba da se ovoj temi posveti posebna pažnja u novim uslovima političke ekonomije.

- **Jašarović, E;** Alihodžić, E. (2018) *Revealing the Montenegrin Katun as a Place of Reusable Cognitive Technologies*. U: Održivi razvoj planinskih područja – iskustva, izazovi i perspective. Crnogorska

akademija nauka i umjetnosti (Montenegrin Academy of Science and Arts), br. 148, volume 20. p. 199-208.

U radu se autor bavi značajnim pitanjima menadžmenta u kulturi; prvo, to su pitanja upotrebe i revitalizacije nematerijalnog kulturnog nasleđa. Na drugoj strani, u tekstu se ispituju mogućnosti doprinosu nasleđa dugoročnoj održivosti društvenih zajednica u geografski udaljenim područjima.

- **Jašarović, E.** (2019) Autor istraživačkog i stručnog rada „*Smjernice za razvoj kulturnih i kreativnih industrija u Crnoj Gori*“. Institut za preduzetništvo i ekonomski razvoj (IPER), Podgorica. Objavljeno uz pomoć UNESCO Međunarodnog fonda za kulturni raznolikost, unutar projekta „Mapiranje i razvoj kulturnih i kreativnih industrija u Crnoj Gori“. (angažovanje po pozivu za potrebe projekta).

Ovaj rad obuhvata analizu kulturnih i kreativnih industrija u Crnoj gori, i time predstavlja važan doprinos kulturnoj politici. Osim toga, ovim radom se ističe i značaj profesionalnog obrazovanju donosilaca odluka u kulturnoj politici i praktičara u kulturi.

Pored objavljenih naučnih radova, u datom periodu, dr Edin Jašarović je imao sedam saopštenja na međunarodnim naučnim skupovima u CG, a tri saopštenja na nacionalnim naučnim skupovima, od kojih su dva bila uvodna.

Umetnička delatnost:

U reizbornom periodu, od 2017. do danas, kandidat dr Edin Jašarović bio je producent tri pozorišne predstave koje su premijerno izvedene i kasnije reprizirane na festivalima od nacionalnog značaja, kao i jedne izložbe.

- **Jašarović, E.** Producent predstave „Gospoda Bovari“ u režiji Zorana Rakočevića i po romanu Gistava Flobera u koprodukciji JU Centar za kulturu Plužine i Alternativne teatarske kompanije ATAK iz Podgorice.

Projekat je realizovan uz pomoć sredstava Ministarstva kulture Crne Gore za podršku razvoja kulture na Sjeveru. Predstava je premijerno reprizirana u KIC-u „Budo Tomović“ u okviru Manifestacije kamernih dramskih ostvarenja – MAKADO, 27. 01.2019.

- **Jašarović, E.** Producent predstave „Persona“ u režiji Stevana Bodrože po motivima scenarija Ingmara Bergmana nastala u koprodukciji JU Centar za djelatnosti kulture „Vojislav Bulatović Strunjo“ Bijelo Polje i Alternativne teatarske kompanije ATAK iz Podgorice.

Predstava je premijerno izvedena u Bijelom Polju 14.05.2019, a premijerno reprizirana na manifestaciji Barskog ljetopisa 15. 09.2019. u Baru.

- **Jašarović, E.** Producent predstave „AURA“ u režiji Nevene Rajković po tekstu Sare Đurović, u koprodukciji JU „Zahumlje“ iz Nikšića i Fakulteta dramskih umjetnosti - Cetinje.

Projekat je realizovan uz pomoć finansijskih sredstava obezbijedenih putem Konkursa za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću Ministarstva finansija Crne Gore i Konkursa za sufinansiranje projekata i programa za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturnoumetničkog stvaralaštva Ministarstva kulture Crne Gore. Predstava je premijerno reprizirana u okviru manifestacije „Dani glumca“, Nikšić 13.05.2019.

- **Jašarović, E.** Producent izložbe radova studenata umjetničkih fakulteta sa Cetinja (FDU, MA i FLU) u okviru ART@CMS Montenegro projekta čiji je povod zvanično pristupanje Crne Gore 2017.g. u punopravno članstvo CMS-u.

Izložba je prethodno žirirana i otvorena u Crnogorskoj umjetničkoj galeriji „Miodrag Dado Đurić“, Cetinje 10-11. oktobar, 2018. g. Projekat je podržan od strane Ministarstva nauke Crne Gore u okviru festivala „Otvoreni dani nauke“, 2018.g.

Od ostalih umetničkih i stručnih rezultata, mogu se izdvojiti sledeći:

- **Jašarović, E.** 2017-2019. izvršni producent (rukovodilac nacionalnog projekta) tri izdanja festivala „Otvoreni dani nauke“ u organizaciji Ministarstva nauke Crne Gore (111).

U 2019. u okviru ovog festivala realizovano je preko 30 multimedijalnih programa u 10 crnogorskih gradova, što je važno i sa aspekta festivala kao kulturnih praksi koje se izučavaju, a i realizuju u domenu menadžmenta u kulturi i umetnosti.

- **Jašarović, E.** Appointed Expert of the Think Tank of China and Central and Eastern European Countries for the development of Creative and Cultural Industries. Initiator: China Institute for Cultural Trade Research, Organizer: European Creative Culture (Belgium). Zvanje dodijeljeno u Multiburo meeting center Brussels Parlement, Belgium, 7-8. feb. 2019.

Edin Jašarović je u februaru 2019. u Parlamentu Brisela (Multiburo meeting center) izabran za člana analitičkog centra (Think Tank) za saradnju Kine i zemalja Centralne i Istočne Evrope na razvoju kulturnih i kreativnih industrija (inicijator je China Institute for Cultural Trade Research, a organizator je bio European Creative Culture, Belgium).

Na osnovu selektivne analize naučnoistraživačkog rada i rada u umetničkoj delatnosti, jasno je da je reč o svestranom kandidatu koji u svoj istraživački opus uključuje aplikativni nivo, odnosno koji se u stručnom smislu opredeljuje za projekte i aktivnosti koje su u domenu menadžmenta u kulturi. Imajući u vidu ovaj aspekt, odnosno sagledavajući ukupni doprinos dr Edina Jašarovića u pomenutim oblastima, konstatujem da je reč o kandidatu koji je adekvatan za predloženo akademsko zvanje.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

(Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Kandidat dr Edin Jašarović je u radni odnos na Fakultetu dramskih umjetnosti – Cetinje u nastavi studijskog programa Produkcije angažovan još od 2006. godine. Od 2017., kao docent za

oblast Menadžment u kulturi na FDU – Cetinje, predaje predmete: Kulturna politika, Interkulturni projekti, Kreativne industrije, Teorija medija, itd. Tokom više godina predavao je i na Fakultetu likovnih umjetnosti (2015-2021) i Fakultetu političkih nauka (2017-2021), a od 2021. angažovala ga je i Muzička akademija. Na specijalističkim studijama „Evropske studije“ Fakulteta političkih nauka, u okviru kojih od 2017. predaje predmet „Evropski kulturni modeli“, bio je mentor na šest završnih specijalističkih radova. Tokom marta 2018. bio je gostujući profesor na Fakultetu za umetnost i humanistiku, kao i na odseku Ekonomskog fakulteta za regionalnu ekonomiju Univerziteta Madere (Portugal).

Dr Edin Jašarović je od 2016. vršio dužnost prodekana za nastavu, a od 2018. bio je prodekan za međunarodnu saradnju, a od jula 2020. izabran je na funkciju dekana. Dobitnik je priznanja Univerziteta Crne Gore za postignute rezultate i doprinos razvoju naučnoistraživačke, umetničke i stručne delatnosti na FDU - Cetinje u toku 2018. godine. Od 2019. član je Veća za umetnost Senata Univerziteta Crne Gore.

Kao što predočeno ukazuje, kandidat dr Edin Jašarović je u dosadašnjem periodu dokazao svoju sposobnost za pedagoški rad na univerzitetu, kao i veliku posvećenost Fakultetu i njegovom dugoročnom razvoju. Konstatujem da sa aspekta pedagoške osposobljenosti kandidat ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora.

VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAZIVACKI RAD	12		17,8	18		22,6
2. UMJETNIČKI RAD	18		48,2	25		61,5
3. PEDAGOŠKI RAD	0		0	9		21
UKUPNO	30		66	52		105,1

MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Uvidom u celokupni priloženi materijal koji objedinjuje naučnoistraživački, umetnički, pedagoški i stručni rad, zaključujem da docent dr Edin Jašarović ispunjava sve uslove i kriterijume za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora za oblast Menadžment u kulturi na Fakultetu dramskih umjetnosti – Cetinje, Univerziteta Crne Gore. Stoga dajem pozitivno mišljenje o izboru dr Edina Jašarovića u akademsko zvanje vanrednog profesora za predmetnu oblast i predajem ga Naučnom odboru i Senatu Univerziteta Crne Gore na odlučivanje.

RECENZENT

dr Ljiljana Rogač Mijatović, vanr. prof

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat docent dr Edin Jašarović ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja. Doktorsku disertaciju „Strategije razvoja lokalne kulturne politike u Crnoj Gori s aspekta kreativne ekonomije gradova“, odbranio je na Fakultetu dramskih umjetnosti u Beogradu 2016. godine, pod mentorstvom red. prof dr Milene Dragičević Šešić, i stakao naučno zvanje doktor nauka - umjetnost i mediji. Prije doktorskih studija kandidat je završio poslijediplomske studije na Univerzitetu umetnosti u Beogradu, na UNESCO katedri Interdisciplinarnih studija menadžmenta u kulturi i kulturne politike Balkana (2009) i dobio zvanje, diplomirani menadžer u kulturi i medijima/master gdje je odbranio master rad pod naslovom: „Menadžment Crnogorskog narodnog pozorišta - mogućnosti transformacije sistema redizajnom organizacionih parametra“.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recezenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Naučnoistraživačka i umjetnička djelatnost kandidata dokumentovana priloženim referencama može se ocijeniti uspješnom i sadržajnom u različitim poljima naučne i stručno-umjetničke djelatnosti, koju čine različiti radovi i projekti u polju menadžmenta u kulturi i kulturne politike kao naučnih oblasti, kreativnih industrija kao interdisciplinarne oblasti i savremene pozorišne produkcije kao stručno-umjetničke oblasti. Na taj način kandidat na najbolji način postiže logično i poželjno sadejstvo unutar složenog sistema akademskog, istraživačkog i praktičnog djelovanja u polju nauke i savremene kulture Crne Gore.

Primarna naučna oblast menadžmenta u kulturi i iz njega izvedenih oblasti za koje kandidat ima višegodišnje iskustvo nakon izbora u prvo akademsko zvanje docenta, sadržana je značajnim radovima objavljenim i prezentovanim u zemlji i inostranstvu. Potrebno je posebno izdvojiti rad objavljen u međunarodnom časopisu *Život umjetnosti* (Instituta za povijest umjetnosti, Zagreb) pod nazivom „A Contribution to the Theory of Performance Contract“. Naučni rad na inovativan način doprinosi temi koja pripada savremenoj teorijskoj misli i ima izuzetan potencijal za primjenu i promišljanje u savremenim pitanjima kulture i umjetnosti. Rad otvara kompleksna pitanja uloge umjetnika u društvu koje je potrebno na nov način postaviti. Autor ta pitanja postavlja sa relevantnim teorijskim uporištima koja daju jasne odgovore i koji u konačnom jačaju poziciju umjetnika na tržištu kulture i umjetnosti.

Osim navedene reference koju posebno ističem, postoji čitav niz drugih naučnih radova i istraživanja koja pripadaju važnoj temi današnjice, a to je pitanje doprinosa kulture održivom razvoju, kao i modelima razvoja kreativnog sektora. U tom nizu radova posebno se izdvaja naučni rad „Revealing the Montenegrin Katun as a Place of Reusable Cognitive Technologies“ objavljen kao poglavlje u monografiji *Održivi razvoj planinskih područja – iskustva, izazovi i perspektive* (br. 148, volume 20. str. 199-208) u izdanju Crnogorske

akademije nauka i umjetnosti. Posebno je važan pristup i doprinos menadžmenta u kulturi u sinergiji relevantnih javnih politika za nematerijalno kulturno nasljeđe Crne Gore koju ovaj rad zastupa.

Kao treći relevantan rad u polju nauke izdavam stručnu monografiju "Mapiranje i razvoj kulturnih i kreativnih industrija u Crnoj Gori", u izdanju Instituta za preduzetništvo i ekonomski razvoj (IPER) Podgorica, u kojoj je objavljen istraživački rad "Smjernice za razvoj kulturnih i kreativnih industrija u Crnoj Gori". Rad predstavlja kontinuitet autorovog bavljenja temama u polju kreativnih industrija unutar kojih je jedan od najvažnijih aktera politike, istraživanja i prakse razvoja kreativnih industrija u Crnoj Gori.

Osim izdvojenih referenci koje referišu na autorov doprinos razvoju menadžmenta u kulturi, kulturne politike i kreativnih industrija, potrebno je istaći međunarodne, regionalne i nacionalne aktivnosti unutar ostalih referenci u klasifikovanoj bibliografiji koje uključuju niz izlaganja i saopštenja na naučnim i stručnim konferencijama u zemlji i inostranstvu. Tematski i istraživački okvir tih radova, takođe uključuje relevantna pitanja kulturnog razvoja, njihovu primjenu u kulturnoj i akademskoj politici i praksi.

Posebno se ističu i projekti unutar Ministarstva kulture, Ministarstva nauke i UNESCO inicijativa. Primjeri takvih projekata na najbolji način kandidata uvode u relevantnost umjetničkih producentskih referenci koje je potrebno posebno istaći. Navedeni projekti ulaze u polje međunarodne kulturne saradnje i predstavljaju primjere inovativne prakse.

Umjetničke reference kandidata, i njihova relevantnost doprinose kvalitetu naučnih referenci u polju primarne izborne oblasti menadžmenta u kulturi. Njih ne treba posmatrati kao paralelni ili dodatni sistem vrijednosti, već kao komplementaran skup referenci koje se mogu uvažiti za izbor u akademsko zvanje. Interdisciplinarnost menadžmenta u kulturi je njegova bitna karakteristika i u konkretnom slučaju treba istaći relevantnost kako naučnih, tako i umjetničkih referenci. Unutar umjetničkih referenci posebni ističem producentsko djelovanje kandidata u polju razvoja i relevantnosti niza projekata nezavisne pozorišne scene u Crnoj Gori, kao i razvoja inkluzivnog pozorišta u Crnoj Gori. Posebno izdavam produkciju predstave koju potpisuje dr Edin Jašarović, predstavu "Persona" u režiji Stevana Bodrože po motivima scenarija Ingmara Bergmana nastale u koprodukciji JU Centar za djelatnosti kulture

"Vojislav Bulatović Strunjo" Bijelo Polje i Alternativne teatarske kompanije ATAK, kao i projekat predstave "Values of Europe" u režiji Petra Pejakovića, premijerno izvedena u sali Senata Humboldt Univerziteta u Berlinu. Izvan pozorišne umjetnosti izuzetno važna referenca je i produkcija izložbe radova studenata umjetničkih fakulteta sa Cetinja (FDU, MA i FLU) u okviru ART@CMS Montenegro projekta čiji je povod zvanično pristupanje Crne Gore 2017.g. u punopravno članstvo CMS-u, jednom od najvećih Large Hadron Colider (LHC) eksperimenata u CERN-u, unutar podprograma "Art at CERN".

Naučne, stručne i umjetničke reference kandidata potvrđene su i značajnim javnim funkcijama (članstvo u Savjetima Crnogorskog narodnog pozorišta i Filmskog centra Crne Gore) i participacijom unutar sistema kulture Crne Gore kroz različite stručne komisije na nacionalnom i lokalnom nivou.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Pedagoški rad kandidata dr Edina Jašarovića sadržajan je i višestruko potvrđen kako na matičnom fakultetu, tako i kroz nastavni proces unutar sistema Univerziteta Crne Gore, na Fakultetu likovnih umjetnosti, Fakultetu političkih nauka i Muzičkoj akademiji. Nakon uspješnog statusa saradnika u nastavi i izbora u prvo akademsko zvanje docenta, kandidat je posvećeno, sadržajno i inovativno učestvovao u razvoju i unapređenju kvaliteta nastave na Fakultetu dramskih umjetnosti ne samo kao predavač, već i u funkciji prodekana i dekana fakulteta. To potvrđuje ocjena Vijeća fakulteta za pedagoški rad, rezultati studentskih anketa, kao i priznanje Univerziteta Crne Gore za postignute rezultate i doprinos razvoju naučno-istraživačke, umjetničke i stručne djelatnosti na Fakultetu dramskih umjetnosti u toku 2018. godine.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	12		17,8	18		22,6
2. UMJETNIČKI RAD	18		48,2	25		61,5
3. PEDAGOSKI RAD	0		0	9		21
UKUPNO	30		66	52		105,1

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Na osnovu svih navedenih elemenata u izvještaju i posebno izdvojenih referenci u polju naučnoistraživačke i umjetničke djelatnosti kandidata uz isticanje interdisciplinarnosti kao ostvarenog kvaliteta, kao i pregleda i verifikacije bodova zaključujem da docent dr Edin Jašarović ispunjava uslove i kriterijume Savjeta za visoko obrazovanje za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora za oblast Menadžment u kulturi na Fakultetu dramskih umjetnosti Univerziteta Crne Gore i predlažem Naučnom odboru i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Edina Jašarovića izabere u akademsko zvanje vanrednog profesora za predmetnu oblast.

RECENZENT

mr Janko Ljumović, vanr. prof
Fakultet dramskih umjetnosti,
Univerzitet Crne Gore

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Film i medije** na Fakultetu dramskih umjetnosti na Cetinju.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 28.06.2021. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR VUK VUKOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Dr Vuk Vuković je rođen 22. jula 1986. godine u Dubrovniku (Hrvatska, SFRJ), a osnovnu školu i gimnaziju završio je u Herceg Novom. Osnovne studije na Fakultetu dramskih umjetnosti (Univerzitet umjetnosti, Beograd) upisao je 2005. godine, a 2009. godine diplomirao radom Internet radio kao novi globalni medij i tako stekao zvanje diplomiranog producenta u pozorištu, radiju i kulturi. Zvanje doktor nauka – umjetnosti i mediji stekao je na istom fakultetu 2016. Godine odbranivši doktorsku disertaciju pod nazivom Društveni mediji: uticaj novih tehnologija na upravljanje komunikacijama. Dobitnik je nagrade Arhont (2009) Fakulteta dramskih umjetnosti za inovativnu ideju i uspješnu realizaciju projekta pokretanja internet radija.

U profesionalnoj karijeri, saradivao je kao autor, producent i/ili saradnik sa više nacionalnih i lokalnih medija, kao i sa institucijama kulture i umjetnosti (Nacionalna kancelarija za UNESCO; Filmski festival Herceg Novi – Montenegro Film Festival; HercegNovosko pozorište; Međunarodni sajam knjiga Trg od knjige; Festival internacionalnog studentskog teatra; Radio Beograd; Radio Crne Gore...). Bio je član Nacionalnog tima za reformu visokog obrazovanja (Higher Education Reform Experts: National Erasmus+ Office, EU Delegations and the EACEA, 2014-2017) i učestvovao u seminarima i studijskim posjetama univerzitetima u Španiji (Universitat de Barcelona), Estoniji (Tallinna Ülikool), Srbiji (Univerzitet u Novom Sadu), Njemačkoj (Technische Universität Berlin)... Kao ekspert Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (AKOKVO, Crna Gora) i kao inostrani recenzent pri Nacionalnom tijelu za akreditaciju i provjeru kvaliteta u visokom obrazovanju (Srbija), evaluirao je studijske programe u obrazovano-naučnom polju umjetnosti i društveno-humanističkih nauka. Anagažovan je kao konsultant IREXa (The International Research & Exchanges Board) za oblast medijske

pismenosti u Crnoj Gori, a recenzirao je stručne sektorske izvještaje, naučne radove i monografije.

Podaci o radnim mjestima i izborima u zvanje

Od akademske 2009/2010. godine je angažovan na cetinjskom Fakultetu dramskih umjetnosti – prvo kao honorarni saradnik, potom kao saradnik u nastavi, da bi mu od 2012. godine, na osnovu Eksternog oglasa Univerziteta Crne Gore bila povjerena i nastava na predmetima Radio produkcija i Savremena radio produkcija.

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore (br. 03-77 od 12.01.2017. godine) izabran je u zvanje docenta za oblast Medijska produkcija na Fakultetu dramskih umjetnosti i nematičnim fakultetima. Od tada je na

osnovnim, specijalističkim i master studijama, po starom i reformisanom programu, predavao ili predaje predmete: Radio produkcija, Savremena radio produkcija, Produkcija digitalnih/interaktivnih medija, odnosno Produkcija u digitalnim i novim medijima, Produkcija u savremenim audio-vizuelnim medijima, Komunikologija, Teorija medija, Medijska kultura. Predaje i na Fakultetu političkih nauka (predmeti: Digitalna kultura, Online produkcija) i Fakultetu likovnih umjetnosti (predmet: Teorija i estetika medija). U studijskoj 2017/18. godini, bio je prodekan za nastavu. Član je Uređivačke komisije na Fakultetu dramskih umjetnosti, član Komisije za postdiplomske studije i predsjednik Komisije za međunarodnu mobilnost studenata na Fakultetu dramskih umjetnosti.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

2. UMJETNIČKA DJELATNOST			
U1			
U 1.2 Premijerno izvođenje/prikazivanje umjetničkog djela u zemlji, sa objavljenom kritikom (djelo od izuzetnog nacionalnog značaja)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vuk Vuković, programski producent, Hercegovačke aprilske pozorišne svečanosti 2020 – <i>Migracije: festival radio drame</i> , 15-30. april 2021. Emitovanje: Radio Crne Gore, Radio Krš, Radio Herceg Novi, 15-30. april 2020. ISBN: 978-9940-790-00-4; 978-9940-790-01-1	do 10	5
U2			
U 2.2 Premijerno izvođenje/prikazivanje umjetničkog djela na nacionalnim festivalima, smotrama, manifestacijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
2.	Vuk Vuković, programski producent, Hercegovačke aprilske pozorišne svečanosti 2021 – <i>Priča i pričanje: festival radio drame</i> , 19-30. april 2021. Emitovanje: Radio Crne Gore, Radio Krš, Radio Herceg Novi, Radio Jadran, Radio Homer, Internet radio Feniks	do 5	5
3.	Vuk Vuković, autor i producent, <i>UNESCO World Radio Day 2021: NOVI SVIJET – NOVI RADIO</i> , 10 radijskih minijatura, Fakultet dramskih umjetnosti i Nacionalna kancelarija za UNESCO, 13.02.2021. Emitovanje: Radio Crne Gore, Radio Budva, Radio Tivat, Radio Herceg Novi, Radio Berane, Radio Kolašin, Radio Krš, Radio Titograd, Radio Homer	do 5	5
4.	Vuk Vuković, producent, podcast <i>Iza tvog ekrana</i> , druga sezona, 12 epizoda, Radio Aparat (https://www.radioaparat.com/), I-0026, Srbija, 8. mart – 28. jun 2020. godina	do 5	5
5.	Vuk Vuković, producent, <i>interaktivna multimedijalna izložba Earthquake Montenegro – Medijska arheologija</i> , www.bokanews.me , 1-31. decembar 2019. Izložba je drugi dio projekta <i>earthquakeMNE</i> , podržanog na konkursu Ministarstva kulture Crne Gore, u okviru programa Kreativna Crna Gora: Identitet, imidž, promocija.	do 5	5
6.	Vuk Vuković, producent, <i>interaktivna multimedijalna izložba Earthquake Montenegro ili Iskušavanje sjećanja</i> (fotografije Milivoje Jugin), Hercegovačke aprilske pozorišne svečanosti, Herceg Novi, 15-25. april 2019. Izložba je prvi dio projekta <i>earthquakeMNE</i> , podržanog na konkursu Ministarstva kulture Crne Gore, u okviru programa Kreativna Crna Gora: Identitet, imidž, promocija.	do 5	5
7.	Vuk Vuković, autor i producent, radio-esej <i>Alternativna istorija medija: šta je radio mogao biti?</i> , Interdisciplinarni simpozijum Filozofija medija: mediji i alternativa, Jagodina (Srbija), 6-8. septembar 2017.	do 5	1
U3			
U 3.1 Ponovljeno izvođenje/prikazivanje autorskog umjetničkog djela u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA

8.	Vuk Vuković, autor i producent projekta <i>earthquakeMNE</i> , kolektivna izložba proizvoda kreativnih industrija Crne Gore, Dani Crne Gore u Zagrebu – Kreativna Crna Gora, Europski dom u Zagrebu, 5-13.02.2019.	do 5	3
U 3.2 Ponovljeno izvođenje/prikazivanje autorskog umjetničkog djela u zemlji		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
9.	Vuk Vuković, programski producent , Hercegovačke aprilske pozorišne svečanosti 2020 – Migracije: <i>festival radio drame</i> , Internet radio Feniks, Savez slijepih Crne Gore, 26. maj – 6. jun 2020. ISBN: 978-9940-790-00-4; 978-9940-790-01-1	do 3	3
10.	Vuk Vuković, autor i producent projekta <i>earthquakeMNE</i> , izložba radova „Kreativna Crna Gora“, Podgorica, 8.10.2019. godine.	do 3	1
11.	Vuk Vuković, autor i producent projekta <i>earthquakeMNE</i> , izložba radova „Kreativna Crna Gora“, Udruženje likovnih umjetnika Crne Gore – Umjetnički paviljon, Podgorica, 22.05. – 8.06.2019.	do 3	1
12.	Vuk Vuković, producent , autorska emisija <i>Radio spašava živote</i> (premijera: 2016), Program povodom obilježavanja 40 godina od osnivanja javnog emitera, Javni radio difuzni servis Radio Televizija Herceg Novi, 17.04.2019. godine;	do 3	3
13.	Vuk Vuković, producent , autorska emisija <i>Haps u etru</i> (premijera: 2012), Program povodom obilježavanja 40 godina od osnivanja javnog emitera, Javni radio difuzni servis Radio Televizija Herceg Novi, 17.04.2019. godine;	do 3	3
U 5			
U 5.1 Vođenje umjetničkih projekata, festivala i seminara		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
14.	Vuk Vuković, predsjednik Savjeta Javnog radio difuznog servisa Radio Televizija Herceg Novi, 2014-2019. godina	do 4	4
15.	Vuk Vuković, seminar <i>Multikulturalnost i medijski dijalog</i> , Fondacija Ana Lind, Centar savremene umjetnosti, Podgorica, 26. 05. 2017.	do 4	2
16.	Vuk Vuković, moderator , <i>UNESCO Conference Cultural Diversity as a Driver of Social Development</i> (session: <i>Cultural Diversity – Between Policy and Practise</i>), Nacionalna Komisija za UNESCO i Ministarstvo kulture, Podgorica, 24-25. 03. 2017.	do 4	2
17.	Vuk Vuković, producent , okrugli sto <i>Montenegro World Radio Day</i> , Ministarstvo kulture i Crnogorska nacionalna komisija za UNESCO, 13.01.2017.	do 4	4
U 5.2 Učešće u radu žirija, selektorskoj komisiji, umjetničkom savjetu na takmičenjima, konkursima, manifestacijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
18.	Vuk Vuković , The International Research & Exchanges Board – IREX, local expert – consultant on L2D media literacy Montenegro program, https://www.irex.org/	do 4	4
19.	Vuk Vuković, član ekspertske komisije za evaluaciju izvještaja Media Pluralism Monitor (MPM) https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/media-pluralism-monitor-mpm , Centre for Media Pluralism and Media Freedom at the European University Institute (cmpf.eui.eu), 2021. godina	do 4	4
20.	Vuk Vuković, recenzent nacionalnog izvještaja <i>Indikator nivoa medijskih sloboda i bezbjednosti novinara 2020: MONTENEGRO</i> , https://safejournalists.net , uz podršku Evropske komisije, 2021. godina	do 4	4
21.	Vuk Vuković, Komisija za obradu, vrednovanje i selekciju projekata prijavljenih na konkurs u oblasti Razvoj kulture na sjeveru Crne Gore, 2017. i 2018. godina	do 4	4
22.	Vuk Vuković, član Komisije za raspodjelu sredstava za izdavačku djelatnost Opštine Herceg Novi, 2017-2019. godina Vuk Vuković, član Komisije za raspodjelu sredstava za izdavačku djelatnost Opštine Herceg Novi, 2020-2022. godina	do 4	2
23.	Vuk Vuković, predsjednik Žirija za dodjelu nagrada 51. Hercegovačkog zimskog salona, februar/mart MMXVIII (ISBN: 978-9940-628-07-9)	do 4	4

U 6			
U 6.2 Objavljena stručna monografija ili stručna knjiga u zemlji		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
24.	Vuković, Vuk. <i>Društveni mediji i upravljanje komunikacijama</i> , Cetinje: Fakultet dramskih umjetnosti, 2019. godina. ISBN: 978-86-907247-5-8 Akademska promocija: International conference <i>New Horizons of Culture, Arts and Media in the Digital Environment</i> , Faculty of Dramatic Arts, University of Arts, Belgrade, 13.09.2019.	do 5	5
25.	Vuković, Vuk; Ljumović, Janko; Kovačević, Milina. <i>Smjernice za Program razvoja kulture – Quidelines for Programme of Culture Development</i> . Herceg Novi: Opština Herceg Novi. ISBN: 978-86-908195-4-6.	do 5	3
U 7			
U 7.1 Objavljeni umjetničko-istraživački radovi u časopisima i publikacijama u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
26.	Vuković, Vuk. 2020. <i>Filozofija medija i Rat svjetova: književnost, radio, film</i> . U: Grujić, Marija i Olah, Kristijan. <i>Film i književnost: zbornik radova</i> . Beograd: Institut za književnost i umetnost. 415-430. ISBN: 978-86-7095-272-0	do 2	2
27.	Vuković, Vuk. 2020. <i>Refleksivno razumijevanje jezika online medija i podcast produkcije</i> (prikaz knjige: Ana Martinoli, <i>Prvih 15 godina podcastinga – od eksperimenta do održivog medijskog biznis modela</i> , Beograd: Fakultet dramskih umjetnosti, Institut za pozorište, film, radio i televiziju, 2020). Zbornik radova Fakulteta dramskih umjetnosti. Beograd: Institut za pozorište, film, radio i televiziju FDU. 187-192. ISBN: 1450-5681.	do 2	1
28.	Vuković, Vuk. 2019. <i>Logika tržišta i autonomija pozorišta u savremenom svetu</i> (prikaz knjige: Vlatko Ilić, <i>Savremeno pozorište: estetsko iskustvo i prestupničke prakse</i> , Novi Sad: Sterijino pozorje, 2018). Zbornik radova Fakulteta dramskih umjetnosti. Beograd: Institut za pozorište, film, radio i televiziju FDU. 167-172. ISBN: 1450-5681.	do 2	1
29.	Vuković, Vuk. 2019. <i>Filozofija (medijske) distopije: društveni život između sluškinjine priče i Crnog ogledala</i> . In medias res : časopis filozofije medija, 6(10), 2219-2229. ISSN 1848-6304. (Index: Erih plus; Index Copernicus; DOAJ; CEEOL.)	do 2	2
30.	Vuković, Vuk. 2018. „Čitanje“ savremenog grada (prikaz knjige: Vera Backović, <i>Džentriifikacija kao socioprostorni fenomen savremenog grada</i> , Beograd: Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta, 2016). Zbornik radova Fakulteta dramskih umjetnosti. Beograd: Institut za pozorište, film, radio i televiziju FDU. 207-210. ISBN: 1450-5681.	do 2	1
31.	Vuković, Vuk. 2017. <i>Medijska kultura i civilizacija slike: ka produkciji konteksta</i> . Zbornik radova Fakulteta dramskih umjetnosti. Beograd: Institut za pozorište, film, radio i televiziju FDU. 11-25. ISBN: 1450-5681.	do 2	2
32.	Vuković, Vuk. 2017. <i>Aura vs. harizma: estetsko-etička pitanja identiteta u doba društvenih medija</i> . Homo aestheticus. Beograd: Estetičko društvo Srbije. 285-301. ISBN: 978-86-920749-2-9.	do 2	2
33.	Vuković, Vuk. 2017. <i>Supermoć i strategije medija: kako pričamo bajke danas?</i> . In medias res : časopis filozofije medija, 6(10), 1567-1583. ISSN 1848-6304. (Index: Erih plus; Index Copernicus; DOAJ; CEEOL.)	do 2	2
34.	Vuković, Vuk. 2016. <i>Prikaz knjige „Pozorište u kontekstu... I ne samo pozorište“</i> . Scena 3-4/2016: časopis za pozorišnu umetnosti. 210-2011. ISSN: 0036-5734	do 2	1
U 7.2 Objavljeni umjetničko-istraživački radovi u časopisima i publikacijama u zemlji		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA

35.	Vuković, Vuk. 2019. <i>Potentnost umjetničkih praksi prostoru digitalnih medija</i> . U: Ljumović, Janko. <i>Moć kulture – multikulturalizam i savremene umjetničke prakse</i> . Pogorica: Fondacija Konrad Adenauer. 55-63. ISBN: 978-9940-9970-1-4. Vuković, Vuk. 2019. <i>Einfluss von künstlerischer Praxis im Bereich digitaler Medien</i> . U: <i>Macht der Kultur – Multikulturalismus und zeitgenössische Kunstpraktiken</i> . Podgorica: Konrad-Adenauer-Stiftung. 62-71. ISBN: 978-9940-9970-1-4.	do 4	4
36.	Vuković, Vuk. 2016. <i>Identitet kao kreativna interakcija: Promocija Crne Gore u novim medijima</i> . U: Vojvodić, Radmila i Ljumović, Janko. <i>Crnogorske studije kulture i identiteta</i> . Cetinje: Fakultet dramskih umjetnosti. 107-134. ISBN: 978-86-907247-3-4.	do 4	4

3 KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

1. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Udžbenici			
P1 Univerzitetski udžbenik koji se koristi u inostranstvu (uz potvrdu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vuković, Vuk. <i>Društveni mediji i upravljanje komunikacijama</i> , Cetinje: Fakultet dramskih umjetnosti, 2019. godina. ISBN: 978-86-907247-5-8 1. Univerzitet umetnosti u Beogradu, Fakultet dramskih umetnosti , predmeti: <i>Menadžment elektronskih medija</i> (osnovne studije), <i>Teorija i praksa digitalnih medija</i> (master studije), <i>Savremeni menadžment elektronskih medija</i> (doktorske studije); 2. Univerzitet Singidunum u Beogradu, Fakultet za medije i komunikacije , predmeti: <i>Transmedia storytelling</i> (osnovne studije), <i>Moć pripovedanja u medijima: adaptacija, remake, transformacija, narativ</i> (master studije); 3. Hrvatsko katoličko sveučilište, Odjel za komunikologiju , predmet: <i>Teorija medija</i> (preddiplomski sveučilišni studij) 4. Sveučilište u Dubrovniku, Odjel za komunikologiju , predmet: <i>Komunikološki aspekt medija</i> (diplomski sveučilišni studij)	8	8
P2 Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
2.	Vuković, Vuk. <i>Društveni mediji i upravljanje komunikacijama</i> , Cetinje: Fakultet dramskih umjetnosti, 2019. godina. ISBN: 978-86-907247-5-8 1. Univerzitet Crne Gore, Fakultet dramskih umjetnosti , obavezna literatura za prijemni ispit na studijski program <i>Film i mediji</i>	4	4
Gostujući profesor			
P8 Gostujući profesor na univerzitetima u okruženju koji nisu rangirani u prvih 500		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
3.	Univerzitet umetnosti u Beogradu, Fakultet dramskih umetnosti, master studije <i>Digitalna transformacija medija i kulture</i> , predmet <i>Digitalna transformacija medija i digitalnih dobara</i> (Odluka Senata UCG br. 03-4619/1 od 14.11.2020.)	2	2
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
4.	Duško Zaganjor, Sektor produkcije i uloga televizijskog producenta u savremenim televizijskim sistemima, odbranjen magistarski rad: 25.10.2018. godine	2	2
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA

5.	Igor Đuranović, <i>Tehnički aspekti internet radija i njihova primjena na model hotelske radio stanice</i> ; odbranjen specijalistički rad: 2.10.2020.	1	1
6.	Danilo Perišić, <i>Programsko-produkcionni aspekti neprofitnih radio emitera</i> , odbranjen specijalistički rad: 2.10.2020.	1	1
7.	Nemanja Popović, <i>Podkast produkcija – kreativna artikulacija i realizacija projekta „Uloga i scena“</i> , odbranjen specijalistički rad: 25. 9.2020. Dostupno na: www.spotify.com	1	1
8.	Iva Kasalica, Radio drama <i>1938</i> , odbranjen specijalistički rad: 1.11.2019. Premijera: <i>Radio Crne Gore</i> , 25.11.2019.	1	1
P12 Na osnovnim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
9.	Nemanja Popović, Serijal radio-drama <i>Autostop</i> , Fakultet dramskih umjetnosti, odbranjen završni rad: 5. 9. 2019.	0.5	0.5
10.	Iva Kasalica, Radio feature <i>The Art of Science</i> , Fakultet dramskih umjetnosti, odbranjen završni rad: 4. 9. 2018. Prezentovan: <i>The European Physical Society Conference on High Energy Physics (EPS-HEP)</i> u Gentu (10-17. jul 2019), u okviru izložbe <i>KASK/art@CMS</i> .	0.5	0,5
11.	Danilo Perišić, Kreativna produkcija projekta <i>Radio u pokretu</i> , Fakultet dramskih umjetnosti, odbranjen završni rad: 26. 8.2015.	0.5	0,5
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
12.	Odluka Vijeća Fakulteta dramskih umjetnosti – kvalitet nastave za prethodni izborni period	do 5	5
13.	Član komisija za ocjenu i odbranu specijalističkih, magistarskih i master radova (Fakultet dramskih umjetnosti, Fakultet političkih nauka i Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore); Član komisije za procjenu teme doktorske disertacije studenta doktorskih akademskih studija Teorija dramskih umetnosti, medija i kulture, Fakultet dramskih umetnosti, Univerzitet umetnosti u Beogradu	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. UMJETNIČKA DJELATNOST	36	53	109	133,8
2. PEDAGOŠKI RAD	13	13	31,5	31,5
UKUPNO	49	66	140,5	165,3

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu Uslova i kriterijuma za izbor u akademska zvanja - član 4 - kandidat Vuković, u pogledu stepena obrazovanja, ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora s obzirom na to da je diplomirani producent koji je na Fakultetu dramskih umetnosti Univerziteta umetnosti u Beogradu završio i osnovne i interdisciplinarne doktorske studije. Zvanje iz oblasti umetnosti i medija stekao je na Fakultetu dramskih umetnosti 2016. godine odbranivši doktorsku disertaciju pod nazivom *Društveni mediji: uticaj novih tehnologija na upravljanje komunikacijama* koja suštinski pripada polju medijskih studija i predmetima za koje se kandidat bira.

ANALIZA UMJETNIČKOG RADA (*Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom i umjetničkom radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri umjetnička djela za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor*)

Dr Vuk Vuković je, tokom svoje profesionalne karijere, kao autor, producent i/ili saradnik saradivao sa više nacionalnih i lokalnih medija, kao i sa institucijama kulture i umetnosti u zemlji i

inostranstvu. Angažovan je kao konsultant IREXa (*The International Research & Exchanges Board*) za oblast medijske pismenosti u Crnoj Gori, a recenzirao je važne stručne sektorske izveštaje, umetničke, stručne i naučne radove i monografije. Konkretno, kada je u pitanju aktivnost u okviru umetničke delatnosti, a u periodu od izbora u prethodno zvanje, kandidat Vuković navodi jednu referencu u kategoriji U1, šest u kategoriji U2, šest u kategoriji U3, deset u kategoriji U5, od kojih, kao tri najvažnije reference treba izdvojiti:

UNESCO World Radio Day 2021: NOVI SVIJET – NOVI RADIO, 10 radijskih minijatura, Fakultet dramskih umjetnosti i Nacionalna kancelarija za UNESCO, 13.02.2021. Emitovanje: Radio Crne Gore, Radio Budva, Radio Tivat, Radio Herceg Novi, Radio Berane, Radio Kolašin, Radio Krš, Radio Titograd, Radio Homer

Hercegovačke aprilske pozorišne svečanosti 2020. i 2021. godine. Emitovanje: Radio Crne Gore, Radio Krš, Radio Herceg Novi, Radio Jadran, Radio Homer, Internet radio Feniks

Ekspert - konsultant, The International Research & Exchanges Board – IREX, local expert – consultant on L2D media literacy Montenegro program, 2021.

Posebno je važno sagledati društveni trenutak u kom nastaju navedene umetničke reference, pa zaključiti da Vuk Vuković, u kontekstu savremene umetničke i kreativne produkcije, savladao prepreke pandemije i ponudio originalno rešenje, suprotstavljeno epidemiji otkazivanja kulturnih i umetničkih događaja, festivala i manifestacija u svetu. Kao programski producent realizovao je program Hercegovačkih aprilskih pozorišnih svečanosti 2020. i 2021. godine, uz emitovanje sadržaja u programu nacionalnih, lokalnih, javnih, komercijalnih i neprofitnih emitera čime je,

umetničkim sadržajem, objedinio medijski prostor Crne Gore. Iz dostupnih recenzija i kritika ove manifestacije, kao i *pressclipping*-a relevantnih medija, može se jasno videti da je ovaj događaj prevazišao granice Crne Gore, te afirmisao i radio kao umetnički medij, izvan opšteg konteksta informativne funkcije, zbog čega smatram da je reč o događaju međunarodnog karaktera, pogotovo uzimajući u obzir međunarodnu selekciju radio-drama.

Ova aktivnost ukazuje da kandidat Vuković uspešno kombinuje prisustvo i angažman u različitim umetničkim poljima, pokazujući svestranost, razumevanje umetničkih izraza i formi i, dodatno, aktivno učešće u razvijanju umetničke i medijske scene. Kao autor i producent potpisuje i brojna umetnička audio ostvarenja i čak dva serijala, što ukazuje na kreativnu posvećenost odabranom audio izrazu, ali i aktivan odgovor na savremene medijske trendove poput digitalizacije, konvergencije medija i prepoznavanje novih formi poput interaktivne multimedijalne izložbe ili podkasta. U prilog tome svedoči i činjenica da je upravo projekat *earthquakeMNE*, čiji je Vuković autor i producent, našao svoje mesto i na izložbi proizvoda kreativnih industrija Crne Gore (Dani Crne Gore u Zagrebu – Kreativna Crna Gora, Europski dom u Zagrebu, 2019). Imajući u vidu da je jedan od audio serijala (emitovan na devet radio stanica) nastao u saradnji Fakulteta dramskih umjetnosti i Nacionalne kancelarije za UNESCO, a povodom *UNESCO World Radio Day 2021*, ovaj angažman se može tretirati kao posebno dragocen iz perspektive međunarodnog umrežavanja i ostvarivanja partnerstava koja dugoročno mogu doprineti ne samo razvoju pojedinačnih predmeta, već i škole u celini. Međunarodni karakter ove manifestacije, čiji je titular UNESCO, stavio je i Crnu Goru na mapu zemalja koje istražuju autentičan odgovor na krizu radija kao medija. Dodatno, kao producent autorskih emisija Radio spašava živote i Haps u etru, emitovanih povodom obeležavanja 40 godina od osnivanja javnog emitera, Vuković pokazuje prepoznavanje kompleksnih funkcija umetničkih i medijskih sadržaja poput društvene odgovornosti, društvenog angažmana, mobilizacije i kulture sećanja, a činjenica da su ovi sadržaji emitovani upravo u programu javnog servisa svedoči o visokom umetničkom kvalitetu, te profesionalnim standardima produkcije.

S obzirom na kvalitet i kvantitet navedenih referenci u polju U 5.1 - Vođenje umjetničkih projekata, festivala i seminara - može se zaključiti da kandidat Vuković pokazuje visok leaderski kapacitet, viziju za dugoročni razvoj u polju umetnosti i medijske produkcije, visok stepen komunikacijskih veština, te želju za umrežavanjem i pokretanjem međunarodno značajnih oblika saradnje i razmene. Kada su u pitanju ostvareni rezultati u radu žirija, selektorskih komisija, umetničkih saveta (U 5.2) može se uočiti primarna orijentacija kandidata ka produkciji medijskih sadržaja, podsticanju diverziteta i medijskog pluralizma kroz osmišljavanje i realizaciju edukativnih sadržaja i programa, te kapacitet za uspešan rad u skladu sa internacionalnim profesionalnim standardima. Konačno, višegodišnji rad u okviru komisija za obradu, vrednovanje, selekciju i raspodelu sredstava javnih konkursa ukazuje na sposobnost kandidata za evaluaciju umetničkih sadržaja, širinu u poznavanju umetničke i medijske scene, te kapacitet za sagledavanje svih zahteva procedura namenjenih odgovornom razvijanju i unapređenju umetničke i medijske scene u Crnoj Gori.

Ovde posebno treba izdvojiti projekat *L2D Media Literacy Montenegro* program koji, pod pokroviteljstvom IREXa (The International Research & Exchanges Board) realizuje Institut za medije Crne Gore, a sve s obzirom na činjenicu da je Vuković prošao visoke selektorske kriterijume međunarodne organizacije IREX za eksperta u oblasti medijske pismenosti. Imajući u vidu da je obrazovanje o medijima i za medije prepoznato kao esencijalna aktivnost na putu sticanja političkih prava u savremenom društvu, te da je proces sticanja medijske pismenosti celoživotan, trajan i zahteva razvoj posebnih sposobnosti, kao i aktivnu primenu određenih veština, ova vrsta angažmana ima posebnu vrednost kako iz perspektive pedagoške karijere kandidata Vukovića, tako i profesionalne, producerske. Ova vrsta angažovanja pokazuje senzibilisanost kandidata zato specifične, nove odgovornosti obrazovanja, te procese i metode metode učenja i podsticanje usvajanja znanja koja su prilagođena realnosti, koja ohrabruju eksperiment, intervenciju i kombinovanje postojećeg - bilo da je reč o sadržaju ili formi nastavnog sadržaja i materijala.

Pored nesumnjivo zapaženog, kontinuiranog i autentičnog umetničkog angažmana, kandidat Vuk Vuković u periodu od poslednjeg izbora u zvanje beleži i jednako vredne rezultate u polju stručnog, umetničko-istraživačkog i teorijskog rada, što je od posebnog značaja za razvoj obrazovanja u polju umetnosti, umetničke i medijske produkcije. Sa čak 13 navedenih referenci u okviru kategorije U6 i U7, koje se kreću u rasponu od stručne

monografije, preko ko-autorskog rada na stručnom izdanju do autorskih radova objavljenih širom regiona, kandidat demonstrira kontinuirano praćenje najsavremenijih tema i teorijskih dilema u polju umetnosti, medija i produkcije sadržaja. Ovi radovi značajno doprinose korpusu obrazovnih, teorijskih radova koji ukazuju na sposobnost kandidata Vukovića da odabranim temama pristupa na interdisciplinarni način, analizirajući umetničke i medijske fenomene u kontekstu turbulentnog savremenog digitalnog tržišta, te novih uloga i mogućnosti publike.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (*Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja*)

Dr Vuković je bio član Nacionalnog tima za reformu visokog obrazovanja (*Higher Education Reform Experts: National Erasmus+ Office, EU Delegations and the EACEA, 2014-2017*) i učestvovala u seminarima i studijskim posjetama univerzitetima u Španiji (*Universitat de Barcelona*), Estoniji (*Tallinna Ülikool*), Srbiji (*Univerzitet u Novom Sadu*), Njemačkoj (*Technische Universität Berlin*)... Kao ekspert *Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja* (AKOKVO, Crna Gora) i kao inostrani recenzent pri *Nacionalnom telu za akreditaciju i proveru kvaliteta u visokom obrazovanju* (Srbija), evaluirao je studijske programe u obrazovanom polju umetnosti i društveno-humanističkih nauka. Već ovi podaci ukazuju na posvećenost radu u akademskom polju, želju za unapređenjem procesa obrazovanja i studijskih programa, što se direktno odražava i na kvalitet nastavnog rada i pedagoških sposobnosti.

Kada je u pitanju pedagoški rad kandidata Vukovića, na početku je neophodno naglasiti da se ova vrsta aktivnosti mora procenjivati uzimajući u obzir specifičnost, dinamičnost i interdisciplinarnost polja produkcije u kome se ona odvija. Kandidat Vuković u tom smislu pokazuje izvanredne rezultate upravo kontinuiranim usavršavanjem i unapređivanjem svojih znanja i veština, istovremeno prenoseći sve to u samu nastavu, rad sa studentima, te svoj umetnički i pedagoški rad.

O kvalitetu i značaju njegove monografije *Društveni mediji i upravljanje komunikacijama* (Cetinje: Fakultet dramskih umjetnosti, 2019. godina. ISBN: 978- 86-907247-5-8) govori činjenica da se kao univerzitetski udžbenik ona koristi ne samo u Crnoj Gori, već i u inostranstvu, na čak četiri (4) različita univerziteta, i to na dva nivoa studija - osnovnim i master. Još šire od toga, recenzentkinja koristi priliku da navede i da se autorski, umetničko-stručni i istraživački tekstovi kandidata Vukovića nalaze kao prilozi obaveznoj literaturi u predmetima iz oblasti *Teorije medija* i *Digitalnih medija* na Fakultetu dramskih umjetnosti Univerziteta umetnosti u Beogradu.

Relevantnost i kvalitet pedagoškog rada kandidata ogledaju se i kroz maksimalan broj bodova ostvaren u kategorijama Mentorstvo, na svim nivoima studija, kao i u kategoriji Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave.

Kao recenzentkinja koja ima direktan uvid u pedagoški rad kandidata, koristim priliku da istaknem i činjenicu da, kao gostujući predavač na master programu *Digitalna transformacija medija i kulture* (FDU, Beograd) dr Vuk Vuković predstavlja dragocen doprinos nastavi, pružajući uvid u najsavremenije trendove umetničke i medijske produkcije u digitalnom okruženju.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
2. UMJETNIČKI RAD		36	53		109	133,8
3. PEDAGOŠKI RAD		13	13		31,5	31,5
UKUPNO		49	66		140,5	165,3

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(*Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje*)

Imajući u vidu sve navedeno, kao i detaljan uvid u rezultate kandidata, dr Vuka Vukovića, njegovo obrazovanje, akademske

uspehe, umetnički i pedagoški rad, konstatujem da **zadovoljava sve uslove za izbor u zvanje vanredni profesor** propisane pravilnikom Uslova i kriterijuma za izbor u akademska zvanja, a koji navodi:

U zvanje vanredni profesor može biti izabrano lice koje ima:

- Najmanje 30 poena iz oblasti umjetničkog rada:

Kandidat dr Vuk Vuković je ostvario 36 bodova u oblasti umjetničkog rada od poslednjeg izbora u zvanje, a ukupno 53, od toga sa maksimalnim brojem bodova u čak 22 kategorije od predviđenih 36.

- Najmanje 15 bodova iz oblasti umjetničkog rada moraju biti realizovani kroz dvije reprezentativne i priznate reference u užoj umjetničkoj oblasti za koju se bira (kategorije U1 i U2):

Kandidat dr Vuk Vuković je u kategorijama U1 i U2 ostvario zbirno 31 bod kroz reprezentativne i priznate reference u užoj umjetničkoj oblasti za koju se bira, a od poslednjeg izbora u zvanje

- Najmanje 6 poena iz pedagoških sposobnosti, poslije izbora u zvanje docenta.

Kandidat dr Vuk Vuković je ostvario 31 bod u kategoriji pedagoških sposobnosti, sa maksimalnim brojem bodova u svim predviđenim kategorijama.

Na osnovu svega navedenog, sa zadovoljstvom preporučujem Veću Fakulteta dramskih umetnosti, Naučnom odboru Univerziteta Crne Gore, te posebno Senatu Univerziteta Crne Gore da kandidata dr Vuka Vukovića izabere u zvanje vanredni profesor za oblast Film i mediji.

RECENZENT

dr Ana Martinoli, red. prof.
Beograd

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

U pogledu ispunjenosti uslova neophodnog stepena obrazovanja za izbor u zvanje moguće je konstatovati da kandidat dr Vuk Vuković ispunjava sve kriterijume propisane pozitivnim regulatornim okvirom Zakona o visokom obrazovanju: doktorat nauka – umetnost i mediji, stečen na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu 2016. godine, odbranom disertacije *Društveni mediji: uticaj novih tehnologija na upravljanje komunikacijama*; visoko obrazovanje za umetničke predmete na fakultetu za dramsku umetnost – osnovne studije na Fakultetu dramskih umetnosti (Univerzitet umetnosti u Beogradu).

ANALIZA UMJETNIČKOG RADA (Rezime recezenta o naučnoistraživačkom i umjetničkom radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri umjetnička djela za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor

Dr Vuk Vuković se od završetka osnovnih studija 2009. godine na Katedri za menadžment i produkciju pozorišta, radija i kulture na Fakultetu dramskih umetnosti (Univerzitet umetnosti u Beogradu) kontinuirano i aktivno profesionalno bavi produkcijom delatnošću u više nacionalnih i lokalnih medija (Radio Crne Gore, Radio Beograd, Radio Herceg Novi i dr.), kao i u brojnim institucijama kulture i umetnosti (Nacionalna kancelarija za UNESCO, Filmski festival Herceg Novi – Montenegro Film Festival; Hercegovnsko pozorište; Međunarodni sajam knjiga *Trg od knjige*, Festival internacionalnog studentskog teatra i dr.).

Tokom svoje dosadašnje karijere, dr Vuk Vuković svestrano, zauzimajući više pozicija i uspešno se baveći autorskim radom i produkcijom raznovrsnih programskih sadržaja, stiče bogato profesionalno iskustvo i daje značajan umetnički doprinos, prvenstveno u oblasti radio stvaralaštva i interaktivnih multimedijalnih projekata.

Dr Vuk Vuković se veoma reprezentativno svrstava u generaciju talentovanih medijskih producenata koji se oporbavaju i dokazuju u kreiranju i produciranju različitih inovativnih formata.

U periodu od prethodnog izbora u zvanje posebno se izdvajaju sledeće umetničke reference:

– Programski producent, Hercegovnske aprilske pozorišne svečanosti 2020 – *Migracije: festival radio drame*, 15-30. april 2021. Emitovanje: Radio Crne Gore, Radio Krš, Radio Herceg Novi. ISBN: 978-9940-790-00-4; 978-9940-790-01-1

Autor i producent, *UNESCO World Radio Day 2021: NOVI SVIJET – NOVI RADIO*, 10 radijskih minijatura, Fakultet dramskih umetnosti i Nacionalna kancelarija za UNESCO, 13.02.2021. Emitovanje: Radio Crne Gore, Radio Budva, Radio Tivat, Radio Herceg Novi, Radio Berane, Radio Kolašin, Radio Krš, Radio Titograd, Radio Homer

Producent, podkast *Iza tvog ekrana*, druga sezona, 12 epizoda, Radio Aparat (<https://www.radioaparat.com>), I-0026, Srbija, 8. mart – 28. jun 2020. Delo predstavlja svojevrsno istraživanje tema digitano okruženja i novih medija u sve relevantnijoj programskoj audio formi podkasta.

Pored navedenih, važno je izdvojiti rad kandidata na poziciji producenta u okviru projekta interaktivnih multimedijalnih izložbi *Earthquake Montenegro – Medijska arheologija* (www.bokanews.me) decembra 2019. i *Earthquake Montenegro – iskušavanje sjećanja*, aprila 2019. u okviru projekta *earthquakeMNE*, podržanog na konkursu Ministarstva kulture Crne Gore, u okviru programa Kreativna Crna Gora: Identitet, imidž, promocija.

Nakon poslednjeg izbora u zvanje dr Vuk Vuković je ostvario 36 referenci iz oblasti umjetničkog rada koje se mogu okarakterisati kao veoma diversifikovane, aktuelne i relevantne. Podjednako se temeljno bavi kako autorskom i kreativnom, tako i operativnom dimenzijom medijske produkcije. Pored toga, dr Vuk Vuković ima u svom dosadašnjem radu brojne angažmane koji svedoče o konstantnom usavršavanju i inoviranju umjetničkih praksi u okviru složenih multidisciplinarnih projekata od nacionalnog i međunarodnog značaja. Takođe se ističe rad kolege Vukovića kao kompetentnog stručnjaka i konsultanta za oblast medijske pismenosti u digitalnom okruženju.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

U proces nastave na Fakultetu dramskih umetnosti dr Vuk Vuković je uključen neposredno nakon završenih osnovnih studija, što mu je dalo priliku da postepeno i temeljno stasava u dragoceno nastavnika koji je svoj pedagoški pristup počeo da oblikuje kao veoma mlad stručnjak, primenjujući savremen pristup koncipiranju i realizaciji studijskih programa. Od angažovanja u svojstvu honorarnog saradnika, potom saradnika u nastavi, već nakon samo tri godine, od 2012. godine mu je bila poverena i nastava na predmetima *Radio produkcija* i *Savremena radio produkcija*, što pokazuje visok nivo zrelosti i pripremljenosti za pedagoški rad sa studentima.

Od izbora u zvanje docenta za oblast *Medijska produkcija* (odluka Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-77 od 12.01.2017.) bio je angažovan u nastavi na čak 11 predmeta na osnovnim, specijalističkim i master studijama, po različitim programima (starom i reformisanom) na tri fakulteta: Fakultetu dramskih umetnosti (*Radio produkcija*, *Savremena radio produkcija*, *Produkcija digitalnih/interaktivnih medija*, odnosno *Produkcija u digitalnim i novim medijama*, *Produkcija u savremenim audio-vizuelnim medijama*, *Komunikologija*, *Teorija medija*, *Medijska kultura*), Fakultetu likovnih umetnosti (*Teorija i estetika medija*) i Fakultetu političkih nauka (*Digitalna kultura*, *Online produkcija*). Pregledom i analizom obimnog spiska i sadržaja predmeta koji su povereni dr Vuku Vukoviću, moguće je uvideti da je reč o višedimenzionalnom, kako teorijskom, tako i umetničko-istraživačkom pristupu visokom obrazovanju u oblasti produkcije medija. Kada se teorijska nastava harmonizuje sa iskustvom umetničke prakse i sistematizuje u okviru pedagoškog procesa, na način na koji to čini kolega Vuković, dobija se veoma vredan kvalitet sveobuhvatnosti koji je visoko vrednovan od strane studenata.

Ključni doprinos pedagoškog delatnosti Fakulteta dramskih umetnosti predstavlja knjiga dr Vuka Vukovića *Društveni mediji i upravljanje komunikacijama*, 2019. ISBN: 978-86-907247-5-8, koja ne samo da je udžbenik i obavezna literatura na ovom fakultetu, već se nalazi na listama univerzitetskih udžbenika koji se koriste u inostranstvu, i to na 4 fakulteta (Fakultet dramskih umetnosti, Univerziteta umetnosti u Beogradu, Fakultet za medije i komunikacije Univerziteta Singidunum u Beogradu, Odjel za komunikologiju Hrvatskog katoličkog sveučilišta i Odjel za

komunikologiju Sveučilišta u Dubrovniku). Kao istraživač fenomena koji se kontinuirano transformiše, dr Vuković veoma smelo i kompetentno vlada domenom komunikacije u novim društvenim medijima. Stoga je ovaj teorijski poduhvat veoma dragocen za proces akademske sistematizacije važne savremene teme koja je, poput mete koja se veoma brzo kreće, dostižna samo uz jasan koncept i metodološku preciznost, što i jeste odlika ovog udžbenika.

Dr Vuk Vuković je angažovan kao gostujući profesor na novom i atraktivnom master studijskom programu *Digitalna transformacija medija i kulture* na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu, za predmet *Digitalna transformacija medija i digitalnih dobara*. Ostvario je više mentorstava na različitim nivoima studija u vrednosti 7,5 bodova, nakon izbora u zvanje docenta. Ukupno u oblasti pedagoškog rada dr Vuk Vuković ima ostvarenih 31,5 bodova, što predstavlja izuzetan rezultat za prvi mandat u svojstvu nastavnika. Član je brojnih komisija za ocenu i odbranu specijalističkih, magistarskih i master radova na tri fakulteta (Fakultet dramskih umjetnosti, Fakultet političkih nauka i Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore).

Pored toga, neophodno je istaći da dr Vuk Vuković daje veoma značajan doprinos akademskoj i široj zajednici kroz angažovanje u nacionalnim i međunarodnim naučnim, umjetničkim i stručnim organizacijama, kao i insitucijama od javnog značaja – bio je član Nacionalnog tima za reformu visokog obrazovanja (Higher Education Reform Experts: National Erasmus+), ekspert Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja (AKOKVO, Crna Gora), inostrani recenzent pri Nacionalnom telu za akreditaciju i proveru kvaliteta u visokom obrazovanju (NAT, Srbija). Evaluirao je studijske programe u obrazovno-naučnom polju umetnosti i društveno-humanističkih nauka. Angažovan je kao konsultant IREX-a (The International Research & Exchanges Board) za oblast medijske pismenosti u Crnoj Gori, a recenzirao je stručne sektorske izveštaje, naučne radove i monografije. Na svom fakultetu uzima učešća u radu Uređivačke komisije, kao i Komisije za poslediplomske studije, a predsednik je Komisije za međunarodnu mobilnost studenata.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
2. UMJETNIČKI RAD	17	36	53	24,8	109	133,8
3. PEDAGOŠKI RAD		13	13		31,5	31,5
UKUPNO	17	49	66		140,5	165,3

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Na osnovu uvida u priloženi konkursni materijal, kao i svega prethodno izloženog u analizama umjetničkog rada i pedagoške osposobljenosti, verifikacijom kvantitativnih pokazatelja ispunjenosti uslova za izbor u akademsko zvanje predviđenih Zakonom o visokom obrazovanju, sa zadovoljstvom konstatujem da su ispunjeni svi propisani uslovi za izbor i **predlažem da kandidat doc. dr Vuk Vuković bude izabran u akademsko zvanje vanrednog profesora za oblast Film i mediji** na Univerzitetu Crne Gore – Fakultetu dramskih umjetnosti.

RECENZENT

mr Vanja Šibalić, vanr. prof.
Beograd

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Uvidom u priloženu, obimnu i detaljnu dokumentaciju evidentan je visoki stepen obrazovanja koji je postigao kandidat. Kandidat je diplomirao u užem polju radio produkcije (*Internet radio kao novi globalni medij*) na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu gdje je odbranom doktorske disertacije na temu *Društveni mediji: uticaj novih tehnologija na upravljanje komunikacijama* stekao titulu doktora nauka u oblasti umjetnosti i medija.

ANALIZA UMJETNIČKOG RADA (Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom i umjetničkom radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri umjetnička djela za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor

U proteklih pet godina, od izbora u zvanje docenta na Fakultetu dramskih umjetnosti Univerziteta Crne Gore dr Vuk Vuković nastavio je sa istraživanjem savremene medijske produkcije. Pri tom, dr Vuković je posebnu pažnju posvetio manje zastupljenim, ali i formama koje prevazilaze granice jednog medija, već se prelivaju iz jednog u drugi, kreirajući poseban efekat, ali i postižući osoben umjetnički rezultat, u skladu sa svijetom promjena u kojem živimo. Na osnovu tako definisanog okvira njegovog djelovanja, može se zaključiti da kolega Vuković umjetnički istražuje odnos tradicionalnih i novih medija, te svoj producerski rad artikuliše u domenu njihovih konvergentnih potencijala.

Tokom 2020. i 2021. godine, Vuković je bio angažovan kao programski producent Hercegovskih aprilskih pozorišnih svečanosti (U1 i U2) koje je od pozorišne manifestacije transformisao u festival radio-drame. Njegova zamisao „migracija“ od teatra ka radiju kao umjetničkom mediju prvobitno je realizovana na Radiju Crne Gore kao nacionalnom javnom emiteru, Radio Herceg Novom kao lokalnom javnom emiteru i studentskom radiju Krš kao komercijalnom emiteru, a potom na šest različitih radio i internet-radio stanica, što bi se moglo smatrati i pojedinačnim referencama. Ovo radiofonsko istraživanje objedinilo je produkcijske strategije imanentne organizaciji (pozorišnih) festivala, ali i one koje su karakteristične za medijsku produkciju, o čemu svjedoči i zavidna medijska vidljivost ovog projekta. Na fonu medijske konvergencije je i serijal „Iza tvog ekrana“ (U2.2 – iako je riječ o referenci izvan Crne Gore), podcast projekat koji je Vuković producirao istražujući nove izazove audio produkcije. Teme digitalnog i virtuelnog svijeta, tehnološka dostignuća, uticaji i efekti, fenomeni savremenog svijeta medija – osnov su za produkciono istraživanje autentične, nezavisne medijske forme, njenih konvencija, stila i načina komunikacije sa publikom, a sa sigurnošću se može tvrditi da je, u konkretnom, riječ o uspostavljanju visokih produkcionih standarda u ovoj, kod nas nedovoljno afirmisanoj oblasti. Pored niza audio formata kojima je uspio da poveže i umreži radijsku scenu Crne Gore (valja *ad hoc* pomenuti i serijal povodom UNESCO manifestacije posvećene radiju), posebno se ističe nekonvencionalni projekat Earthquake Montenegro (U2.2) kojim je autor, u formi interaktivne multimedijalne izložbe, na izuzetno upečatljiv i lucidan način kroz cross-medijski pristup istraživao traumatični događaj. Medijska konvergencija je ovdje omogućila autoru da transponuje fotografsko sjećanje iz tradicionalnog medija dokumentarne fotografije u polje digitalne kulture – kroz QR kodove kao novi standard digitalne komunikacije. Koristeći nove medije kao kanal kreativne komunikacije, Vuk Vuković ujedno komunicira s onima koji su faktički mlađi od umjetničkog materijala koji je prezentovan (premijerno prikazane fotografije zemljotresa, arhivski audio materijal, naslovnice vodećih štampanih medija, its.) čime se, suštinski, na razvoj publike, kao produkcionu kategoriju, djeluje dvojako – mijenja se i prilagođava jezik (novih) medija, te čuva kolektivno sjećanje.

Dr Vuk Vuković je, u oblasti za koju se bira, prepoznat i po drugim referencama koje se, načelno, mogu klasifikovati u dvije grupe: stručno-umjetnički rad i teorijski rad. Treba istaći da je, u petogodišnjem mandatu, bio predsjednik Savjeta Javnog radio difuznog servisa Radio Televizija Herceg Novi (i koordinisao značajnim nadležnostima Savjeta shodno Zakonu o elektronskim medijima), učestvovao u velikom broju projekata, bio rukovodilac seminara i okruglih stolova, saradivao sa međunarodnim institucijama, učestvovao u raznim istraživanjima koja prevazilaze

granice naše zemlje, što sve govori u prilog multidisciplinarnih kompetencija kandidata, ali i slojevitosti profesije producenta. Ostao je, prije svega, odan radijskoj produkciji kao glavnoj profesionalnoj opsesiji, ali je proširio svoje polje djelovanja, a posebno bih istakao da je kandidat prepoznat ne samo kao rukovodilac projekata, već i njihov autor i glavni pokretač. Dr Vuk Vuković svojim znanjem i producentским pristupom, ali i etičkim nastupom predstavlja jedinstvenog, uglednog poslenika naše specifične profesije.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Studentske ankete, kao i ukupni rad dr Vukovića potvrđuju opšti utisak o angažmanu na Fakultetu dramskih umjetnosti – onaj da se radi o predavaču koji postavlja visoke standarde i postiže izuzetne rezultate. Kandidat vlada kako znanjima iz oblasti umjetničke produkcije, tako i iz oblasti teorijskog istraživanja i to doprinosi osobenoj sistematičnosti u pristupu rada sa studentima. Uz činjenicu da predaje na tri fakulteta Univerziteta Crne Gore, treba istaći dr Vuković postiže izuzetne rezultate u radu sa studentima na svim nivoima obrazovanja, a posebno se ističe njegovo mentorstvo na specijalističkim i master radovima, što potvrđuje i njegovu rijetku posvećenost uspjesima studenata. Valja istaći da je studija dr Vuka Vukovića “Društveni medijii upravljanje komunikacijama” obavezno štivo kako na matičnom, tako i na fakultetima u regionu, što predstavlja posebnu potvrdu njegovog pedagoškog rada.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
2. UMJETNIČKI RAD		36	53		109	133,8
3. PEDAGOŠKI RAD		13	13		31,5	31,5
UKUPNO		49	66		140,5	165,3

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Na osnovu priložene dokumentacije i kvalitativne analize referenci dr Vuka Vukovića, sa zadovoljstvom i uvjerenjem predlažem dr Vuka Vukovića za izbor u akademsko zvanje vanredni profesor, za predmete iz oblasti Film i mediji na Fakultetu dramskih umjetnosti i nematičnim fakultetima Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Vanr. prof. mr Sehad Čekić
Fakultet dramskih umjetnosti
Univerzitet Crne Gore

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Antička filozofija i teorija saznanja** na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu “Pobjeda” od 09.06.2021. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR DUŠAN IGNJATOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 12. 11. 1975. u Nikšiću, gdje završavam osnovnu školu i gimnaziju. Studije filozofije na Filozofskom fakultetu u Nikšiću (Odsjek za filozofiju) završio sam 2001. Nakon diplomiranja upisao sam poslijediplomske studije na Filozofskom fakultetu u Atini, Odsjeku za filozofiju, pedagogiju i psihologiju, gdje sam 2009. g. odbranio doktorsku disertaciju, sa temom: *Pojam duše u plotinovskoj i ranohrišćanskoj misli (H έννοια της ψυχής στην Πλωτινική και πρώιμη Χριστιανική διανόηση)*. Tokom studija na atinskom univerzitetu bio sam korisnik stipendije Ministarstva spoljnih poslova Republike Grčke (ΥΔΑΣ).

Član sam Međunarodnog udruženja za helensku filozofiju (IAGP), Društva filozofa Crne Gore i član uređivačkog odbora časopisa *Smisao* (ISSN 1800-962X).

Oblasti mog najužeg naučnog interesovanja su antička i ranovizantijska filozofija.

Od 2002–2003 bio sam angažovan kao honorarni saradnik u nastavi na predmetima Teorija saznanja i Etika na Odsjeku za filozofiju Filozofskog fakulteta u Nikšiću.

Od 2016–2021 angažovan sam kao gostujući profesor na predmetima Istorija filozofije od Talesa do Platona (Antička filozofija I) i Istorija filozofije od Aristotela do Boetija (Antička filozofija II) na Odsjeku za filozofiju Filozofskog fakulteta u Nikšiću.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M3 Monografija nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Игњатовић Д. <i>Пojам душе у платиновској и александријској ранохришћанској мисли (II–III вијека): Аспекти психологије Климента Александријског, Оригена и Плотина</i> , Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, Подгорица 2020, ISBN 978-9940-580-71-1 (367 страна)	4	4
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Ignjatović D. <i>Ontologija lijepoga: metafizički postulati plotinovske kalologije</i> , Filozofska istraživanja, 39/4 (2019), 893–905; ISSN 0351-4706 (Stampano izdanje); ISSN 1848-2309 (Online) https://doi.org/10.21464/fi39409	9	9

Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Игњатовић, Д. <i>Ранохришћанска тумачења I Сам 28: Јустин Мученик, Тертулијан и Ориген – есхатолошке перспективе, Теолошки погледи</i> , XLVIII, 3/2015, 523–548; ISSN (штампано издање): 0497–2597; ISSN (online): 2683–4057 https://teoloskispogledi.spc.rs/files/pdfs/2015/3/523-548.pdf	4	4
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Игњатовић Д. <i>Имагинација (φαντασία) и умјетничко стваралаштво код Плотина</i> , СМИСАО I/1-2 (2012), 31–38; ISSN1800-962X https://maticasrpskacg.org/wp-content/uploads/2018/08/%D0%A1%D0%9C%D0%98%D0%A1%D0%90%D0%9E-1-2.pdf	2	2
2.	Игњатовић Д. <i>Климентова критика грчке религиозне умјетности</i> , СМИСАО II/1 (2013), 77–90; ISSN1800-962X	2	2
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	PHILOTHEOS (ΦΙΛΟΘΕΟΣ), International Journal for Philosophy and Theology, ISSN 2620-0163 (online) – 3 recenzije - M. Stojanović, „Origen on the Relation between the Concepts Fides and Ratio“, <i>Philotheos</i> 18.2 (2018), 233–250 https://doi.org/10.5840/philotheos201818217 - D. Skliris, „Ambiguities in Plotinus’ Account of the Generation of the Intellect from the One“, <i>Philotheos</i> 19.1 (2019), 76–84 https://doi.org/10.5840/philotheos20191913 - P. Čičovački, „Leo Tolstoy on the Purpose of Art“, <i>Philotheos</i> 19.1 (2019), 116–124 https://doi.org/10.5840/philotheos20191916	0.5	1.5
2.	DHS-Društvene i humanističke studije, ISSN: 2490-3647 (online) - M. Karahasanović, „Leukipovo i Demokritovo poimanje praznine kao elementa Kosmosa“, DHS-Društvene i humanističke studije II (2017), 303–318 https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=559349	0.5	0.5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		9		23
2. UMJETNIČKI RAD		-		-
3. PEDAGOSKI RAD		-		-
UKUPNO		9		23

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Upoređujući konkursnu dokumentaciju kandidata dr Dušana Ignjatovića sa zahtjevima koje propisuju i nalažu Zakon o visokom obrazovanju Crne Gore, Statut Univerziteta Crne Gore i Pravila i Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja, ocjenjujem je dr Dušan Ignjatović ispunio sve uslove da učestvuje na konkursu za izbor u akademska zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Analiza naučno istraživačkog rada kandidata prikazuje se pregledom osnovnih rezultata i naučnog doprinosa njegove monografije i objavljenih radova u naučnim i stručnim časopisima. Od objavljenih radova posebno izdvajam sljedeće:

1. Monografija *Pojam duše u plotinovskoj i aleksandrijskoj*

ranohrišćanskoj misli (II-III vijeka): Aspekti psihologije Klimenta Aleksandrijskog, Origena i Plotina (Matica srpska: Društvo članova u Crnoj Gori: Podgorica 2020), predstavlja izuzetno vrijednu komparativnu istorijsko-filosofsku studiju koja nastoji da kroz analizu pojma duše ukaže na istorijske trendove, područja konsenzusa, sličnosti i razlike kod tri paradigmatična mislioca koji su obilježili epohu između 2. i 3. vijeka kako u paganskom, tako i u hrišćanskom duhovno-intelektualnom okviru. Kroz uporednu analizu učenja o duši Klimenta Aleksandrijskog, Origena i Plotina, koji pripadaju aleksandrijskom kulturnom miljeu, autor daje akribičan prikaz dramatičnog i plodonosnog susreta poznoantičke (novoplatonovske) i hrišćanske filozofije. Činjenica da nam je antika zavjerala mnogobrojne i raznolike koncepcije o duši svjedoči, po mišljenju kolege Ignjatovića, da interesovanje o ovoj temi nije bilo isključivo teorijsko. Helensko-rimski filozofi pokazuju da *psyche* nije važna samo za razumijevanje antičke filozofske antropologije, već da ona kao aktivni psihički činilac ima ključnu ulogu u sticanju znanja i podsticanja tjelesnih pokreta. S obzirom na ove funkcije duša je u antici bila povezana sa logikom, etikom, psihologijom, epistemologijom i drugim oblastima ljudskog duha. Istraživanje istorijskog narativa o duši, kod pomenutih filozofa, pokazuje, po mišljenju autora, da su pagani i hrišćani promišljali o srodnim temama, odgovarali na isti aspekt društvenih dešavanja, slušali jedni

druge, često uz oštre polemike. Zato se, smatra on, ovdje ne može govoriti o međusobnim uticajima u strogoj smislu te riječi, koliko o zajedničkom pripadanju istom misaonom diskursu, slušanju šta drugi govore, kako bi i mi, na tom primjeru i kroz dijalog, pronašli način da polemishemo o važnim egzistencijalno-duhovnim i/ili društveno-političkim temama. Uspješnom komparacijom struktura i procesa, autor sprovodi pojmovne analize na pažljiv, odmjeran, izbalansiran i nepristrasan način. Monografija kolege Ignjatovića značajna je i po tome što ona sadržajno i sistematski obuhvata i obrađuje autore i istorijski period u razvoju antičke filozofije, o kojima gotovo da i ne postoji stručna i udžbenička literatura na našem jeziku. Sa druge strane, ona pokazuje da antički uvidi o duši, bez obzira na to kom razdoblju antike pripadaju, nijesu prosto arheološki artefakti koji imaju samo muzejsku vrijednost i koji su naučno prevaziđeni, već da oni i danas imaju šta da nam kažu o prirodni duše / uma, njenoj ulozi u procesu saznanja, uticaju na praktični život, o jedinstvu i cjelovitosti ličnosti i sl. Smatramo da monografija kolege Ignjatovića daje značajan doprinos tumačenju prirode, strukture, dinamizma i ontologije pojma duše u ranohrišćanskoj i novoplatonovskoj filozofiji, što je ujedno od posebno važnosti za teme i oblast naučnog istraživanja kojima se autor bavi.

2. U članku „Имагинација (φαντασία) и умјетничко стваралаштво код Плотина“ (Смисао, I/1 (2012), 31–38), kandidat analizuje semantički pregnantan (i danas u vremenu imaginacije) veoma intrigantan pojam *phantasia* kod Plotina u kontekstu njegove psihologije i filozofije umjetnosti. Nakon uspješne evaluacije pojmovnog sadržaja i funkcija *phantasia*-e kod Platona i Aristotela autor ukazuje na kontekstualnu transformaciju epistemološke funkcije ovog pojma u Plotinovoј filozofiji, ovoga puta iz perspektive umjetničke, tj. stvaralačke imaginacije. Oslanjajući se na tekstualnu analizu kandidat pokazuje da je imaginacija, za Plotina, kognitivna sposobnost u kojoj se prelamaју čulno i umstveno, što za rezultat ima formiranje mentalnih slika ili jasnih utisaka. Kao takva, ova sposobnost povezana je sa sjećanjima, mnijenjima i rasuđivanjem, zbog čega *phantasia* postaje *locus* čovjekovog svjesnog života. Uprkos tome što ima značajnu ulogu u psihičkom životu, kao nužan uslov svakog svjesnog iskustva, *phantasia* takođe predstavlja i izvor umjetničke, odnosno stvaralačke imaginacije, što je i glavni predmet autorove analize. U radu je na akribičan i pojmovno artikulisan način prikazana transformacija Platonove teorije umjetnosti kao *mimesisa* u Plotinov dinamičniji i znatno kompleksniji model umjetničkog stvaralaštva. Za razliku od Platona, kao što dobro zapaža autor, imaginacija kod Plotina funkcioniše na više različitih nivoa; osim što formira predstave na nivou percepcije ona, takođe sintetiše slike na nivou dianoetičkog mišljenja i produkuje predstave na nivou neepistemološke stvarnosti. Ovakvim konceptom Plotin obezbjeđuje umjetniku neposredan pristup noetičkom svijetu i omogućava mu da taj svijet otjelotvori u čulnoj formi. Takvim tumačenjem Plotin pravi otklon od Platonove beskompromisne kritike mimetičkih umjetnosti, dajući umjetnosti jedno novo značenje, i uzdižući status umjetnika na nivo mikro-demijurga, čime se obnavlja prirodna bliskost čovjekovog uma sa vječnim idejama, ljepotom, istinom i dobrom.

3. Rad „Ontologija lijepoga: metafizički postulat plotinovske kalologije“, *Filozofska istraživanja*, 39/4 (2019), na tragu je prethodnog članka i bavi se Plotinovom teorijom lijepog, koja je fundamentalna za njegovu ontologiju i teoriju morala. U ovom radu autor argumentativno i metodološki utemeljeno daje preciznu analizu metafizičke, psihološke, etičke, kao i estetičke dimenziju Plotinove kalologije, ukazujući na njenu neodvojivost od duhovnog napredovanja i misticizma. Kolega Ignjatović dokazuje tezu, po našem mišljenju uvjerljivo, da je Plotinova teorija lijepog metafizički fundirana i da je potpuno integrirana u njegovu metafizičku teoriju o Jednom. Autorova analiza pokazuje da se u Plotinovoј filozofiji lijepog estetičko, etičko i gnoseološko preklapaju. Estetičko iskustvo postaje kako iskustvo samospoznaje, tako i iskustvo povratka ka našem instinskom, autentičnom sopstvu. Traganje za ljepotom vodi dušu „s one strane“ ideje, oblika i proporcije, ka bezobličnom istočniku svake konkretne forme – Jednom ili Dobru. Konačno, autor dokazuje da je Plotinova kalologija jednako važna kao i njegova ontologija, o čemu svjedoči i proširivanje sadržaja lijepog u nekoliko ključnih eoadskih rasprava.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidat dr Dušan Ignjatović je svoje pedagoško iskustvo sticao i kao saradnik u nastavi (na predmetima *Etika* i *Teorija saznanja*, 2002-2003), i kao honorarni predavač (a od 2016. do danas) na predmetima *Istorija filozofije od Talesa do Platona* /

Antička filozofija I i *Istorija filozofije od Aristotela do Boetija* / *Antička filozofija II* na Odsjeku/Studijskom programu za filozofiju Filozofskog fakulteta. U toku svog dosadašnjeg rada, koristeći najrelevantniju međunarodnu stručnu literaturu, kolega Ignjatović je pokazao visok nivo pedagoške osposobljenosti, posvećenosti i odgovornosti.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			9			23
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD						
UKUPNO			9			23

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Sve što smo do sada iznijeli i potvrdili ovom recenzijom, kako za naučno-istraživački, tako i za pedagoški rad dr Dušana Ignjatovića, bezuslovno upućuje na zaključak da navedeni kandidat ispunjava sve uslove i kriterijume koji su traženi Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja na Univerzitetu Crne Gore – za izbor u zvanje docenta. Zbog toga predlažem Vijeću Filozofskog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore da **doc. Dušana Ignjatovića izabere u zvanje docenta.**

RECENZENT

Prof. dr Bogoljub Šijaković
Filozofski fakultet, Nikšić

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat Dušan Ignjatović završio je 2001. godine studije filozofije na Filozofskom fakultetu u Nikšiću na Odsjeku za filozofiju. Nakon diplomiranja nastavlja poslijediplomske studije na Filozofskom fakultetu u Atini, Odsjeku za filozofiju, pedagogiju i psihologiju, gdje je 2009. g. odbranio doktorsku disertaciju, sa temom: Pojam duše u plotinovskoj i ranohrišćanskoj misli (H έννοια της ψυχής στην Πλωτινική και πρώιμη Χριστιανική διάνοηση). U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, kandidat dr Dušan Ignjatović ima odgovarajući stepen obrazovanja i ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje docenta.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Priložena dokumentacija o objavljenim radovima kolege Ignjatovića (is)postavlja teorijski inventar interesovanja za antičku misao na listu prioriteta filozofskog mišljenja. Kolega Ignjatović u svojim radovima snažno promovise osnovno interesovanje za antičku filozofiju i njenu sintetišuću (ne)moć za savremeno društvo. Nije ovdje riječ ni o kakvoj antičkoj filozofskoj dogmatizaciji već o otvorenosti filozofskog promišljanja bez uslovljavanja i preduvrđivanja u konstituišućem značenju antičke teorije za istoriju filozofije. Naročito je podsticajna u tom smislu monografija kolege Ignjatovića „*Pojam duše u plotinovskoj i aleksandrijskoj ranohrišćanskoj misli (II–III vijeka): Aspekti psihologije Klimenta Aleksandrijskog, Origena i Plotina*, Matica srpska; Društvo članova u Crnoj Gori, Podgorica 2020, koja predstavlja oglednu filozofsku studiju koja svojom akribičnošću, naučnom skrupuloznošću predstavlja ne samo reprezentivnu scientia animu već i udžbenički enhiridion odnosno rukovodnik koji se može uključiti u onaj korpus

neophodnih knjiga na svakoj katedri za filozofiju i psihologiju, ne samo kod nas. Dušan Ignjatović je ovom studijom pokazao kako su plodotvorne veze Atine i sa Atinom konstitutivne za svako buduće proučavanje i bavljenje filozofskim temama. Pogotovo je to važno za pitanje duše koje izmiče iz našeg vidokruga udaljujući nas od helenističke tačke oslonca naše civilizacije i njihove već sada skrivene mudrosti. Pojam duše smješten u helenističkom miljeu Aleksandrije u najznačajnijem evropskom susretu između filozofije i hrišćanske vjere predstavlja i najzahtjevniji period za izučavanje. Aleksandrija kao topos u kojoj je smješten narativ ovog izvanrednog rada Dušana Ignjatovića, stvorila je sopstveni mit u kultu knjige i sjećanja. Ovaj mit se nije toliko odnosio na moć, vjeru ili razum, već na znanje i sistematično njegovanje kulturnog sjećanja čovečanstva i posebno filozofski plodnog. U radu *Ontologija lijepoga: metafizički postulati plotinovske kalologije*, Filozofska istraživanja, 39/4 (2019), kolega Ignjatović se kreće po istim teorijskim filozofskim kordinatama razmravavajući hrabro i znalčki jedan od ključnih pojmova antike pojam ljepote i govora o njoj. Semantički bogat pojam kalos-a ovdje se kroz Plotinovo učenje analizuje u estetskoj, etičkoj i gnoseološkoj ravni ocrtavajući na taj način i granice ali i domene cijelog poznoantičkog mišljenja. Iako na prvi pogled rad *Ранохришћанска тумачења 1Сам 28: Јустин Мученик, Тертулијан и Ориген – есхатолошке перспективе*, Теолошки погледи, XLVIII, 3/2015, sugeriše drugačiju teorijsku orijentaciju kolege Ignjatovića, to je samo na prvi pogled tačno. Riječ je ipak o onom ključnom uvidu, koji su slijedili svi helenisti, da ranohrišćanska filozofska i teološka produkcija čini nastavak i gradi kontinuitet antičke filozofske misli. Naročito je to tačno za ovaj formativni period o kome je u radu riječ preko mislilaca kao što su Justin, Tertulijan i Origen u kojima su snažni ne samo kasnoantički filozofski impulsi već i cijela tradicija koja je epohalno prethodila. Rad *Имагинација (φαντασία) и умјетничко стваралаштво код Плотина, СМИСАО I/1-2 (2012)*, samo je još jedna potvrda kompetentnog i suverenog analitičkog mišljenja kolege Ignjatovića u ovoj zahtjevnoj ne samo temi već i okviru u kome je ona smještena.

Uzimajući u obzir prethodno navedeno i cijeneći ukupne naučnoistraživačke rezultate kandidata, zaključuje se da dr Dušan Ignjatović u potpunosti ispunjava kriterijume naučno-istraživačkog rada za izbor u zvanje docenta, a koji su definisani Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Dušan Ignjatović je od 2002. do 2003. godine angažovan kao honorarni saradnik u nastavi na predmetima Teorija saznanja i Etika na Odsjeku za filozofiju Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Univerziteta Crne Gore. Od 2016. do 2021. godine angažovan je kao gostujući profesor na predmetima Istorija filozofije od Talesa do Platona (Antička filozofija I) i Istorija filozofije od Aristotela do Boetija (Antička filozofija II) na Odsjeku za filozofiju Filozofskog fakulteta u Nikšiću.

U svom dosadašnjem radu pokazao je odgovornost, kompetentnost, savjesnost i veoma izražen smisao za pedagoški rad. Dr Dušan Ignjatović posjeduje sve nastavne kvalitete potrebne za jednu filopedagogiku koja instruktivno i podsticajno i mobilisuje djeluje na mlade kolege. Na osnovu prethodno navedenog, konstatujem da dr Dušan Ignjatović u potpunosti ispunjava kriterijume pedagoške osposobljenosti za izbor u akademsko zvanje shodno Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKIRAD			9			23
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD						
UKUPNO			9			23

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu detaljne analize priložene biografije, bibliografije i konkursnog materijala, konstatujem da kandidat dr Dušan Ignjatović u potpunosti ispunjava sve uslove definisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje docent.

RECENZENT

Prof. dr Boris B. Brajović redovni profesor
Filozofski fakultet, Nikšić
Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat dr Dušan Ignjatović diplomirao je 2001. godine studije filozofije na Filozofskom fakultetu u Nikšiću na Odsjeku za filozofiju. Nakon diplomiranja nastavlja poslijediplomske studije na Filozofskom fakultetu u Atini, na Odsjeku za filozofiju, pedagogiju i psihologiju, gdje je 2009. g. odbranio doktorsku disertaciju, sa temom: „Pojam duše u plotinovskoj i ranohrišćanskoj misli“ (Η έννοια της ψυχής στην Πλωτινική και πρώιμη Χριστιανική διανόηση). U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, kandidat dr Dušan Ignjatović ima odgovarajući stepen obrazovanja i ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje docenta.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Prateći rad kandidata Ignjatovića, još od diplomskog rada koji je bio posvećen Platonovoj filozofiji pa sve do doktorske disertacije koja je takođe posvećena platonizmu u njegovom hrišćanskom periodu, uočava se kontinuitet interesovanja i istrajna posvećenost raznim temama iz korpusa platonovske filozofije („Имагинација (φαντασία) и умјетничко стваралаштво код Плотина“, *СМИСАО*, I/1 (2012), 31–38 ili „Ontologija lijepoga: metafizički postulati plotinovske kalologije“, *Filozofska istraživanja*, 39/4 (2019). Upravo je rezultanta te istrajnosti Ignjatovićeve monografija/disertacija pod naslovom: *Pojam duše u plotinovskoj i aleksandrijskoj ranohrišćanskoj misli (II-III v.): Aspekti psihologije Klimenta Aleksandrijskog, Origena i Plotina* koja je u međuvremenu i publikovana (Matica srpska – Društvo članova u Crnoj Gori: Podgorica 2020). Posmatrano iz istorijsko-filozofske perspektive ovaj rad je fokusiran na period u kome se odvijao dramatičan susret između hrišćanstva i klasične intelektualne kulture helenstva. Taj plodan suret posmatran je kroz prizmu pojma *psyche*, dakle pojma duše kao jednog od najvažnijih pojmova u istoriji klasične filozofije, odnosno u istoriji evropske intelektualne kulture uopšte, slijedeći neke savremene autore, poput Jana Patočke.

Iako je fenomen duše istorijski sveprisutan (od primordijalnog perioda ljudske istorije pa do danas), iako se govori o tome da je sama evropska kultura nastala iz motiva brige za dušu, savremenost je određena zaboravom ili čak otvorenim poricanjem duše kao nečega što često asocira na bolest koja se navodno može iskorijeniti odstranjivanjem svakog upućivanja na dušu, na *psyche* kao grčko filozofsko otkriće koja više nije predmet brige. Otuda se može reći da se knjiga dr Ignjatovića, posmatrana u širem istorijsko-filozofskom vidokrugu, pokazuje kao svojevrsno biblioterapeutsko sredstvo protiv zaborava duše. Knjiga je istorijsko-filozofska anamneza duše ili sjećanje o duši, koja je u klasičnom vremenu upravo bila središte ljudskog sjećanja.

Baviti se psihologijom u klasičnom i poznoantičkom smislu riječi, znači baviti se širokim spektrom tema: teologijom, antropologijom, gnoseologijom, kosmologijom, etikom, eshatologijom i soteirologijom. Knjiga kolege Ignjatovića upravo se odnosi na period pozne antike i ranog hrišćanstva u kome se odvijao uzbudljiv, dramatičan susret klasične helenske kulture (filozofija i književnost) i hrišćanstva, proces poznat i kao „hristijanizacija helenstva“. U tom periodu hrišćanski autori, kakvi su bili Kliment Aleksandrijski i Origen, stupili su u jedan agonalni, polemički kontekst intelektualne kulture. Tačnije rečeno, vodio se pravi religijsko-filozofski troboj između hrišćanstva, novoplatonizma i

gnosticizma. U tom kontekstu, hrišćanski autori su nastojali da protumače *Sveto Pismo* pojmovnom aparaturom i argumentacijom grčke filosofije. Ono što je zajedničko stranama u ovom sukobu je platonovsko nasleđe, a ono što ih razdvaja jeste upravo biblijsko učenje koje hrišćanski autori nastoje da protumače i izlože jezikom platonovske filosofije, i time pokazuju njegovu intelektualnu privlačnost, ali i superiornost u odnosu na njima aktuelne filosofske pokrete. Istovremeno, platonova filosofija je u to vrijeme bila više shvatana kao religija, kao teurgija nego kao intelektualni i teorijski sistem. Upravo je to ovaj religijsko-filosofski troboj hrišćanstva, novoplatonizma i gnosticizma činilo još dramatičnijim, to je bio period borbe za ljudsku dušu, za njeno spasenje, a ne samo nadmetanje u teorijskoj minucioznosti i intelektualnoj pronicljivosti.

Zato je u žiži interesovanja autora kojima se bavi kolega Ignjatović porijeklo, suština, struktura i sudbina ljudske duše. Kliment, Origen i Plotin, polazeći od klasičnog platonovskog učenja o duši i njenoj trodjelnosti, nastoje da izlože razloge utjelovljenja i uvremenjenja ljudske duše, suštinu njene slovesnosti ili razumnosti kao vladajućeg dijela duše, ali i ulogu strasti, afekata i požuda u ljudskom životu. Ova tema je važna i zbog toga što se ovdje udaraju temelji modernog shvatanja slobode i slobodne volje kao sposobnosti vladanja sobom, samovlasnosti i moralne odgovornosti za svoje postupke. Pri tom se ističu hrišćanski motivi shvatanja istinske slobode kao slobode od grijeha i smrti, slobode kao sposobnosti prevazilaženja limitativnih činilaca vlastite prirode potčinjavanjem Božijoj volji. Time se ujedno pokazuju konkretni hrišćanski doprinosi klasičnim i poznoantičkim raspravama o duši. Ignjatović pravi brižljiva tekstualna poređenja između Klimenta, Origena i Plotina da bi do tačnina iznijansirao njihove često vrlo tanane i minuciozne, ali presudne razlike.

Bez obzira na sve te razlike, duša je za ove autore svojevrsna *copula mundi*, spona između svjetova, između tjelesne i svjetlosne stvarnosti, između materijalne i spiritualne dimenzije postojanja koji funkciraju kao polovi između kojih se kreće ljudska duša, koja podrazumijeva ne samo životno načelo, već i načelo i mogućnost čovjekovog saznanja i moralnog napredovanja i usavršavanja, a to znači i spasenja koje je krajnji smisao i *telos* ljudskog života. Drugim riječima, bivstvujući u tom „visokonaponskom“ polju, između duhovne i materijalne dimenzije, ljudska duša ima potencijal za postizanje potpune sličnosti sa svojim božanskim arhetipom. Pri tom, plijeni pažnju i to što Ignjatović naglašava na više mjesta da je kod ovih autora identitet ljudske duše utemeljen na njenoj slovesnoj, razumskoj dimenziji, što je Bogolikost shvaćena kao saznanja sposobnost i sposobnost etičkog usavršavanja.

Znamo koliko je to važan stav, imajući u vidu da racionalnost danas podrazumijeva nešto sasvim drugo i tome suprotno. Važno je i kako je istaknuta dinamika ljudske duše, njeno kretanje od božanskog načela i povratak natrag, njena katabaza i anabaza, njen pad i uspon. To govori da je istinsko napredujuće kretanje shvaćeno kao uspon, a ne kao progres čije je jedino mjerilo danas shvaćeno kao ekonomski rast.

Knjiga Dušana Ignjatovića napisana je preciznim jezikom i u akademskom stilu koji ne ostavlja nejasnoće, niti bježi u eksurse, ali je uza sve to izuzetno podsticajno i intelektualno uzbudljivo djelo koje se preporučuje, ne samo proučavaocima grčke filosofije, već i teolozima, psiholozima, sociolozima i pedagogima.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOBLJENOSTI

Dr Dušan Ignjatović je od 2002. do 2003. godine angažovan kao honorarni saradnik u nastavi na predmetima *Teorija saznanja* i *Etika* na Odsjeku za filozofiju Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Univerziteta Crne Gore. Od 2016. do 2021. godine angažovan je kao gostujući profesor na predmetima *Istorija filosofije od Talesa do Platona (Antička filosofija I)* i *Istorija filosofije od Aristotela do Boetija (Antička filosofija II)* na Studijskom programu za filozofiju Filozofskog fakulteta u Nikšiću.

Kolegu Ignjatovića odlikuje izuzetna pedantnost i samodisciplinabilnost, kao i za pedagoški rad neophodna svojstva kakva su odgovornost i kompetentnost. Kao predavač i kao ispitivač dr Dušan Ignjatović je u svom dosadašnjem radu iskazao zavidan nivo inspirativnosti i stimulativnosti za student, što su jedna od ključnih obilježja akademske vještine, dok su, s druge strane, njegova profesorska zahtjevnost i postavljanje visokih akademskih kriterijuma kongruentni sa osobinom pravičnosti.

Na osnovu ličnog iskustva i neposrednog uvida u rad dr Dušana Ignjatovića, smatram da ga njegov zavidan nivo pedagoške osposobljenosti preporučuje za izbor u akademsko zvanje za koje konkuriše i za koje je kunkurentan, a shodno Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje Univerziteta Crne Gore.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKIRAD			9			23
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD						
UKUPNO			9			23

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu neposrednog praćenja dosadašnjeg naučno-istraživačkog i pedagoškog rada, uvida u priloženu bibliografiju i konkursnog materijala, konstatujem da kandidat dr Dušan Ignjatović sasvim ispunjava sve uslove definisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje docent.

RECENZENT

doc. dr Dušan Krcunović
 Studijski program za filozofiju,
 Filozofski fakultet, Nikšić

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast **Rusistika – Ruska književnost i civilizacija**, na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu „Pobjeda“ od 18. juna 2021. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR NEDA ANDRIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 29. marta 1971. godine u Podgorici.

PODACI O OBRAZOVANJU

Završila sam Filozofski fakultet u Nikšiću 1996. godine. Postdiplomske studije upisala sam na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu (Odsjek za ruski jezik i književnost, smjer – nauka o književnosti), gdje sam i odbranila magistarski rad „Mihail Bulgakov kod Srba“ 2004. godine. Doktorsku disertaciju „Religiozno-filozofski aspekt trilogije *Hristos i antihrist* Dmitrija Sergejeviča Mereškovskog“ odbranila sam 2010. godine na Filološkom fakultetu u Beogradu.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Izabrana sam u zvanje **docenta** na Univerzitetu Crne Gore 2011. godine. Na istom Univerzitetu sam izabrana u zvanje **vanrednog profesora** 2016. godine za oblasti: Ruska književnost i ruski jezik i prevođenje na nematičnim fakultetima i matičnom, Filološkom fakultetu.

Od 1996. godine radila sam kao saradnik na **Institutu za strane jezike** u Podgorici i izvodim nastavu iz ruskog jezika na nematičnim fakultetima, a od 2006. godine – radila sam kao asistent za oblast Ruska književnost na osnovnom studiju Prevodilaštva. Od 2011. godine kao docent držim predavanja na predmetima: Ruska književnost 1 (Stara ruska književnost), Ruska književnost 2 (Romantizam), Ruska književnost 3 i 4 (Realizam), Ruska književnost 5 (Književnost XX vijeka) i Ruska književnost 6 (Savremena književnost) na SP Prevodilaštvo na Filološkom fakultetu.

Od 2015. godine na **Filološkom fakultetu** držim predavanja iz predmeta Ruska civilizacija i kultura – Umjetnost i Ruska civilizacija i kultura – Religija; a od prošle, 2020. držim i predavanja iz sledećih

predmeta: **Ruska književnost 1 – Stara ruska književnost i 18. vijek (OS); Ruska književnost 2 – Romantizam (OS); Ruska književnost 3 – Realizam 1 (OS); Ruska književnost 4 – Realizam 2 (OS); Specijalni kurs iz ruske književnosti (XX vijek, Poezija)** (specijalističke); **Ruska književnost 8 – Ruska drama 20. vijeka (master).**

**KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA
KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA
(SPISAK REFERENCI DAT JE U BILTENU UNIVERZITETA BR 271 OD 10.05.2011. i BR 381 OD 29. 09. 2016.)**

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	1/7
Broj referenci*broj bodova				1/7		
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.	9/22
Broj referenci*broj bodova		1/7	6/14		2/1	
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	13/23
Broj referenci*broj bodova			12/22	1/1		
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1	1.4.2	
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						52
2. UMJETNIČKA DJELATNOST						
Premijerno predstavljanje	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.
Broj referenci/broj bodova						
UKUPNO ZA UMJETNIČKU DJELATNOST						
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici		3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.	1/5
Broj referenci*broj bodova			1/5			
3.2. Priručnici			3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	
Broj referenci*broj bodova						
3.3. Gostujući profesor				3.3.1.	3.3.2.	
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo			3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	4/2
Broj referenci*broj bodova					4/2	
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						12
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga				4.1.1.	4.1.2.	
Broj referenci*broj bodova						
4.2. Urednik ili koeditor			4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	2/6
Broj referenci*broj bodova			1/3		1/3	
4.3. Stručni članak					4.3.1.	1.5
Broj referenci*broj bodova					2/1.5	
4.4. Objavljeni prikazi					4.4.1.	
Broj referenci*broj bodova						
4.5. Popularno-stručni članci					4.5.1.	
Broj referenci*broj bodova						
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost					4.6.1.	
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST						7.5

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa)			UKUPNO ZA REFERENCU
			ZA KANDIDATA
1.	1. Andrić, N. (2016) Mitopoetski motivi u romanu Dmitrija Mereškovskog <i>Petar i Aleksej</i> . (A&HCI) <i>Književna smotra</i> , Zagreb. XLVIII/2016, br. 179 (1), str. 99-103. ISSN: 0455-0463. UDK 82/899. http://www.hfiloloskod.hr/images/HFD/Casopisi/Knjizevna_smotra/179-svezaweb.pdf		6
			6

Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	2. Andrić, N. (2020) Prevodilačko prekodiranje teksta na primjeru romana Mihaila Bulgakova <i>Majstor i Margarita</i> , (SCOPUS) <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> , Institut za jezik i književnost, Nikšić, UCG. pp. 177–185. DOI: 10.31902/fl.33.2020.9 UDC: 821.161.1.09'255 http://www.folia.ac.me/arhiva33.html	4	4
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	3. Андрич Н. (2018) Некоторые новозаветные сюжеты и образы в романе Д.С. Мережковского «Воскресшие боги. Леонардо да Винчи». Новозаветные образы и сюжеты в культуре русского модернизма. Составители Богданова О.А., Гачева А.Г. Индрик. М. С. 718. С. 16–32. ISBN 978-5-91674-504-7 УДК 821.161.1.09 https://elibrary.domrz.ru/absopac/app/webroot/index.php?url=/notices/index/IdNotice:438829/Source:default	2	2
K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	4. Андрић Н. (2020) <i>Поема о Великом инквизитору</i> и савремени мит о срећи. Савремена читања Великог инквизитора. Приредили: Давор Цалто и Данијела Марковић. Вулкан. Београд, стр. 35–56. ISBN 978-86-10-03525-4	1	1
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	5. Андрич Н. (2021) О некоторых проблемах перевода романа «Братья Карамазовы» на сербский язык. К 200-летию со дня рождения Ф.М. Достоевского. Кафедра европейских языков Института лингвистики РГГУ Научно-исследовательский центр. «Ф. М. Достоевский и мировая культура» (ИМЛИ РАН). Москва. https://www.rsu.ru/upload/press/docs/2021-05-dostoevskij-v-perevodah-programma.pdf	0.5	0.5
2.	6. Андрич Н. (2016) Мессианские идеи и роль интеллигенции в романе Дмитрия Мережковского «Антихрист. Петр и Алексей». Международная научная конференция Д.С. Мережковский: литератор, религиозный философ, социальный экспериментатор. Варшава. file:///C:/Users/User/Downloads/225-583-1-PB%20(1).pdf	0.5	0.5
Stručne monografije i knjige			
S6 Stručna knjiga izdata kod nas		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	7. Андрић Н. и Радоевић Ј. (2020) Интелигенција, философија и култура: руски примјери. Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, Подгорица. ISBN 978-9940-580-75-9 https://maticasrpskacg.org/2020/05/16/inteligencija-filosofija-i-kultura/	1	1
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R9 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	8. Recenzija knjige objavljene na osnovu međunarodne konferencije: Македонско-руски јазични, литературни и културни врски 7 (2018): зборник на трудови од VII македонско-руска научна конференција (одржана во рамките на Меѓународниот славистички собир на 15-16 јуни 2017 г. во Скопје). - Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“, 2018. - 510 стр. ISBN 978-608-234-057-9	0.5	0.5
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCUCU	ZA KANDIDATA
1.	9. Andrić N. Implementaciji projekta: ERASMUS+projekta: REFLAME , br. 609778 , finansiranog od strane Evropske komisije, po osnovu Ugovora br. 2019 - 1940/001 – 001 , potpisanog između Evropske komisije i Univerziteta Crne Gore, kao koordinatora projekta 2019. godine.	4	2

Stručne monografije i knjige			
S6 Stručna knjiga izdata kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	7. Андрић Н. и Радојевић Ј. (2020) Интелигенција, философија и култура: руски примјери. Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, Подгорица. ISBN 978-9940-580-75-9 https://maticasrpskacg.org/2020/05/16/inteligencija-filosofija-i-kultura/	1	1
Уређивачка и рецензентска дјелатност			
R9 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	8. Recenzija knjige objavljene na osnovu međunarodne konferencije: Македонско-руски јазични, литературни и културни врски 7 (2018): зборник на трудови од VII македонско-руска научна конференција (одржана во рамките на Меѓународниот славистички собир на 15-16 јуни 2017 г. во Скопје). - Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“, 2018. - 510 стр. ISBN 978-608-234-057-9	0.5	0.5
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	9. Andrić N. Implementaciji projekta: ERASMUS+projekta: REFLAME , br. 609778 , finansiranog od strane Evropske komisije, po osnovu Ugovora br. 2019 - 1940/001 - 001 , potpisanog između Evropske komisije i Univerziteta Crne Gore, kao koordinatora projekta 2019. godine.	4	2

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	1. Marina Lalatović: Biblijski motivi u romanu <i>Idiot</i> Fjodora Mihajloviča Dostojevskog (2020), specijalistički rad.	1	1
2.	2. Jovana Brnović: Novozavjetni motivi u romanu <i>Braća Karamazovi</i> Fjodora Mihajloviča Dostojevskog (2021), specijalistički rad.	1	1
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Kvalitet pedagoškog rada na osnovu anketa studenata i izvještaja prodekana za nastavu	5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	9	32	17.5	69.9
2. PEDAGOŠKI RAD	2	6	7	19
UKUPNO	7	38	24.5	88.9

PREGLED NAJVAŽNIJIH NAUČNIH DJELA PROF. DR NEDE ANDRIĆ

1. **Андрић, Н.** (2016) *Трилогија Мережковског* Христос и Антихрист, Јасен, Београд, 2016. стр. 329. ISBN 978-86-6293-059-0. UDK 161.1.09-31. (Монографија)
2. **Andrić, N.** (2016) Religious-philosophical aspects of the title character of the novel *The Romance of Leonardo da Vinci*, by Dmitry Merezhkovsky. *Leonardo da Vinci – flame of spirit, (A&HCI) Russian Literature*, Elsevier, Amsterdam. ISSN: 0304-3479. pp. 1-20. <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0304347916300540>
3. **Н. Андрић.** (2016) Эсхатологическая тема в трилогии Дмитрия Мережковского «Христос и Антихрист». Утопия и эсхатология в культуре русского модернизма. Институт мировой литературы им. А.М. Горького РАН / Сост. и отв. ред. О.А. Богданова, А.Г. Гачева. М. Индик. 712 с., илл. (Серия «Вечные» сюжеты и образы». Вып. 3), с. 408-421. ISBN 978-5-91674-400-2.
4. **Андрић, Н.** (2011) Юлиан Отступник и христианский мир в романе «Смерть богов» Д. Мережковского. *Проблемы исторической поэтики*. Петрозаводск: ПГУ. № 9. С. 279–292. ISSN 1026-9479. УДК 82. <https://cyberleninka.ru/article/n/yulian>

[otstupnik-i-hristianskiy-mir-v-romane-smert-bogov-d-merezhkovskogo](#)

5. Андріч, Н. (2007) Юлиан Отступник – пожар сердца и огонь души. Некоторые вопросы пола в романе Д. С. Мережковского «Смерть богов». Филологический факультет Санкт-Петербургского государственного университета. Выпуск 21. СПб. С. 36-40. ISBN 978-5-8465-0772-2.
6. Андріч, Н. (2009) Мережковский и футуризм. Созидание будущего как отрицание вечности. *Авангард и идеология. Русские примеры*. Филологический факультет. Белград. С. 342-347. ISBN 978-86-86419-65-1. http://www.orientalstudies.ru/rus/images/pdf/a_nikolskaya_20_09.pdf
7. Андріч, Н. (2007) Постановка «Мастера и Маргариты» в белградском Народном театре. Т. 7. Русская литература. История и современность. Негон Press, Sofia, pp. 28–32. ISBN 978-954-580-220-1.
8. Andrić, N. (2008) Model svakodnevice u romanu *Smrt bogova. Julijan Otpadnik. Zbornik matice srpske za slavistiku*. Novi Sad, sv. 74, str. 49-62. ISSN 0352-5007. UDC 821.16+811.16(05).
9. Андріч, Н. (2015) Мотив андрогинности у трилогії *Христос и Антихрист* Дмитрія Мережковського, *Луча*, Никшић, 29 (1, 2): 91–104. ISSN: 0352–4973.
10. Андріч Н. (2015) Восприятие одной картины или «Христос на кресте» Рембрандта в стихотворении Елены Шварц. Вербицкая Л.А. и др. Русский язык и литература в пространстве мировой культуры. СПб.: (14): 40–43. ISBN: 978–5–9906635–0– <https://elibrary.ru/item.asp?id=26291531>

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu dokumentacije dostavljene na konkurs za izbor u akademsko zvanje za oblast Rusistika – Ruska književnost i civilizacija, na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore konstatujem da je dr Neda Andrić završila Filozofski fakultet 1996. godine, nakon čega je magistrirala 2004., a zatim i doktorirala na Filološkom fakultetu u Beogradu 2010. godine. Na Univerzitetu Crne Gore radi najprije kao saradnik u nastavi, a zatim je i birana u akademsku zvanja docenta 2011. godine, kao i vanrednog profesora 2016. godine. Na osnovu navedenih podataka i uslova definisanih Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsku zvanja, konstatujem da kandidat ispunjava sve formalne i pravne uslove u pogledu stepena obrazovanja, za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Na osnovu analize klasifikacione bibliografije i priloženih radova, može se zaključiti da je naučnoistraživačka aktivnost dr Nede Andrić vezana za oblast Rusistike – ruske književnosti i kulture.

Iz priložene bibliografske dokumentacije dr Nede Andrić, evidentno je da ona svoj naučnoistraživački kapacitet potvrđuje objavljivanjem u brojnim naučnoistraživačkim časopisima i na skupovima prvenstveno međunarodnog karaktera.

Knjiga *Novozavetni likovi i sižeji u kulturi ruskog modernizma* (u izdanju Instituta za svetsku književnost Ruske akademije nauka) počinje naučnim radom Nede Andrić – *Некоторые новозаветные сюжеты и образы в романе Д.С. Мережковского* «Воскресшие боги. Леонардо да Винчи». Poetika Merežkovskog je orijentisana na hrišćansku tradiciju koju pisac varira i transformiše. Autor rada se upravo bavi analizom načina transformacije hrišćanskih motiva, prvenstveno Jevanđelskih. Poznato je da je Merežkovski pisao o tome da ono što je radio dok je bio živ – čitao je Jevanđelje, da je

jedina knjiga koju bi sa sobom odnio u grob i sa kojom će vaskrsnuti je Jevanđelje.

Zato su u njegovom stvaralaštvu, a naročito u romanu Vaskrsli bogovi. Leonardo da Vinči prisutni najbrojniji simboli i sižeji iz Jevanđelja. Neda Andrić analizira fresku Tajna Večera Leonarda da Vinčija opisanu u romanu, ovaj makrosiže i mikrosižece povezane sa njom. Takođe analizira i simboliku soli u romanu i njenu povezanost sa jevađeljskom simbolikom. Predmet analize je i odnos spoznaje i ljubavi prisutan u romanu i evidentan u Leonardovom djelu *Sveta Ana s Madonom i mladcem Hristom*. Ona u svojoj analizi povezuje ovaj odnos sa ostalim djelima Leonarda da Vinčija opisanih u romanu i otkriva načine na koje Merežkovski gradi sistem simbola u svom romanu.

Posebno se kao značajan izdvaja naučni rad iz kategorije časopisa indeksiranih na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama: „Мітopoетські мотиви в романі Дмитрія Мережковського Петар і Алексєј”. Kandidatkinja u radu analizira mitopoetske motive prisutne u romanu koji su značajni za konstituisanje umjetničke slike svijeta – kako strukturiranja umjetničkog prostora, tako i umjetničkog vremena. Umjetnički prostor-vreme je složena kategorija u romanu, njega konstituiše pisac kroz naraciju, ali i kroz svoje književne junake na osnovu njihovog religioznog iskustva prostora i vremena. Junak romana Petar Veliki stvara novi grad-prestonicu Sankt Peterburg, stvara potpuno novi svet koji se razlikuje od postojećeg Moskovijskog sveta, i tada pisac koristi uglavnom starogrčke mitologeme. Književni junak Petar Veliki na taj način postaje suočeni Demijurg, čije puno značenje Neda Andrić otkriva kroz tumačenje gnostičkih učenja, prvenstveno Valentina i njegovih sledbenika. U aspektu strukturiranja umjetničkog vremena eshatološki element je vrlo naglašen, zasniva se na iščekivanju u romanu dolaska novog grada (Novog Jerusalima). Kako ispravno zaključuje Neda Andrić, on je povezan sa istoriozofskom koncepcijom Dmitrija Merežkovskog. Riječ je o modifikovanoj teoriji iz 12. veka srednjovekovnog bogoslova, egzegete i mistika, začetnika srednjovekovnog hilijazma – Joakima iz Fiore (Joachimus Florentis), koji je svoju teoriju o Tri epohe razvoja čovečanstva stvorio na osnovu tumačenja biblijskih tekstova. Dmitrij Merežkovski ovu teoriju usklađuje sa svojim pogledom na svet i svojom istoriozofskom koncepcijom.

Knjiga *Savremena čitanja Velikog inkvizitora* počinje naučnim radom Nede Andrić „Poema o Velikom inkvizitoru i savremeni mit o sreći“ u kome ona analizira mitologizaciju sreće prisutnu u Poemi kroz lik Velikog inkvizitora. U prvom dijelu rada ona se bavi definisanjem pojma sreće koristeći ne samo najpoznatije autore koji su pisali o sreći, već se, prvenstveno bazira na etimologiji ovog pojma. Ona ne analizira samo koncept sreće u Poemi već ga sagledava i šire kroz cijeli roman *Braća Karamazovi* i otkriva da je opozicija sreći u romanu pojam radosti koji je, prvenstveno, prisutan u poglavlju Kana Galilejska koji sadrži u sebi Jevanđelski makrosiže svadbe u Kani Galilejskoj. Tako je, u romanu Braća Karamazovi, otkriva Neda Andrić, kao kontrapunkt konceptu sreće usrećitelja čovječanstva (Veliki inkvizitor), dat hrišćanski pogled na sudbinu čovjeka i čovječanstva kroz motiv svadbe koja u jevađeljskom ključu se može tumačiti kao vaskrsenje – vjenčanje duše sa Hristom.

Do sada navedeno nedvosmisleno ukazuje da kandidatkinja dr Neda Andrić u oblasti naučnoistraživačkog rada ispunjava sve uslove za reizbor u zvanje vanrednog profesora.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Dr Neda Andrić je u periodu od svog poslednjeg izbora izvodila nastavu na SP Prevodilaštvo na osnovnim i postdiplomskim akademskim studijama iz oblasti ruske književnosti i sledećih predmeta: Stara ruska književnost, Romantizam, Realizam, Ruska književnost XX vijeka i Savremena ruska književnost. Posle formiranja Filološkog fakulteta nastavu drži na predmetu Ruska civilizacija i kultura – Umjetnost i Ruska civilizacija i kultura – Religija.

Od 2020. dr Neda Andrić kao vanredni profesor drži predavanja iz oblasti ruske književnosti na Filološkom fakultetu iz predmeta: Ruska književnost 1 – Stara ruska književnost i 18. vijek; Ruska književnost 2 – Romantizam; Ruska književnost 3 – Realizam 1; Ruska književnost 4 – Realizam 2; Specijalni kurs iz ruske književnosti (XX vijek, Poezija) (specijalističke); kao i na master akademskim studijama: Ruska književnost 8 – Ruska drama 20. vijeka i Ruska književnost 9 – Ruska poezija druge polovine 20. vijeka.

Od trenutka zasnivanja radnog odnosa na Univerzitetu Crne Gore 1996. godine, prolazi kroz sve faze pedagoško-obrazovnog procesa, od asistenta, preko akademskog zvanja docenta do akademskog zvanja vanrednog profesora. Pedagoški rad kandidatkinje se može oceniti kao veoma uspešan na osnovu više kriterijuma: anketa studenata koje ukazuju da se kandidatkinja odlikuje stručnošću, kreativnošću, odgovornošću i sposobnošću prenošenja znanja.

Profesor Neda Andrić ima i veliki doprinos u edukovanju mladih naučnih kadrova, bila je član Komisije velikog broja specijalističkih i master radova, od kojih ukupno desetak kao mentor dok je radila na SP Prevodilaštvo (Institut za strane jezike). Od poslednjeg izbora u zvanje ostvarila je nekoliko mentorstava jer tek

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	23	9	32	52.4	17.5	69.9
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOSKI RAD	4	2	6	12	7	19
UKUPNO	27	11	38	64.4	24.5	88.9

Nakon uvida u dostavljene radove i konkursni materijal, konstatujem da je kandidat dr Neda Andrić precizno bodovala radove i sačinila klasifikacionu bibliografiju.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Detaljnim razmatranjem konkursne dokumentacije može se zaključiti da dr Neda Andrić ispunjava sve formalne i suštinske uslove za reizbor u akademsko zvanje vanrednog profesora, a koji su definisani Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsko zvanje Univerziteta Crne Gore.

Iz tog razloga predlažem Vijeću Filološkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da kandidatkinju dr Nedu Andrić, ponovo **izabere u zvanje vanrednog profesora** za oblast: Rusistika – Ruska književnost i civilizacija na Studijskom programu za ruski jezik i književnost Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

prof. dr Irina Antanasijevic
Beograd

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na natječaj za reizbor u akademsko zvanje za područje Rusistika – Ruska književnost i civilizacija na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, objavljen u dnevnom listu „Pobjeda“ od 18. lipnja 2021. i na web-stranici Univerziteta, prijavila se jedina kandidatkinja, **dr. NEDA ANDRIĆ**, izvanredna profesorica na navedenom fakultetu.

Temeljem Odluke Senata Univerziteta broj: 03-1176/2-1 sa sjednice od 14. rujna 2021. imenovana sam za članicu povjerenstva za izbor. Uvidom u dokumentaciju, a u skladu sa Statutom Univerziteta Crne Gore (Bilten UCG br. 337/15 i 447/18) i članom 5 Pravila postupka izbora u akademsko i naučno zvanje (Bilten UCG br. 329/14), stekli su se svi uvjeti za pisanje recenzentskog **izvještaja**.

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr. sc. Neda Andrić završila je 1996. Filozofski fakultet u Nikšiću, da bi Postdiplomske studije upisala na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu (Odsjek za ruski jezik i književnost, smjer – nauka o književnosti), gdje je 2004. obranila magistarski rad „Mihail Bulgakov kod Srba“. Doktorirala je 2010. na Filološkom fakultetu u Beogradu na osnovi disertacije „Religiozno-filozofski aspekt trilogije *Hristos i antihrist* Dmitrija Sergejeviča Mereškovskog“. Na Univerzitetu Crne Gore 2011. izabrana je u zvanje docenta 2011. Na

od 2020. godine obavlja nastavu iz oblasti ruske književnosti na Filološkom fakultetu (do tada je izvodila nastavu iz predmeta Ruska kultura i civilizacija).

Posebno bih istakla značaj časopisa za interdisciplinarno proučavanje teksta Logos & Litera čiji je kandidatkinja osnivač i u određenom periodu urednik (2014–2016), kao i recenzent.

Imajući u vidu navedene aktivnosti u oblasti kandidatkinjinog stručnog rada može se istaći da i u ovom pogledu kandidat ispunjava tražene uslove predviđene konkursom za izbor u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore.

istom Univerzitetu izabrana je u zvanje izvanrednog profesora 2016. godine za područja: Ruska književnost i ruski jezik i prevodenje na nematičnim fakultetima i matičnom, Filološkom fakultetu.

Zaključujem kako je u pogledu stupnja obrazovanja dr. Andrić, iz kandidatkinjine predočene dokumentacije, razvidno da ona u potpunosti ispunjava sve Zakonom i Statutom Univerziteta Crne Gore, kao i Mjerilima za izbor u akademsko i naučno zvanje predviđene znanstvenoistraživačke, stručne i pedagoške uvjete.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

U suglasnosti s preporukama recenzentima i *Mjerilima za izbor u akademsko i naučno zvanje* Univerziteta Crne Gore izdvojit ću tri kandidatkinjina rada iz Klasifikacijske tabele. Prvi rad koji ću ocijeniti tiče se područja prevodilaštva. To je rad iz 2020. „Prevodilačko prekodiranje teksta na primjeru romana Mihaila Bulgakova *Majstor i Margarita*“, (SCOPUS) *Folia Linguistica et Litteraria*, Institut za jezik i književnost, Nikšić, UCG, pp. 177–185. DOI: 10.31902/fl.33.2020.9 UDC: 821.161.1.09/255. U njemu se dr. Andrić bavi usporedbom dvaju prijevoda (Milana Čolića i Zlate Kocić) na srpski istoga (remek)-djela – Bulgakovljeva *Majstora i Margarite*. U pomnoj analizi kvalitete prijevoda kandidatkinja ukazuje na neka dobra i neka manje uspješna prevodilačka rješenja, naglašavajući temeljno: prevoditelji ne samo da trebaju izvrsno vladati jezikom s kojega prevode i onim na koji prevode, dakle lingvističkom razinom, nego su dužni poznavati i uvažavati i širi kulturni (kulturološki) i izvanliterarni kontekst. Inače će, u skladu s poznatom talijanskom izrekom, *traduttore* (prevodilac) vrlo lako postati *traditore* (izdajnik)!

Drugi kandidatkinjin tekst koji ću prikazati rad je na ruskom jeziku iz 2018. pod naslovom „Некоторые новозаветные сюжеты и образы в романе Д.С. Мережковского «Воскресшие боги. Леонардо да Винчи»“. *Новозаветные образы и сюжеты в культуре русского модернизма*. Составители Богданова О.А., Гачева А.Г. Индик. М. С. 718. С. 16–32. U njemu se govori kako Dmitrij Merežkovski varira novozavjetne slike i likove, ne oslanjajući se samo na bogoslovsku tradiciju, nego i na vlastito shvaćanje smisla povijesti. Štoviše, autor uspijeva integrirati religiozni i umjetničko-estetski aspekt djela. Napominjem kako istaknuti hrvatski rusist J. Užarević u svojoj *Povijesti ruske književnosti od 11. do 21. stoljeća* (2020) navodi da je još 1917. D. Prohaska o romanu *Uskršli bogovi* D. Merežkovskoga nadahnuo pisao kako je tu riječ o „nekoj sintezi poganskog Nietzschea i kršćanskog Dostojevskoga, sintezi Helade i Nazareta“. Autorica s pravom članak zaključuje zapažanjem kako bi razmatranu problematiku bilo zanimljivo smjestiti u cjelovit kulturni kontekst Rusije početka 20. stoljeća. Općenito: u pjesnika, romanopisca, publiciste i bogotražitelja Dmitrija Merežkovskog mnoštvo je građe za opsežno proučavanje njegove „kristologije“, a u kolegici Andrić otkrivam snažan i autentičan istraživački nerv, sposoban za slične poduhvate.

Napokon, treći vrijedan tekst dr. Andrić na koji obraćam pažnju rad je iz 2020. pod naslovom „*Поэма о Великом инквизитору* и

savremeni mit o sreći“. *Savremena čitaња Великог инквизитора*. Приредили: Давор Цалто и Данијела Марковић. Вулкан. Београд, стр. 35–56. ISBN 978-86-10-03525-4. *Legenda o Velikom inkvizitoru* inspirativna je u tolikoj mjeri da je, kako ističe autorica rada, izvršila ogroman utjecaj na generacije ruskih religioznih mislilaca – od Solovjova do Šestova. Poema koja predstavlja jedan od ključeva najvećega romana F. M. Dostojevskoga, djela *Braća Karamazovi*, a koju možemo smatrati traktatom o manipulaciji ljudskim masama, usredotočena je na vječna pitanja ljudske naravi, društva, svijeta i Boga. U „poemi“ se nadmeću Isus i „moćni duh“ (Sotona) oko toga kako usrećiti čovječanstvo, što, zapravo, predstavlja razvijanje ideje Ivana Karamazova, „autora“ Velikog inkvizitora. Kandidatkinjin rad obrađuje koncept sreće u poemi i transformaciju tog koncepta u savremeni mit o sreći. Umjesto duhovnog, produhovljenog i asketskog u savremenom se društvu zagovara infantilizirano, potrošačko, materijalističko.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidatkinja dr. Neda Andrić raspolaže bogatim pedagoškim iskustvom: izvodila je nastavu ne samo iz ruskoga jezika i ruske književnosti (od stare ruske književnosti sve do savremenosti!), nego i iz ruske civilizacije i kulture – područja umjetnosti i religije. Od 1996. bila je suradnica na Institutu za strane jezike u Podgorici i izvodila nastavu iz ruskog jezika na nematičnim fakultetima, da bi od 2006. radila kao asistent za Rusku književnost na osnovnom studiju Prevodilaštva. U svojstvu docenta od 2011. drži predavanja na predmetima: Ruska književnost 1 (Stara ruska književnost), Ruska književnost 2 (Romantizam), Ruska književnost 3 i 4 (Realizam), Ruska književnost 5 (Književnost XX vijeka) i Ruska književnost 6

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	23	9	32	52.4	17.5	69.9
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOSKI RAD	4	2	6	12	7	19
UKUPNO	27	11	38	64.4	24.5	88.9

Uvidom u natječajnu dokumentaciju suglasna sam da je dr. sc. Neda Andrić sve radove bodovala u skladu s *Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja*.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Temeljem analize priložene dokumentacije, s osobitim naglaskom na kandidatkinjine radove, zaključujem da dr. sc. Neda Andrić u potpunosti ispunjava sve Zakonom i Statutom Univerziteta Crne Gore, kao i *Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja* predviđene znanstvenoistraživačke, stručne i pedagoške uvjete. Kandidatkinjin znanstveno-istraživački rad svjedoči o iznimnom znanstvenom integritetu, dok njezino zavidno pedagoško iskustvo i uspješan stručni rad potvrđuju da je riječ o izgrađenoj, vrlo predanoj, darovitoj i vrijednoj znanstvenici. Stoga Vijeću Filološkog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore sa zadovoljstvom predlažem da dr. sc. Nedu Andrić **reizaberu** u izvanrednog profesora za područje Rusistika – Ruska književnost i civilizacija na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr. sc. Zdenka Matek Šmit,
redovita profesorica Odjela za rusistiku
Sveučilišta u Zadru

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na osnovu odluke Senata Univerziteta Crne Gore br. 03 – 1176/2-1, od 4. 09. 2021. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Rusistika – Ruska književnost i civilizacija, na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

(Savremena književnost) na SP Prevodilaštvo na Filološkom fakultetu. Na Filološkom fakultetu od 2015. održava nastavu iz predmeta Ruska civilizacija i kultura – Umjetnost i Ruska civilizacija i kultura – Religija. Od 2020., kao što je to činila i devet godina ranije, održava predavanja koja obuhvaćaju gotovo čitavu povijest ruske književnosti, od samih početaka do savremenog nam doba, što samo govori o vrlo širokom rasponu znanja i kompetencija dr. Andrić i što zaslužuje svaku pohvalu i divljenje. Radi se o sljedećim predmetima/kolegijama: Ruska književnost 1 – Stara ruska književnost i 18. vijek (OS); Ruska književnost 2 – Romantizam (OS); Ruska književnost 3 – Realizam 1 (OS); Ruska književnost 4 – Realizam 2 (OS); Specijalni kurs iz ruske književnosti (XX vijek, Poezija) (specijalističke); Ruska književnost 8 – Ruska drama 20. vijeka (master).

STRUČNI RAD

Dr. sc. Andrić vrlo je aktivna i kad je u pitanju stručni rad, o čemu čitamo u Klasifikacijskoj bibliografiji: objavljuje i stručne članke, stručne knjige, prikaze i recenzije knjiga i časopisa. To svjedoči o kandidatkinjinu visokom stupnju stručnih sposobnosti. Ističem recenziju knjige objavljene na osnovi međunarodne konferencije: Македонско-руски јазични, литературни и културни врски 7 (2018): зборник на трудови од VII македонско-руска научна конференција (одржана во рамките на Меѓународниот славистички собир на 15-16 јуни 2017 г. во Скопје). - Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“, 2018. - 510 стр. ISBN 978-608-234-057-9

Konkurs je objavljen u dnevnom listu *Pobjeda* 18. juna 2021. godine. Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, kao recenzent, u daljem tekstu podnosim izvještaj o ispunjenosti uslova za reizbor u zvanje vanredni profesor. Prijavu na Konkurs podnijela je jedna kandidatkinja, dr. Neda Andrić, vanredni profesor, koja je dostavila potpunu dokumentaciju u vidu biografije, bibliografije i ostalih propisanih dokumenta.

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr. Neda Andrić je diplomirala na Filozofskom fakultetu u Nikšiću 1996. godine. Postdiplomske studije na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu (Odsjek za ruski jezik i književnost, smjer – nauka o književnosti), završila je 2004. godine, odbranom magistarskog rada pod naslovom „Mihail Bulgakov kod Srba“. Godine 2010. doktorirala je na Filološkom fakultetu u Beogradu odbranivši doktorsku disertaciju „Religiozno-filozofski aspekt trilogije *Hristos i Antihrist* Dmitrija Sergejeviča Mereškovskog“.

Kandidat je u zvanje **docenta** biran na Univerzitetu Crne Gore 2011. godine, dok je u posljednje akademsko zvanje **vanrednog profesora** za oblasti: Ruska književnost i ruski jezik i prevodjenje na nematičnim fakultetima i matičnom, Filološkom fakultetu biran na sjednici Senata Univerziteta Crne Gore održanoj 8. decembra 2016. godine.

Uvidom u priloženu dokumentaciju, kandidat je, u pogledu stepena obrazovanja u potpunosti ispunio formalne uslove za ponovni izbor u zvanje vanredni profesor, koji su propisani odredbama Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Na osnovu priloženih referenci evidentno je da je u periodu nakon izbora u akademsko zvanje dr Neda Andrić je objavila više značajnih radova iz oblasti ruske književnosti. Naročito izdavaam rad pod naslovom „Mitopoetski motivi u romanu Dmitrija Mereškovskog *Petar i Aleksej*“, objavljen u kategoriji Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa). Na tekstu romana *Antihrist. Petar i Aleksej* kandidat analizira pišćev umjetnički postupak fundiranja svijeta kroz koncepciju glavnog junaka uvodenjem više hijero-kosmičkih simbola na estetskoj ravni, čime se stvara slika zasnivanja novog prostora, novog svijeta, novog grada Snakt-Peterburga u binarnoj opoziciji prema starom svijetu – drevnoj Moskovi. Kroz kompleksnu mitopoetemu vode koja se analizira u radu, iznosi se hipoteza da Mereškovski potencira slike koje se na fonu akvatičkog simbolizma daju u binarnim opozicijama Sankt-Peterburg/Kitež, odnosno Moskva/Nebeski Jerusalim, što u kosmogonijskoj i ontološkoj ravni romana odgovara opoziciji propadljivo/nepropadljivo ili prolazno/vječno. Eshatološki motivi analizirani u radu i dominantno prisutni u finalnim scenama romana otkrivaju se kao oni koji pojačavaju kontrast između sakralnog i profanog, između svijeta noumena i fenomena.

Takođe je veoma značajan rad objavljen u knjizi *Novozavjetni likovi i siže u kulturi ruskog modernizma* u okviru biblioteke Vječni siže i motivi, projekta finansiranog od strane ruskog naučnog fonda i čiji je zdužavac Institut za svjetsku književnost Ruske akademije nauka. U radu Nede Andrić koji otvara probleme kojima se bavi ova studija pod naslovom *Некоторые новозаветные сюжеты и образы в романе Д.С. Мережковского «Воскресение боги. Леонардо да Винчи»* autor analizira poetiku Dmitrija Mereškovskog kao je zasnovana na hrišćanskoj tradiciji, ali koju autor varira i transformiše u skladu sa svojom istoriozofskom koncepcijom. U radu se analiziraju najznačajniji jevađeljski junaci, motivi i siže prisutni u romanescnom svijetu Mereškovskog, prvenstveno u romanu *Vaskrsli bogovi. Leonardo da Vinci*. Posebna pažnja je posvećena analizi lika Leonarda da Vinčija koji se kao sintetička ličnost u romanu javlja kao onaj ko je u stanju da u sebi pomiri protivrječnosti epohe: vjeru i znanje, hrišćanstvo i paganizam. Zato se on tokom romana konstituiše kao Nadčovjek, kao onaj koji aktualizuje i realizuje drevni mit o čovjekovom letu, ističe autor. On je ujedno i Oslobođeni i Oslobođitelj ali samo na nivou svog umjetničkog stvaralaštva jer upravo tamo je on u stanju da iskorači iz materijalnog, pojavnog svijeta u prevladavanje pola i ploti, dakle, da krene ka netrležnom i neprolaznom. Na taj način, Neda Andrić otkriva već u ovom romanu ono što će tek kasnije u stvaralaštvu Dmitrija Mereškovskog predstavljati mogući put sinteze i razvoja hrišćanstva ka Jovanovoj Crkvi, Epohi Trećeg Zavjeta i konačnog ostvarenja Carstva Svetog Duha, a u glavnom junaku romana, Leonardu da Vinčiju proroka tog posljednjeg, Trećeg Zavjeta.

U okviru knjige *Savremena čitanja Velikog inkvizitora* objavljen je i rad kandidata pod naslovom „Poema o Velikom inkvizitoru i savremeni mit o sreći“. U radu se analizira mitologizacija sreće od strane Velikog inkvizitora i otkriva kao koncept aktuelan i za našu savremenost. Dati koncept sreće se otkriva u analizi kao suprotstavljen ne samo Aristotelovom pojmu sreće mišljenom kao etička dužnost i cilj ljudskog života, već i hrišćanskoj antropologiji. U samom romanu se konceptu sreće kao „okamenjene radosti“ suprotstavlja slika Kane Galilejske proslave života i novozavjetne radosti – radosnog stanja duše koja dočekuje svog „ženika“. Na taj način se kolektivni mit o sreći kao nametnut od strane pozicije moći inkvizitora u viziji Ivana Karamazova nadvladava kolektivnom radošću u Carstvu Nebeskom u viziji Aljoše Karamazova (poglavlje Kana Galilejska).

Na bazi detaljnog i potpunog uvida u Klasifikacionu bibliografiju kandidata, kao i uvida u priložene radove, može se zaključiti da je naučno-istraživački rad dr Nede Andrić u potpunosti usmjeren na naučnu oblast Rusistika – ruska književnost za koju je raspisan konkurs, odnosno na nastavne discipline koje su obuhvaćene predlogom Vijeća Filološkog fakulteta.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidatkinja je od 1996. godine radila kao saradnik na Institutu za strane jezike u Podgorici i izvodila nastavu iz ruskog jezika na nematičnim fakultetima (Fakultet likovnih umjetnosti na Cetinju, Fakultet primijenjene fizioterapije u Igalu, Pravni fakultet, Ekonomski fakultet, PMF, Biotehnički fakultet, Građevinski fakultet, MF i MTF), a od 2006. godine – radi kao asistent za oblast Ruska

književnost na osnovnom studiju Prevodilaštva (Institut za strane jezike). Od 2011. godine kao docent izvodi nastavu na predmetima: Ruska književnost 1 (Stara ruska književnost), Ruska književnost 2 (Romantizam), Ruska književnost 3 i 4 (Realizam), Ruska književnost 5 (Književnost XX vijeka) i Ruska književnost 6 (Savremena književnost) na SP Prevodilaštvo, a nakon formiranja Filološkog fakulteta počinje da drži predavanja kao vanredni profesor na predmetu Ruska civilizacija i kultura. Od 2020. dr Neda Andrić kao vanredni profesor drži predavanja iz Ruske književnosti 1 – Stare ruske književnosti i 18. vijeka (OS); Ruske književnosti 2 – Romantizma (OS); Ruske književnosti 3 – Realizma 1 (OS); Ruske književnosti 4 – Realizma 2 (OS); Specijalnog kursa iz ruske književnosti (XX vijek, Poezija) (specijalističke); kao i na master akademskim studijama sledeće predmete: Ruska književnost 8 – Ruska drama 20. vijeka i Ruska književnost 9 – Ruska poezija druge polovine 20. vijeka.

Profesor Neda Andrić je u svom dosadašnjem pedagoškom radu ispoljila, stručnost, odgovornost i etičnost. Radila je na razvijanju saradnje sa kolegama i iz zemlje i inostranstva. Tokom izvođenja nastave služi sa referentnom literaturom, pri čemu nastoji da osavremeni svoj pedagoški rad primjenom kako već provjerenih, tako i inovativnih pedagoških metoda.

Dosadašnji pedagoški angažman ukazuje da profesor Neda Andrić posjeduje visok stepen stručnosti, vještinu komunikacije i energičnosti prilikom rada sa studentima, kao i stručne i profesionalne odgovornosti u pomaganju i rješavanju kako problema studenata, tako i praktičnih problema. Uvidom u konkursni materijal evidentan je kvalitet pedagoškog rada kandidata kroz kvalitet nastave ocijenjen od strane studenata, gdje se nedvosmisleno zaključuje da je kandidat godinama unazad ocijenjen najvećim ocjenama, po svim aspektima. Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave potvrđuje i potvrda prodekana za nastavu Filološkog fakulteta od 30.06.2021. godine iz koje se vidi da je tokom poslednjih pet godina kandidatkinja ocjenjivana najvišim ocjenama u anketama studenata. Iz svega navedenog se može zaključiti da se pedagoški rad kandidata može ocijeniti kao izuzetno uspješan i da zadovoljava sve kriterijume za ponovni izbor u zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore.

STRUČNI RAD

Dr Neda Andrić je u dosadašnjem radu na Univerzitetu Crne Gore pokazala visok nivo stručnosti. U periodu do izbora u akademsko zvanje ona je prevela *Enciklopediju* (2004), posvećenu životu i stvaralaštvu Fjodora Dostojevskog, knjigu koja je od velikog značaja za našu kulturu. Autor je monografije *Trilogija Hristos i antihrist Dmitrija Mereškovskog* (2016) koja predstavlja reaktualizaciju stvaralaštva ovog pisca epohe „srebrnog vijeka“, nakon pedesetogodišnjeg zaborava kako od strane sovjetske nauke, tako i od evropske. Istraživanje filozofskog i religioznog aspekta njegovih romana čini okosnicu ove monografije, ali je u njoj prisutna i analiza različitih modela svakodnevice koji koegzistiraju u trilogiji. Nakon izbora u zvanje vanrednog profesora Neda Andrić je u koautorstvu priredila i prevela monografiju *Inteligencija, filosofija i kultura: ruski primjeri* (2020).

Nakon izbora u akademsko zvanje, kandidat pokazuje izuzetan afinitet za oblasti stručnog rada i posebno ističem knjigu čiji je bila koautor, a koja prati istorijske izvore nastanka ruske inteligencije, njen ambivalentan odnos prema evropskoj kulturi, kao i višeznačan odnos prema ruskom narodu, crkvi i državi. Ovako širok dijapazon autora i njihovih tekstova (riječ je o preko dvadeset tekstova najznačajnijih ruskih mislilaca) omogućava nam da sagledamo uzroke i posledice nastanka ruskog fenomena koji je samobitan i originalan. Termin *inteligencija* se pojavio u Rusiji i odatle se proširio na ostale evropske jezike. Izvorno ovaj termin je obuhvatao odgovornost ličnosti koja je pripadnik inteligencije prema svom narodu. Odgovornost je bila usredsređena prvenstveno na duhovni, kulturni napredak svog naroda, što bi kao posledicu imalo i poboljšanje materijalnog stanja tog istog naroda. U knjizi je akcentovana suštinska razlika između inteligencije kao vredonosnog pojma i ideokratije, između onih koji su u službi slobode, dostojanstva, duhovnog uzleta i onih koji su u službi političke moći. Odvajanje inteligencije od vlastite duhovnosti i kulture svog naroda završava se otpadništvom, prevashodno otuđenjem od svoje vlastite prirode, to jeste mizopatrijom i obeskorijenjenošću. Iz knjige se izvodi zapazanje da intelektualci pripadaju osim intelektualnoj, takođe i etičkoj i nadasve duhovnoj eliti, a njihova društvena funkcija mora biti suštinsko služenje zajednici i njenom uzrastanju. Zato ova knjiga predstavlja doprinos razvoju kulture mišljenja kod nas.

Dr Neda Andrić ostvaruje respektabilne reference od kojih bih naročito istakao njeno angažovanje u implementaciji projekta

REFLAME u okviru programa ERASMUS+, finansiranog od strane Evropske komisije.

Takođe se Neda Andrić istakla i kao osnivač časopisa Logos & Littera, časopisa za interdisciplinarno istraživanje teksta, a tokom 2014—2016 bila je njegov urednik. Koleginica Andrić je tokom svoje karijere bila recenzent nekoliko zbornika i monografija.

Uzimajući u obzir cjelokupni angažman kandidata tokom rada na Univerzitetu, kao i navedene aktivnosti na planu njenog stručnog usavršavanja mogu konstatovati da i u ovom pogledu dr Neda Andrić ispunjava tražene uslove predviđene konkursom za ponovni izbor u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAŽIVAČKI RAD	23	9	32	52.4	17.5	69.9
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD	4	2	6	12	7	19
UKUPNO	27	11	38	64.4	24.5	88.9

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu svih informacija proisteklih iz priložene dokumentacije i iscrpne analize očiglednog naučnog doprinosa, uzornog pedagoškog rada, stručnog prevodilačkog doprinosa crnogorskoj kulturi, kao i ukupnog broja bodova, zaključujem da dr Neda Andrić ispunjava sve uslove u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsko zvanje, te mi je stoga zadovoljstvo da predložim Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Nedu Andrić ponovo **izabere u zvanje vanrednog profesora** za oblast: Rusistika – Ruska književnost i civilizacija na Studijskom programu za ruski jezik i književnost Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Siniša Jelušić
Redovi profesor u penziji
Univerzitet Crne Gore

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20 i 104/21) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 15.12.2021. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Dr Božidar Popović bira se u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za **oblast Matematika** na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.

Broj:03-1996
Podgorica, 15.12.2021.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20 i 104/21) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 15.12.2021. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Dr Nevena Mijajlović bira se u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za **oblast Matematika** na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.

Broj:03-1995
Podgorica, 15.12.2021.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20 i 104/21) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 15.12.2021. godine, donio je

O D L U K U O IZBORU U ZVANJE

Dr Marijan Marković bira se u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za **oblast Matematika** na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.

Broj:03-1994
Podgorica, 15.12.2021.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20 i 104/21) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 15.12.2021. godine, donio je

**ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE**

Dr Marijana Krivokapić bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblasti **Opšta grupa bioloških predmeta i oblast Ekologije** na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na neodređeno vrijeme.

Broj:03-1987
Podgorica, 15.12.2021.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20 i 104/21) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 15.12.2021. godine, donio je

**ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE**

Dr Vučeta Jaćimović bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast **Voćarstvo** na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na neodređeno vrijeme.

Broj:03-1988
Podgorica, 15.12.2021.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20 i 104/21) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 15.12.2021. godine, donio je

**ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE**

Dr Jelena Latinović bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast **Zaštita bilja** na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na neodređeno vrijeme.

Broj:03-1989
Podgorica, 15.12.2021.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“, br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19 i 74/20 i 104/21) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore, na sjednici održanoj 15.12.2021. godine, donio je

**ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE**

Dr VANJI ASANOVIĆ potvrđuje se izbor u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblasti **Fizička metalurgija i Upravljanje životnom sredinom na Metalurško-**

tehnološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na neodređeno vrijeme.

Broj:03-1997
Podgorica, 15.12.2021.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20 i 104/21) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 15.12.2021. godine, donio je

**ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE**

Dr Žarko Zečević bira se u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast **Automatika** na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.

Broj:03-1990
Podgorica, 15.12.2021.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20 i 104/21) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 15.12.2021. godine, donio je

**ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE**

Dr Snežana Mugoša bira se u akademsko zvanje docent Univerziteta Crne Gore za oblasti **Klinička farmacija i farmakoterapija i Farmakološka grupa medicinskih predmeta** na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.

Broj:03-1991
Podgorica, 15.12.2021.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20 i 104/21) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 15.12.2021. godine, donio je

**ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE**

Dr Tanja Boljević bira se u akademsko zvanje docent Univerziteta Crne Gore za oblasti **Hirurška grupa kliničkih medicinskih predmeta i Maksilofacijalna hirurgija** na Medicinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.

Broj:03-1992
Podgorica, 15.12.2021.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20 i 104/21) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 15.12.2021. godine, donio je

**ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE**

Dr Vladan Radulović bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast **Elektroenergetski sistemi** na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na neodređeno vrijeme.

Broj:03-1993
Podgorica, 15.12.2021.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20 i 104/21) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 15.12.2021. godine, donio je

**ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE**

Dr Milena Đukanović bira se u akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast **Elektronika** na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na period od pet godina.

Broj:03-1985
Podgorica, 15.12.2021.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20 i 104/21) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 15.12.2021. godine, donio je

**ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE**

Dr Miloš Krivokapić bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast **Montenegristika-Crnogorski jezik** na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na neodređeno vrijeme.

Broj:03-1986
Podgorica, 15.12.2021.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20 i 104/21) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 15.12.2021. godine, donio je

**ODLUKU
O IZBORU U ZVANJE**

Dr Igor Lakić bira se u akademsko zvanje redovni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast **Anglistika-Engleski jezik i Prevodilaštvo** na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na neodređeno vrijeme.

Broj:03-1984
Podgorica, 15.12.2021.g.

SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

Na osnovu člana 122dž) Zakona o visokom obrazovanju (“Službeni list Crne Gore, br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19,74/20 i 104/21), Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na sjednici od 11. oktobra 2021. godine, donio je

**ODLUKU*
O IZMJENAMA ODLUKE O
NAKNADI ZA STUDIRANJE NA UNIVERZITETU CRNE
GORE I DRUGIM NAKNADAMA U VEZI SA STATUSOM
STUDENTA, ADMINISTRATIVNIM I DRUGIM
TROŠKOVIMA**

Član 1

U Odluci o naknadi za studiranje na Univerzitetu Crne Gore i drugim naknadama u vezi sa statusom studenta, administrativnim i drugim troškovima, br. 02-325 od 08.09.2021. godine, sa dopunama br.02-325/2-2 od 24.09.2021. godine član 3 mijenja se i glasi:

“Studenti koji su upisani na osnovnim, specijalističkim i magistarskim studijama prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju (“Službeni list Crne Gore”, br. 104/21), imaju pravo da završe studije prema studijskom programu koji je važio u vrijeme upisa, po zakonu po kojem su upisani, a najkasnije do kraja studijske 2023/2024. godine, plaćaju školarinu u visini od 250, 00 eura po semestru, odnosno u srazmjernoj vrijednosti jednog ECTS kredita”.

Studenti upisani na doktorskim studijama prije stupanja na snagu na snagu Zakona o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju (“Službeni list Crne Gore”, br. 104/21), imaju pravo da završe studije prema studijskom programu koji je važio u vrijeme upisa, po zakonu po kojem su upisani, a najkasnije do kraja studijske 2023/2024. godine, plaćaju školarinu u visini od 250, 00 eura po semestru, odnosno u srazmjernoj vrijednosti jednog ECTS kredita”.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u Biltenu Univerziteta Crne Gore, a nakon dobijanja saglasnosti Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta.

Broj: 02-325/3
Podgorica, 11.10.2021. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednica,
Prof. dr Rajka Glušica, s.r.

* Saglasnost Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta br. 08-607/21-9628/2 od 30.11.2021. godine

Na osnovu člana 36 stav 2, u vezi člana 39 Zakona o državnoj imovini („Službeni list Crne Gore”, br. 21/09 i 40/11) i člana 24 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na predlog vršioca funkcije rektora, na sjednici od 28-29. juna 2021. godine, donio je

ODLUKU*

o pokretanju postupka za davanje saglasnosti za produženje ugovora o zakupu nepokretnosti

1. Daje se saglasnost za produženje trajanja Ugovora o zakupu, zaključenog između Univerziteta Crne Gore, kao zakupodavca i „GS COMPANY“ d.o.o. iz Podgorice kao zakupca (ovjeren kod notara Radmile Klikovac, OV br. 2251/2020 od 05.06.2020. godine), na period od jedne godine, pod istim uslovima.

2. Ova odluka proizvodi pravno dejstvo nakon što Vlada Crne Gore na istu da saglasnost u skladu sa odredbama člana 36 stav 2 Zakona o državnoj imovini.

3. Ovlašćuje se vršilac funkcije rektora Univerziteta Crne Gore da nakon dobijanja saglasnosti Vlade Crne Gore na ovu odluku sprovede postupak za njenu realizaciju.

4. Ova odluka, sa dokumentacijom iz postupka, se dostavlja Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta na dalji postupak prema Vladi Crne Gore.

Broj: 02-188/1
Podgorica, 29.06.2021. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednica,
Prof.dr Rajka Glušica, s.r.

*Saglasnost-zaključci Vlade Crne Gore br. 04-5315/2 od 12.11.2021. godine

Na osnovu člana 36 stav 2 Zakona o državnoj imovini („Službeni list Crne Gore”, br. 21/09 i 40/11), člana 3 stav 5 i člana 29 stav 1 Uredbe o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini („Službeni list Crne Gore”, br. 44/10) i člana 24 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, uz mišljenje Sektora za pravne, kadrovske i opšte poslove i poslove staranja o imovini i Sektora za finansije Univerziteta Crne Gore br. 02-159 od 28.05.2021. godine, na sjednici održanoj 02. jula 2021. godine, donio je

ODLUKU*

o pokretanju postupka za davanje u zakup nepokretnosti za postavljanje privremenog objekta – ljetnje bašte u funkciji ugostiteljskog objekta

1. Predmet davanja u zakup je zemljište – dio katastarske parcele broj 1340/1 upisane u list nepokretnosti 974, KO Podgorica I, u ukupnoj površini od 153 m² (123,00 m² + 30 m²), na lokaciji u Bulevaru Džordža Vašingtona br. 94.

2. Zemljište iz tačke 1 ove odluke daje se u zakup na određeno vrijeme, na period od pet godina,

3. Utvrđuje se minimalni (početni) iznos zakupnine na mjesečnom nivou u visini od 573,75 eura, odnosno 6.885 eura bez PDV-a, na godišnjem nivou, u skladu sa Mišljenjem Sektora za pravne, kadrovske i opšte poslove i poslove staranja o imovini i Sektora za finansije Univerziteta Crne Gore br. 02-159 od 28.05.2021. godine.

Plaćanje zakupnine se vrši jednom godišnje, u rokovima koji se utvrđuju ugovorom o zakupu.

4. Zemljište iz tačke 1 daje se u zakup za obavljanje djelatnosti restorana i pokretnih ugostiteljskih objekata- kafe barova i picerija.

5. Ova odluka proizvodi pravno dejstvo nakon što Vlada Crne Gore na istu da saglasnost u skladu sa odredbama člana 36 stav 2 Zakona o državnoj imovini.

6. Ovlašćuje se rektor Univerziteta Crne Gore da nakon dobijanja saglasnosti Vlade Crne Gore na ovu odluku sprovede postupak za njenu realizaciju, u skladu sa zakonom.

Broj: 02-159/1
Podgorica, 02.07.2021. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednica,
Prof.dr Rajka Glušica, s.r.

* Saglasnost-zaključci Vlade Crne Gore br. 04-5315/2 od 12.11.2021. godine

Na osnovu člana 24 stav 1 tačka 4 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na predlog rektora, na elektronskoj sjednici od 16. decembra 2021. godine, donio je

ODLUKU

I Daje se saglasnost na izmjene i dopune Finansijskog plana Univerziteta Crne Gore za 2021. godinu za organizacione jedinice: Ekonomski fakultet, Medicinski fakultet, Studentski parlament Univerziteta Crne Gore, Fakultet za turizam i hotelijerstvo, Građevinski fakultet, Biotehnički fakultet, međunarodni projekti „Supercar” (Metalurško-tehnološki fakultet), „Erasmus+Riskman” (Institut za biologiju mora), „Food4Health” (Institut za biologiju mora) i Rektorat, prema predlogu rektora br. 01-3520/1 od 09.12.2021. godine, uz mišljenje Sektora za finansije Univerziteta Crne Gore br. 05/1-3520 od 09.12.2021. godine.

II Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Broj: 02-440/1-1
Podgorica, 16.12.2021. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednica
Prof. dr Rajka Glušica

Na osnovu člana 24 stav 1 tačka 4 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na predlog rektora, na elektronskoj sjednici od 16. decembra 2021. godine, donio je

ODLUKU

I Daje se saglasnost na izmjene i dopune Finansijskog plana Univerziteta Crne Gore za 2021. godinu za organizacione jedinice: Institut za biologiju mora, Filozofski fakultet, Filološki fakultet, Mašinski fakultet i Prirodno-matematički fakultet, prema predlogu rektora br. 01-3520/2-1 od 13.12.2021. godine, uz mišljenje Sektora za finansije Univerziteta Crne Gore br. 05/1-3520/1 od 13.12.2021. godine.

II Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Broj: 02-440/2-1
Podgorica, 16.12.2021. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednica
Prof. dr Rajka Glušica

Na osnovu člana 84, stav 6 Zakona o javnim nabavkama („Službeni list Crne Gore”, br. 74/19), Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na predlog rektora, na elektronskoj sjednici održanoj 16. decembra 2021. godine, donio je

ODLUKU

I Daje se saglasnost na izmjene i dopune plana javnih nabavki Univerziteta Crne Gore za 2021. godinu - sopstvena sredstva - izmjena broj 12 – sopstvena sredstva, za potrebe organizacionih jedinica Biotehničkog fakulteta, Medicinskog fakulteta, Mašinskog fakulteta, Filozofskog fakulteta, Filološkog fakulteta, Prirodno-matematičkog fakulteta, Rektorata Univerziteta Crne Gore, međunarodnih projekata „Erasmus+Riskman” i „Supercar”, prema predlogu rektora br. 01-3568/1 od 15.12.2021. godine, uz pozitivno mišljenje Službe za javne nabavke Univerziteta Crne Gore br. 05/1-2-1-3568 od 15.12.2021. godine.

II Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u Biltenu Univerziteta Crne Gore i u postupku propisanom Zakonom o javnim nabavkama.

Broj: 02-452/1
Podgorica, 16.12.2021. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednica
Prof. dr Rajka Glušica

Na osnovu člana 24 Statuta Univerziteta Crne Gore, u primjeni Odluke o politici novog zapošljavanja na Univerzitetu Crne Gore (Bilten UCG, br. 422/18-dodatak), Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na elektronskoj sjednici održanoj 16. decembra 2021. godine, je razmotrio zahtjev rektora br. 01-2791/4 od 02.12.2021. godine za dobijanje mišljenja za prijem u radni odnos jednog izvršioca na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore na upražnjeno radno mjesto: „Tehnički saradnik- IT administrator“ i usvojio sljedeći:

ZAKLJUČAK

I Upravni odbor Univerziteta Crne Gore je saglasan sa ocjenom rektora o potrebi popunjavanja radnog mjesta „Tehnički saradnik - IT administrator” (jedan izvršilac) na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore i daje pozitivno mišljenje, u skladu sa članom 5 stav 1 Odluke o politici novog zapošljavanja na Univerzitetu Crne Gore (Bilten UCG, br. 422/18-dodatak).

II Zaključak se upućuje rektoru na dalji postupak.

Broj: 02-435/1
Podgorica, 16.12.2021. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednica
Prof. dr Rajka Glušica

Na osnovu člana 24 Statuta Univerziteta Crne Gore, u primjeni Odluke o politici novog zapošljavanja na Univerzitetu Crne Gore (Bilten UCG, br. 422/18-dodatak), Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na elektronskoj sjednici održanoj 16. decembra 2021. godine, je razmotrio zahtjev rektora br. 01-3425/1 od 13.12.2021. godine za dobijanje mišljenja za prijem u radni odnos na određeno vrijeme od 12 mjeseci dva izvršioca na radno mjesto „Stručni/a saradnik/ca“, tri izvršioca na radno mjesto „Tehnički saradnik/ca“ i jedan izvršilac na radno mjesto „Higijeničar/ka“ za potrebe rada u Boka Akvarijumu Insitituta za biologiju mora i usvojio sljedeći:

ZAKLJUČAK

I Upravni odbor Univerziteta Crne Gore je saglasan sa ocjenom rektora o potrebi popunjavanja radnog mjesta „stručni/a saradnik/ca (dva izvršioca), „tehnički/a saradnik/ca“ (tri izvršioca),

„higijeničar/ka (jedan izvršilac) za potrebe rada Boke Akvarijuma Instituta za biologiju mora i daje pozitivno mišljenje, u skladu sa članom 5 stav 1 Odluke o politici novog zapošljavanja na Univerzitetu Crne Gore (Bilten UCG, br. 422/18-dodatak).

II Zaključak se upućuje rektoru na dalji postupak.

Broj: 02-449/2
Podgorica, 16.12.2021. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednica
Prof. dr Rajka Glušica

Na osnovu člana 24 Statuta Univerziteta Crne Gore, u primjeni Odluke o politici novog zapošljavanja na Univerzitetu Crne Gore (Bilten UCG, br. 422/18-dodatak), Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na elektronskoj sjednici održanoj 16. decembra 2021. godine, je razmotrio zahtjev rektora br. 01-3406/1 od 08.12.2021. godine za dobijanje mišljenja za prijem u radni odnos jednog izvršioca na Institutu za biologiju mora u laboratoriji/centru na radno mjesto „Tehnički saradnik“ i usvojio sljedeći:

ZAKLJUČAK

I Upravni odbor Univerziteta Crne Gore je saglasan sa ocjenom rektora o potrebi popunjavanja radnog mjesta „Tehnički saradnik“ (jedan izvršilac) na Institutu za biologiju mora u laboratoriji/centru daje pozitivno mišljenje, u skladu sa članom 5 stav 1 Odluke o politici novog zapošljavanja na Univerzitetu Crne Gore (Bilten UCG, br. 422/18-dodatak).

II Zaključak se upućuje rektoru na dalji postupak.

Broj: 02-447/1
Podgorica, 16.12.2021. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednica
Prof. dr Rajka Glušica

SADRŽAJ:**1. REFERATI ZA IZBOR U ZVANJA****Pravni fakultet**

Referat za izbor u akademsko zvanje za
Međunarodnopravnu oblast..... 1

Ekonomski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Kvantitativna ekonomija 7

Fakultet dramskih umjetnosti

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Menadžment u kulturi 13

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Film i medije 24

Filozofski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast
Antička filozofija i teorija saznanja..... 33

Filološki fakultet

Referati za izbor u akademsko zvanje za oblast
Rusistika – Ruska književnost i civilizacija 37

**2. ODLUKE SENATA UCG SA
SJEDNICA ODRŽANIH 15.12.2021.G. .... 45****3. ODLUKE UPRAVNOG ODBORA
UNIVERZITETA CRNE GORE 47**